

ВЫДАЕЦЦА 3 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

4 чэрвеня 2011 г.
СУБОТА
 № 103 (26967)
 Кошт 750 рублёў

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

МАЛОЧНЫ ПАРАСОН

13-гадовая брастаўчанка Рэгіна ШЭЛЕСТ дапамагае бабулі на выпасе кароў. Вёска Гарадная, Столінскі раён.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

На наступным тыдні вернецца трыццаціградусная спёка

Лета пачалося на рэд-касць гарачым надвор'ем.

У дзённы час слупкі тэрмометраў паказвалі 26-32 градусы вышэй за нуль. Трыццацідвухградусная спёка была зарэгістравана на метэастанцыі «Акцябр» Гомельскай вобласці 1 чэрвеня. За ўвесь пасляваенны перыяд у сталіцы такі гарачы пачатак лета адзначаўся толькі двойчы — у 1949 і 1995 гадах, — паведаміла БЕЛТА галоўны сінноптык Рэспубліканскага гідрометэацэнтра Вольга Фядотава.

Выходныя пройдуць пад уплывам Скандынаўскага антыцыклону. Надвор'е абяцае быць малавоблачным і без ападкаў. Вецер паўночны, слабы да ўмеранага. Сёння прагназуецца 21-27 градусаў вышэй за нуль, а ў нядзелю тэрмометры пакажуць 22-29 градусаў. У панядзелак чакаецца 25-30 градусаў, у Брэсцкай вобласці слупкі тэрмометраў пакажуць 32 градусы вышэй за нуль. У далейшым прыток цягла з поўдня прадоўжыцца, і па-ранейшаму будзе пераважаць сухое надвор'е.

Па аўто давалося страляць...

Ноччу 3 чэрвеня для затрымання непаўналетняга кіроўцы ў Гродне прыйшлося выкарыстаць зброю. Вырасшы пакатата па начным горадзе, ён скарыстаўся машынай сваёй маці.

На перакрыжаванні вуліц Будзённага—Кірава 15-гадовы падлетак не спыніўся па загадзе асобнага спецыяльнага ўзвода «Дэльта» ДАІ УУС аблвыканкама. Ігнаруючы сігналізацыю патрульнага «Опеля», школьнік на «Фордзе» спрабаваў свавацца. Пры затрыманні паспрабаваў наехаць на інспектара. У двары дома па праспекце Касманаўтаў капітан міліцыі Генрых Галонік быў вымушаны выкарыстаць табельны пісталет. Пасля двух папярэдніх стрэлаў уверх, трэці ён зрабіў па прыкладным правым коле, аднак зламаны і з прабітай шынай працягвай рух. Разуমেючы, што знікнуць на машыне не атрымаецца, ён выскачыў з салона і ўцёк. Нарад «Аховы» яго ўсё роўна затрымаў. Гора-кіроўцам аказаўся навучэнец адной са школ абласнога цэнтра, якому нават па ўзросце не дазволена кіраваць аўтамабілем.

Алег ДУК,
старшы інспектар ДАІ УУС
Гродзенскага аблвыканкама.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПАТРАБУЕ ВЫКАРАНЕННЯ ФАКТАЎ НЕАБГРУНТАВАНАГА ПРЫЦЯГНЕННЯ ЛЮДЗЕЙ ДА АДКАЗНАСЦІ

ПРЭЗІДЭНТ Беларусі патрабуе выкаранення фактаў неабгрунтаванага прыцягнення людзей да крымінальнай і адміністрацыйнай адказнасці. Аб гэтым Аляксандр Лукашэнка заявіў учора на нарадзе па пытаннях удасканалення дзейнасці судовай агульнай юрысдыкцыі, перадае БЕЛТА.

«Гэта самае страшнае, што можа быць у названай рабоце. І патрабаванне за гэта, вядома ж, адпаведнае!» — падкрэсліў Прэзідэнт.

У сувязі з гэтым, звяртаючыся да кіраўнікоў судовай, Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што хоча пачуць, чаму такое адбываецца і якія прычыны гэтай з'явы.

«Таму сёння неабходна прааналізаваць рэальную сітуацыю і даць аб'ектыўную ацэнку рабоце агульнай судовай. У першую чаргу хачу пачуць, наколькі поўна і своечасова радавы грамадзянін можа абараніць свае законныя інтарэсы ў судах. Чаму ўдзельнікі судовага працэсу не заўсёды згодны з абгрунтаванасцю яго рашэнняў, а ў рабоце судовай яшчэ няма фармалізму? Як зрабіць працэс ажыццяўлення правасуддзя больш празрыстым, зразумелым і пераканаўчым для грамадства?

Як палепшыць якасць і аператыўнасць работы судовай?» — вызначыў задачы кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што асабліва трывогу выклікае падзенне прэстыжу прафесіі суддзі. За апошнія восем гадоў змянілася амаль палавіна суддзяў раённых судовай. Большасць суддзяў вызвалюцца ад займаемых пасадаў да дасягнення гранічнага ўзросту работы на дзяржаўнай службе. «Як змяніць гэтую сітуацыю? Што можна і трэба зрабіць для паляпшэння работы саміх суддзяў?» — звярнуўся Прэзідэнт да прысутных.

Суддзі кваліфікавана і правільна, у поўнай адпаведнасці з законам правялі працэсы над арганізатарамі масавых беспарадкаў 19 снежня і пагромшчыкамі Дома ўрада. Аб гэтым Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка заявіў на нарадзе па пытаннях удасканалення дзейнасці судовай агульнай юрысдыкцыі.

Кіраўнік дзяржавы канстатаваў, што вінаватыя панеслі заслужанае пакаранне. На яго думку, гэта сведчыць аб высокім прафесійным узроўні беларускага судовага корпуса, рашучасці ў барацьбе з неўспэчнымі негатывымі праявамі. Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што суды як адна з галін улады не заставаліся

ў баку ад тых працэсаў, якія адбываюцца ў беларускім грамадстве.

Аляксандр Лукашэнка, адкрываючы нараду, адзначыў, што яна не прадывавана якой-небудзь надзвычайнай сітуацыяй. Паводле слоў Прэзідэнта, наспела неабходнасць прыняцця абмеркаваць актуальныя пытанні правасуддзя і выпрацаваць неабходныя меры для павышэння ступені даверу людзей да судовай. Папярэдняя нарада праводзілася больш як тры гады таму. «Тады былі пастаўлены канкрэтныя задачы, мы вельмі дакладна выпрацавалі дзеянні. Сёння я хачу пачуць, як яны вырашаны. Ці ўсё зроблена для ўстаранення існуючых недахопаў у рабоце?» — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт адзначыў, што яго насцярожвае той факт, што апошнім часам расце колькасць зваротаў грамадзян, перш за ўсё ў Адміністрацыю Прэзідэнта, са скаргамі на работу судовай. У той жа час праведзенае напярэдні нарады сацыялагічнае даследаванне паказала, што больш як 80 працэнтаў насельніцтва давяраюць беларускай судовай сістэме. «Такога яшчэ не было», — заўважыў кіраўнік дзяржавы. Павод-

ле яго слоў, 67 працэнтаў насельніцтва пазітыўна ацэньваюць работу беларускай судовай сістэмы. Тым не менш гэта сфера патрабуе больш пільнай увагі. «Нельга забываць, што ад рашэння суда залежаць як лёсы канкрэтных людзей, так і правапарадак у краіне і стабільнасць у грамадстве», — сказаў Прэзідэнт.

Разам з тым Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што перадвыбарная кампанія і сустрэчы з людзьмі сведчаць аб пэўнай незадаволенасці з боку грамадзян работай агульнай судовай і праваахоўных органаў у цэлым. Ён нагадаў, што на IV Усебеларускім народным сходзе дамовіліся прыняць прыняццёвыя рашэнні і меры па навядзеным парадку ў дзейнасці судовай і праваахоўных органаў, устараненні вострых праблем, якія выклікаюць заклапочанасць людзей.

Галоўнай мэтай нарады Прэзідэнт вызначыў неабходнасць пошуку канкрэтных напрамкаў далейшага ўдасканалення дзейнасці агульнай судовай. Ён адзначыў, што для вывучэння аб'ектыўнай карціны стану спраў у судах па яго даручэнні была створана міжведамасная камісія, дзе былі сабраны лепшыя спецыялісты.

Цэны б'юць «рэкорд». Што заўтра?

ЗАРОБКІ ПАЙШЛИ УНІЗ

Статыстыка сведчыць, што за апошнія 10 гадоў рэальная, з улікам змянення цэн, зарплата ў Беларусі павялічылася ў 2,6 раза, па яе сярэднім паказчыку ў доларавым эквіваленце яшчэ летась мы знаходзіліся на трэцім месцы ў СНД — пасля Расіі і Казахстана. Не менш важным вынікам гэтага перыяду стала і значнае (з больш

чым 40 працэнтаў у 2000 годзе да 5,2 працэнта летась) змяншэнне долі малазабяспечанага насельніцтва. Што ж да прычыны, то яна зразумелая — у краіне не спынуўся

рост тых жа зарплат, пенсій, дапамог. Але гэта было ўчора. З канца I квартала гэтага года сітуацыя стала змяняцца. — Паводле той жа статыс-

тыкі, з красавіка мінулага па красавік гэтага года сярэдняя зарплата ў краіне ўзрасла прыкладна на 40 працэнтаў, — адзначыў старшыня Мінскага гарадскога аб'яднання прафсаюзаў Мікалай БЕЛАНОЎСКІ. — Аднак людзі параўноўваюць свае заробкі не з красавіком, а са снежнем мінулага года. І тут даводзіцца канстатаваць: нягледзячы на высокія паказчыкі росту ВУП намінальная зарплата зменшылася на 2, а рэальная, з улікам інфляцыі, заробкі скараціліся на 11,6 працэнта. Яшчэ большым аказалася падзенне рэальных заробкаў у бюджэты — 15,2 працэнта.

СТАР. 2

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 4.06.2011 г. (для б/н разлікаў)		Курсы замежных валют для базарных разлікаў Цэнтрабанка РФ	
1 долар ЗША.....	4 981,00	1 чэшская крона.....	295,18
1 еўра.....	7 210,50	1 польскі злоты.....	1822,51
1 латвійскі лат.....	10 168,42	1 расійскі рубель.....	178,69
1 літоўскі літ.....	2 089,56	1 украінская грыўня.....	623,60
		USD.....	28,8751
		10 UAH.....	34,8940
		1000 BYR.....	55,9516
		EUR.....	40,3436

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ ОАО «ПИЩЕВОЙ КОМБИНАТ «ВЕСЕЛОВО»

УНП 690277551

17 июня 2011 г. в 16.00 СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «Пищевой комбинат «Веселово» по адресу: Минская область, Борисовский район, д. Веселово, ул. Заводская, 24 (актовый зал).

Повестка дня:

1. Об увеличении уставного фонда ОАО «Пищевой комбинат «Веселово».
2. Об утверждении решения о выпуске акций дополнительной эмиссии.
3. О внесении изменений в Устав ОАО «Пищевой комбинат «Веселово».

Список участников собрания будет сформирован по состоянию реестра на 06 июня 2011 г. Регистрация участников собрания будет проводиться с 15.00 до 15.45 по месту проведения собрания.

Для регистрации участникам собрания при себе необходимо иметь паспорт (для представителя акционера — паспорт и доверенность).

Справки по телефону (80177) 779285.

Ганцавічы рыхтуюцца

УЧОРА ў Ганцавічах адбылося пасяджэнне нацыянальнага камітэта па падрыхтоўцы да Дня беларускага пісьменства. На нарадзе прысутнічалі віцэ-прэм'ер краіны Анатоль Тозік, старшыні Брэскага аблвыканкама Канстанцін Сумар, міністр інфармацыі Алег Праляскоўскі, міністр культуры Павел Латушка...

Прысутныя на месцы азнаёміліся з ходам падрыхтоўкі да важнага для Беларусі мерапрыемства. Пасля наведвання аб'ектаў, якія абнаўляюцца, былі зроблены заўвагі і выказаны пажаданні. «На Дзень беларускага пісьменства прыедуць тысячы гасцей з усёй Беларусі, а таксама з іншых краін. Гэтае свята стала значнай падзеяй у культурным жыцці Беларусі», — адзначыў міністр інфармацыі Алег Праляскоўскі.

А міністр культуры Павел Латушка прапанаваў правесці ў рамках Дня пісьменства экспазіцыю старадаўніх кніг, выставу арыгінальных экспанатаў, звязаных з жыццём

Якуба Коласа, а таксама арганізаваць гастролі Нацыянальнага акадэмічнага тэатра Янкі Купалы і пазнаёміць гледачоў са спектаклем «Сымон-музыка».

Свята ў 2011 годзе будзе праводзіцца ў 18 раз, і Ганцавічы рыхтуюцца да яго. Паўсюдна ў горадзе вядуцца будаўнічыя работы. Была выказана надзея, што Дзень беларускага пісьменства ў Ганцавічах пройдзе на самым высокім узроўні. Але пра гэта — у наступным нумары.

Сымон СВІСТУНОВІЧ. Фота аўтара.

Цэны б'юць «рэкорд». Што заўтра?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Калі ў снежні сярэдняя па краіне зарплата адпавядала 527, то ў красавіку — толькі 482 доларам у эквіваленце. А з улікам майскай дэвальвацыі гэты паказчык фактычна апусціўся амаль да 300-доларавай адзнакі. Прыкладна такім жа ён быў у 2007 годзе. Пры гэтым не менш адчувальным аказалася зніжэнне пакупніцкай здольнасці беларусаў.

За студзень-красавік сёлета індэкс цэн на тавары і паслугі склаў 110,9 працэнта, што перавысіла прагнозы паказчыка на ўвесь 2011 год. Прычым за студзень — красавік адзначаны значны рост цэн на асноўныя прадукты харчавання, такія, як бульба (на 35 працэнтаў), агародніна (32 працэнтаў), морква (40 працэнтаў), алей (29 працэнтаў), яблыкі (45 працэнтаў), малако і малочныя прадукты, рыбапрадукты, крупы, цукар. Істотна падаралі паслугі жыллёва-камунальнай гаспадаркі, пасажырскага транспарту, дашкольных устаноў і устаноў вышэйшай адукацыі.

Толькі за перыяд сакавіка-красавіка кошт асноўнага набору харчовых тавараў (літра алею і малака, кілаграма свіны, хлеба, сыру, цукру, рыбы і дзясцкага яек) павялічыўся на 6,8 працэнта, а ў красавіку ў параўнанні са снежнем — на 15,5 працэнта, — канстатаваў Мікалай Беланоскі. — І, заўважым, гаворка менавіта аб красавіку. Бо ў маі цэны на харчовыя і нехарчовыя тавары фактычна выйшлі з пад кантролю. Прычым цана на беларускія тавары ні ў чым не адстае ад цаны імпарту. Кілаграм беларускіх памідораў і памідораў галандскіх каштуе аднолькава — 11-12 тыс. рублёў. Кошт кілаграму яблыкаў выйшаў на ўзровень 18-25 тыс., пры сярэднім паказчыку ў снежні — 3,5 тыс. рублёў.

Чай падаражэў з 5 да 16 тысяч, пярлоўка, якая летась каштавала капеек, цяпер прадаецца па 3,5-4,5 тыс. рублёў. Па сутнасці многія звычайныя тавары становяцца проста недаступнымі. І шмат у чым гэта тлумачыцца не да канца прадуманай лібералізацыяй эканомікі, і асабліва — у цэнаўтварэнні.

Безумоўна, галоўны ўплыў на рост цэн аказала сітуацыя на валютным рынку. І гэта сітуацыя мае яшчэ адзін сумны вынік — многія прадпрыемствы, «звязаныя» на імпарце, пакрысе згортаюць дзейнасць. Колькасць работнікаў, якія былі адпраўлены ў водпуск па ініцыятыве наймальніка, з лютага па сакавік павялічылася на 47 працэнтаў. У сувязі з гэтым, падкрэсліў Мікалай Беланоскі, неабходна зноў вяртацца да тэмы павелічэння дапамог па беспрацоўі. Плюс да таго, каб мець кваліфікаваныя кадры ў будучыні, прафсаюзы вылучаюць ініцыятыву аб замарожванні аплаты за навучанне студэнтаў на цяперашнім узроўні ў беларускіх універсітэтах.

Не менш спрэчнымі падаюцца некаторыя падыходы да змянення заканадаўства, — працягнуў Мікалай Беланоскі. — Апошнім часам з'явіліся прапановы значна спрасціць працэдуру звальнення работнікаў з мікраарганізацый, пераарыентаваць (па схеме: 15 працэнтаў — з работніка, 19 працэнтаў — з наймальніка) адлічэнні на сацыяльнае страхаванне. Прафсаюзы катэгарычна супраць такіх новаўвядзенняў. Як супраць і яшчэ аднаго — апошняй практыкі залішняга кантролю на працах. Ніхто не спрачаецца, што сацыялізацыя працоўнай дысцыпліны трэба. Аднак у цяперашняй сітуацыі падобны кантроль толькі раздражняе людзей.

ДЗЕ ШУКАЦЬ ПРЫЧЫНЫ?
Не сакрэт, што цяперашняя сітуацыя — вынік праблем у

эканоміцы. Як падкрэсліў намеснік міністра эканомікі Андрэй ТУР, з канца I квартала яна адчула адразу два значныя удара — імялівае павелічэнне цэн на замежныя энерганосьбіты і адчувальную дэвальвацыю беларускага рубля. Да гэтага ж можна дадаць і іншыя акалічнасці — залішняе фінансаванне асобных дзяржпраграм, тэхналагічнае адставанне некаторых галін, захаванне практыкі датавання жыллёва-камунальных, транспартных і іншых паслуг.

Як адзначыў Андрэй Тур, беларуская эканоміка працуе, паказчы росту ВУП перавышае 12 працэнтаў. Разам з тым тут па-ранейшаму неабходна вырашаць праблемы імпартазамашчэння. Таксама актуальная тэма — стварэнне больш спрыяльных умоў гаспадарання. У прыватнасці, у плане на наступны год — зніжэнне падаткаў для вытворцаў.

Аднак у новых рэаліях не менш важная задача — і сацыяльная абарона насельніцтва.

ДА ІНДЭКСАЦЫІ АД СУБСІДЫЙ «НА КВАРТПЛАТУ»

Як нагадаў Андрэй Тур, з чэрвеня ў Беларусі праведзены пазачарговы пераарыентаваны працоўных пенсій. Сярэдні іх рост склаў 13,7 працэнта. Пры гэтым ёсць намер яшчэ раз перагледзець памеры працоўных пенсій у лістападзе, а пенсіі сацыяльныя — праіндэксаваць у жніўні.

Адначасова ў планах — індэксацыя заробкаў бюджэтных і дапамог па беспрацоўі. Тым жа беспрацоўным, якіх накіруе на прафнавучанне ці перанавучанне службэ занятасці, мяркуецца павялічыць стыпендыі. Што ж да заробкаў работнікаў рэальнага сектара эканомікі, то тут, зазначыў намеснік міністра, усе ўмовы і механізмы індэксацыі павінны вызначаць непасрэдна наймальнікі.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Андрэя Берзіньша

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Андрэя Берзіньша з выбраннем на пасаду Прэзідэнта Латвійскай Рэспублікі. «Перакананы, што развіццё добрасуседскіх беларуска-латвійскіх адносін, якія грунтуюцца на прынцыпах партнёрства і ўзаемапавагі, адпавядае інтарэсам абедзвюх краін і з'яўляецца трывалай асновай паглыблення беларуска-еўрапейскага дыялога», — гаворыцца ў віншаванні.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Беларусь забяспечана палівам

Беларускія нафтаперапрацоўчыя заводы вырабляюць дастаткова паліва для поўнага забеспячэння ўнутранага рынку краіны, у тым ліку і з улікам узростага попыту. Аб гэтым БЕЛТА паведаміла прэс-сакратар канцэрна «Белнафтахім» Марына Касцючэнка, каменціруючы інфармацыю ў інтэрнэце аб перабоях у продажы аўтамабільнага паліва на некаторых прыватных АЗС.

Апроч таго, заўважыў Андрэй Тур, прадугледжаныя дастатковыя сродкі на аказанне адраснай сацыяльнай абароны. Яшчэ адной мерай дадатковай падтрымкі найменш забяспечаных грамадзян краіны можа стаць вяртанне да практыкі безняўных субсідый на аплату жыллёва-камунальных паслуг. Асобная гаворка аб работніках, якія знаходзяцца ў вымушаным водпусках. З такімі работнікамі суб'екты гаспадарання і індывідуальныя прадпрыемствы могуць заклучаць грамадзянска-прававыя дагаворы.

У планах — і меры па стабілізацыі спажывецкага рынку. У абласцах павінны стварацца стабілізацыйныя фонды прадуктаў павышанага попыту — у выпадку неабходнасці гэтыя фонды будуць выкарыстоўвацца для правядзення таварных інтэрвенцый. Плюс да таго, ужо падрыхтаваны праект указа, які скіраваны супраць спробаў змовы і надобрасумленнай канкурэнцыі. Гэта дазволіць выкарыстоўваць штрафныя санкцыі ў адносінах да прадпрыемстваў, якія ва ўмовах нестабільнасці карыстаюцца момантам і завышаюць цэны. Паводле слоў Андрэя Тура, плануецца і больш пільна адсочваць сітуацыю з гандлёвымі надбавкамі, і ў тым ліку — па імпарце. Бо апошнім часам тут былі адзначаны даволі цікавыя факты: некаторыя крамы вызначалі такія надбавкі на ўзроўні 300-350 працэнтаў.

Між тым, паралельна робяцца захады па стабілізацыі сітуацыі на валютным рынку. «Тут ёсць канкрэтны план мерапрыемстваў, і мы спадзяёмся, што сітуацыя вырашыцца на працягу 10-14 дзён», — заўважыў з гэтай нагоды віцэ-прэм'ер урада Сяргей Румас.

Сяргей ГРЫБ.

ХОЗЯЙСТВЕННЫЙ СУД ГОРОДА МИНСКА

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, ПРИНАДЛЕЖАЩЕГО ООО «БЕЛСТРОЙВЕТУРИЯ»

Лот № 1. Изолированное помещение с инвентарным номером 610/D-48569 (назначение — квартира) общей площадью 71,9 кв. м, число комнат — 3, стоимостью 144 435 000 (сто сорок четыре миллиона четыреста тридцать пять тысяч) белорусских рублей, расположенное по адресу: г. Борисов, ул. Орджоникидзе, д. 51, кв. 1. Стоимость указана без учета НДС (согласно п. 2.12 ст. 3 Закона Республики Беларусь «О налоге на добавленную стоимость»). Минимальная величина первого шага составляет 5% стоимости имущества в размере 7 221 750 белорусских рублей.

Лот № 2. Изолированное помещение с инвентарным номером 610/D-48565 (назначение — квартира) общей площадью 53,3 кв. м, число комнат — 2, стоимостью 107 517 000 (сто семь миллионов пятьсот семнадцать тысяч) белорусских рублей, расположенное по адресу: г. Борисов, ул. Орджоникидзе, д. 51, кв. 3. Стоимость указана без учета НДС (согласно п. 2.12 ст. 3 Закона Республики Беларусь «О налоге на добавленную стоимость»). Минимальная величина первого шага составляет 5% стоимости имущества в размере 5 375 850 белорусских рублей.

Лот № 3. Изолированное помещение с инвентарным номером 610/D-48564 (назначение — квартира) общей площадью 72,2 кв. м, число комнат — 3, стоимостью 145 038 000 (сто сорок пять миллионов тридцать восемь тысяч) белорусских рублей, расположенное по адресу: г. Борисов, ул. Орджоникидзе, д. 51, кв. 4. Стоимость указана без учета НДС (согласно п. 2.12 ст. 3 Закона Республики Беларусь «О налоге на добавленную стоимость»). Минимальная величина первого шага составляет 5% стоимости имущества в размере 7 251 900 белорусских рублей.

Лот № 4. Изолированное помещение с инвентарным номером 610/D-48570 (назначение — квартира) общей площадью 71,9 кв. м, число комнат — 3, стоимостью 144 435 000 (сто сорок четыре миллиона четыреста тридцать пять тысяч) белорусских рублей, расположенное по адресу: г. Борисов, ул. Орджоникидзе, д. 51, кв. 5. Стоимость указана без учета НДС (согласно п. 2.12 ст. 3 Закона Республики Беларусь «О налоге на добавленную стоимость»). Минимальная величина первого шага составляет 5% стоимости имущества в размере 7 221 750 белорусских рублей.

Лот № 5. Изолированное помещение с инвентарным номером 610/D-48567 (назначение — квартира) общей площадью 71,8 кв. м, число комнат — 3, стоимостью 144 234 000 (сто сорок четыре миллиона двести тридцать четыре тысячи) белорусских рублей, расположенное по адресу: г. Борисов, ул. Орджоникидзе, д. 51, кв. 8. Стоимость указана без учета НДС (согласно п. 2.12 ст. 3 Закона Республики Беларусь «О налоге на добавленную стоимость»). Минимальная величина первого шага составляет 5% стоимости имущества в размере 7 221 700 белорусских рублей.

Лот № 6. Изолированное помещение с инвентарным номером 610/D-48566 (назначение — квартира) общей площадью 71,9 кв. м, число комнат — 3, стоимостью 144 435 000 (сто сорок четыре миллиона четыреста тридцать пять тысяч) белорусских рублей, расположенное по адресу: г. Борисов, ул. Орджоникидзе, д. 51, кв. 9. Стоимость указана без учета НДС (согласно п. 2.12 ст. 3 Закона Республики Беларусь «О налоге на добавленную стоимость»). Минимальная величина первого шага составляет 5% стоимости имущества в размере 7 221 750 белорусских рублей.

Лот № 7. Изолированное помещение с инвентарным номером 610/D-48571 (назначение — квартира) общей площадью 71,8 кв. м, число комнат — 3, стоимостью 144 234 000 (сто сорок четыре миллиона двести тридцать четыре тысячи) белорусских рублей, расположенное по адресу: г. Борисов, ул. Орджоникидзе, д. 51, кв. 13. Стоимость указана без учета НДС (согласно п. 2.12 ст. 3 Закона Республики Беларусь «О налоге на добавленную стоимость»). Минимальная величина первого шага составляет 5% стоимости имущества в размере 7 221 700 белорусских рублей.

Лот № 8. Изолированное помещение с инвентарным номером 610/D-48572 (назначение — квартира) общей площадью 71,9 кв. м, число комнат — 3, стоимостью 144 435 000 (сто сорок четыре миллиона четыреста тридцать пять тысяч) белорусских рублей, расположенное по адресу: г. Борисов, ул. Орджоникидзе, д. 51, кв. 33. Стоимость указана без учета НДС (согласно п. 2.12 ст. 3 Закона Республики Беларусь «О налоге на добавленную стоимость»). Минимальная величина первого шага составляет 5% стоимости имущества в размере 7 221 750 белорусских рублей.

Лот № 9. Изолированное помещение с инвентарным номером 610/D-48573 (назначение — квартира), общей площадью 72,0 кв. м, число комнат — 3, стоимостью 144 636 000 (сто сорок четыре миллиона шестьсот тридцать шесть тысяч) белорусских рублей, расположенное по адресу: г. Борисов, ул. Орджоникидзе, д. 51, кв. 37. Стоимость указана без учета НДС (согласно п. 2.12 ст. 3 Закона Республики Беларусь «О налоге на добавленную стоимость»). Минимальная величина первого шага составляет 5% стоимости имущества в размере 7 231 800 белорусских рублей.

Торги состоятся **22.06.2011 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Академическая, 15/1, каб. 201.

За дополнительной информацией обращаться:

<http://minsk.court.by/>

судебный исполнитель Тарашкевич А.С., тел.-факс: 294 93 56, 80291773252

ст. судебный исполнитель Вярвьильский Д.А., тел. 294 93 67.

Задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (лота) должен быть перечислен на депозитный счет хозяйственного суда город Минска № 364290000072 в ОАО «АСБ Беларусбанк» Минск, код 795, УНП 101541763 не позднее чем за 24 часа до начала проведения торгов.

В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

ХРОНИКА АПОШНИХ ПАДЗЕЙ

СНАРАДЫ ПАТРАПІЛІ ў ШКОЛУ і ДЗІЯЧЫ САДОК

Выбухі на ўдмурцкім складзе боепрыпасаў разбурылі школу і дзіцячы садок у размешчаным паблізу пасёлку Пугачова.

Усяго ў раёне надзвычайнага здарэння ва Удмуртыі пацярпелі некалькі дзясяткаў хат. Выбуховай хвалей выбіла школа ў вокнах 370 хат. Прадстаўнік Міністэрства абароны Расіі паведаміў, што агонь дабраўся да рэактыўных снарадаў, падобных да тых, што раней ужываліся ў мінамітах «кацюша», а зараз выкарыстоўваюцца ў рэактыўных устаноўках тыпу «Град» або «Смерч». Сам вайсковы арсенал разбураны на дзве траціны. Учора пажар на вайсковым складзе быў лакалізаваны. 16 тысяч чалавек з ліку эвакуяваных ужо змаглі вярнуцца ў сваё жыллё. Тым не менш мясцовыя жыхары асцерагаюцца новых выбухаў.

АГУРКІ-ЗАБОЙЦЫ РАЗБУРАЮЦЬ ФЕРМЕРСТВА ЕўРОПЫ

Наступствы панікі вакол еўрапейскай гародніны усё больш бялоча б'юць па вытворцах.

Небяспечная кішэчная інфекцыя апынулася разбуральнай як для здароўя, так і для эканомікі. Іспанскія «агуркі-забойцы» афіцыйна рэабілітаваны, але вытворцы і экспартцеры гародніны і садавіны губляюць сотні мільёнаў еўра. Расія цалкам забараніла імпорт гародніны з Еўропы, чым выклікала рэзкую незадаволенасць Еўракамісіі. Іспанскія фермеры б'юць трывогу: за некалькі дзён яны страцілі амаль увесь

рынак збыту. І кожны дзень выносіць з кішэні аграрыяў прыкладна шэсць мільёнаў еўра.

ПАДЛІТАК ПРАДАЎ НЫРКУ ДЗЕЛЯ ІРАД

Жыхар кітайскай правінцы Аньхой прадаў правую нырку, каб набыць планшэтны камп'ютар iPad 2. Сямнаццацігадовы юнак Сяо Чжэн сёлета перайшоў у 10 клас.

У інтэрнэце Сяо Чжэн праз пасрэднага дамовіўся прадаць сваю правую нырку за 22.000 юаняў (каля 3.390 долараў). Юнак перанёс аперацыю ў адной з клінік правінцы Хунань (цэнтральны Кітай). На атрыманых грошы Сяо Чжэн набыў iPad 2 і смартфон iPhone, пасля чаго вярнуўся дадому. Маці хлопчыка сцвярджае, што нічога не ведала аб планах сына. Самаадчуванне хлопчыка пагаршаецца з кожным днём. Маці Сяо Чжэна спадзецца, што ў яе атрымаецца знайсці зламаўнікаў, якія прычынілі шкоду здароўю яе сына.

ШАТЛАНДЦЫ ДУШЫЛІ АДЗІН АДНАГО ЗА ТАННАЕ ПІВА

Трагікамічны інцыдэнт адбыўся ў горадзе Грынлок, дзе з-за камп'ютарнай памылкі набор з трох скрынак з півам у краме Tesco стаў каштаваць усяго 11 фунтаў стэрлінгаў.

Дазнаўшыся аб незвычайна выгаднай прапанове, мясцовыя жыхары накіраваліся ў краму ў такой колькасці, што давлялася выклікаць паліцыю: яны стварылі цісканіну ўжо на аўтастанцыі каля крамы. Крама задумала акцыю пад назвай «Купі тры скрынкі пива і эканом 11 фунтаў стэрлінгаў», а не «Купі тры скрынкі пива ўсяго за 11 фунтаў стэрлінгаў». Але ў выніку менавіта за 11 фунтаў пакупнікі атрымлівалі тры скрынкі, што змяшчалі 45 невялікіх бутэлек або 36 бляшанак пива. Навіна аб казачна танным пиве распаўсюдзілася вельмі хутка: шчасліўчыкі паведамылі аб ёй праз сацыяльныя сеткі.

Кіраўнік Магілёўскай вобласці расказаў на сваёй прэс-канферэнцыі, якія захады робяць улады для стрымання цэн і выхаду з цяжкай сітуацыі.

Спакойна, без панікі

Пётр Руднік пачаў гутарку з журналістамі з леташніх здабыткаў, якія дазволілі Магілёўшчыне заняць, паводле вынікаў пяцігодкі, першае месца ў краіне і быць адзначанай на Рэспубліканскай Дошчы пашаны. Аднак найбольш прадстаўнікоў СМІ, як і ўсіх людзей, цікавіць сітуацыя сённяшняга дня, вырашэнне надзённых праблем на спажывецкім і валютным рынках.

— Някая трагедыя ў гэтым няма! — адразу вызначыў сваё стаўленне Пётр Руднік.

Улады вобласці актыўныя захады робяць у сферы гандлю. Увесь апошні тыдзень быў прысвечаны таму, каб знізіць кошты, перапісаць цэннікі і забяспечыць больш таннымі таварамі сацыяльна неабароненыя слаі насельніцтва. Падстаў для панікі няма, трэба спакойна працаваць — так лічыць кіраўніцтва.

Кожнаму па кішэні

Цяпер на спажывецкі рынак прыйшла раўнавага. Ажыятажны попыт знік, у крамах дастаткова тавараў па розных цэнах — ад больш нізкіх на айчынную прадукцыю да высокіх на імпортную, кожны пакупнік выбірае тое, што па кішэні. Спецыялісты ў сферы гандлю гавораць, што апошнім часам рэзка павялічыўся попыт на тавары менавіта беларускай вытворчасці. Яны больш танныя.

Абяцаюць, што на паліцах крам у Магілёўскай вобласці з'явіцца па больш ляяльных цэ-

Фота Ірыны САВОШНАЙ.

нах і тавары так званага «крытычнага імпарту». Упраўленне гандлю Магілёўскага аблвыканкама цяпер арганізуюе продаж за мяжу тавараў, якія карыстаюцца там попытам, каб за выручаную валюту набыць імпортныя тавары — у першую чаргу гэта марская рыба, грэчка, чай. Цэны на такія тавары, рэалізаваныя па гэтай схеме, будуць кантралявацца.

Маяк — на ляяльнасць

У крамах зніжаюць гандлёвыя надбаўкі. Там з'явіліся так званыя «маяковыя цэннікі» жоўтых і чырвоных колераў: пачатковы кошт перакрэслены і паменшаны прыкладна на 10%. У адной з вялікіх крам акцыя: некаторыя тавары (у прыватнасці, сметанковае масла, сасіскі і малако) прадаюцца з мінімальнай гандлёвай надбаўкай.

У Магілёўскай вобласці цяпер ствараюць сістэму ляяльнасці. Гэта значыць, што ў пэўныя гадзіны ў краме можна набыць тавары з меншай гандлёвай надбаўкай, а калі прад'явіць пасведчанне пенсіянера, то і з больш значнай сідкай.

Найбольш актыўна ідуць на супрацоўніцтва, паводле Пят-

ра Рудніка, кіраўнікі сеткавых крам. Напрыклад, у адной сетцы мяркуюць увесці дысконтныя карты для пенсіянераў. Пакуль не вельмі хочучы зніжаць цэны, лічаць улады, прыватныя прадпрыемствы.

Танны рацыён

Упраўленне гандлю дамагаецца таго, каб такія харчовыя тавары, як малако з нізкай тлустасцю, народны хлеб-«цаглінка», некаторыя каўбасныя вырабы, прадаваліся ўвогуле без надбавак. Танныя харчы (напрыклад, ліверная каўбаса і субпрадукты) павінны быць у асартыменце крам.

У Магілёве 4 чэрвеня адкрываецца ветэранская крама, дзе людзям сталага ўзросту будуць прапанаваны тавары са зніжанымі гандлёвымі надбаўкамі. Шматдзетным сем'ям мяркуецца даць дысконтныя карты, з якімі можна танней набыць дзіцячыя адзенне і абутак.

Карацей, значны Пётр Руднік, гандаль Магілёўскай вобласці гатовы не нажывацца на цяжкасцях, а браць на сябе дадатковую абарону насельніцтва. Таму рэнтабельнасць працы сферы гандлю ў Магілёўскай вобласці скала толькі 1% у красавіку, а далей можа быць і яшчэ меншая.

— Тавары ў сетцы павінны быць усе, і цэны на іх — даступныя для розных слаёў насельніцтва, — так акрэсліў задачу спажывецкаму рынку Пётр Руднік.

Дапамажыце матэрыяльна

Кіраўніцтва вобласці заклікае кіраўнікоў прадпрыемстваў палпаціцца пра матэрыяльнае становішча сваіх работнікаў. Пётр Руднік вядзе перамовы з дырэктарскім корпусам па пад-

няцці ўжо майскі заробкаў на 10-15%. Напрыклад, на заводзе «Магілёўліфтомаш» вырашылі ўсім работнікам звыш заробкаў заплаціць 400 тысяч рублёў.

Улада таксама мяркуе сёлетна надаваць шмат увагі стварэнню новых вытворчасцяў і новых працоўных месцаў, што будзе спрыяць выпраўленню сітуацыі.

— У кожным сельскім раёне павінны з'явіцца дзве, а лепш тры, новыя вытворчасці, — настойвае старшыня аблвыканкама. — Мяркуем развіваць швейныя вытворчасці «Маг-тэкс», у Асіповічах 1 чэрвеня прадпрыемства «Сонца» пачало выраб першай прадукцыі — тавараў бытавой хіміі, будуюцца новыя чэргі цэментных заводаў. Нам трэба больш экспартаваць прадукцыі, чым набываць па імпарце. Набыў на 1 долар — калі ласка, прадай на 1,2-1,5 долара. Тады і плён будзе, і валюта ў краіне.

Да светлай паласы

Пётр Руднік запэўніў, што ўлада ведае, куды рухацца, і скрупулёзна працуе над гэтым.

— Я заклікаю грамадства да кансалідацыі, гэта неабходна для пераадолення!

Пётр Руднік па-жыццёску нагадаў гісторыю: бадай, кожнаму пакаленню выпадае час выпрабаванняў. А за цяжкімі часамі абавязкова будуць добрыя: як за чорнай паласой у жыцці прыходзіць светлая. І шклянка ўсё ж такі павінна быць напалова поўнай, а не напалова пустой.

— Мне падаецца, што ўсё гэта міне даволі хутка, і мы выйдзем з гэтага цяжкаватага становішча, — зрабіў аптымістычны вывад кіраўнік Магілёўскай вобласці.

Ілона ІВАНОВА.

Казімір ФАРЫНО:

Падрабязнасці

«У пагоні за выкананнем плана па платных паслугах нельга забывацца пра здароўе дзяцей»

Ці патрэбна выхавальнікам дашкольных устаноў вышэйшая адукацыя або для працы з дзецьмі дастаткова заканчэння педагогічнага каледжа? Ці заўсёды платныя адукацыйныя паслугі, што прадастаўляюцца выхаванцам дашкольных устаноў, адпавядаюць запятам сем'яў? Чаму ў Беларусі не развіваецца сетка прыватных дашкольных устаноў? Ці гарантавана кожнаму маленькаму беларусу месца ў дзіцячым садку? Гэтыя і многія іншыя пытанні ўзнімаліся на калегіі, што прайшла ў сценах Міністэрства адукацыі і была прысвечана дзейнасці сістэмы дашкольнай адукацыі нашай краіны.

— Педагог дашкольнай установы абавязаны валодаць аб'ёмам энцыклапедычных ведаў, а таму без вышэйшай адукацыі яму ніяк не абйсціся, — падкрэсліла ў сваім выступленні **дэкан факультэта дашкольнай адукацыі Беларускага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка Людміла ВАРАНЕЦКАЯ**. — Давайце разам прааналізуем, як сёння ажыццяўляецца падрыхтоўка кадраў. Педагогічны каледж рыхтуе спецыялістаў для дашкольных устаноў на базе агульнай сярэдняй адукацыі за 2 года 10 месяцаў. Педагогічны ўніверсітэт — за чатыры гады. Вучэбныя праграмы педагогічнага каледжа ў многім дубліравалі праграмы педуніверсітэта — гэта значыць, што выпускнікі педагогічнага каледжа фактычна атрымлівалі «ўсечаную» вышэйшую адукацыю, якую затым ім даводзілася атрымліваць дадаткова, няхай

«Выяўляюцца выпадкі парушэння рэжыму дня, калі дзеці прапускаюць прагулку або скарачаецца працягласць іх дзённага сну для таго, каб педагогі маглі правесці той ці іншы платны гурток. Шмат пытанняў выклікае і сам змест адукацыі...»

агульнай падрыхтоўкі і вельмі рознае стаўленне да вучобы, — канстатавала Людміла Варанецкая. — Вырашэнне кадравай праблемы дашкольных устаноў мы бачым у павелічэнні плана бюджэтнага набору на факультэт дашкольнай адукацыі, але плана, які б рэальна адпавядаў перспектывам працаўладкавання нашых выпускнікоў.

Дарэчы, аднаўленне чатырохгадовага тэрміну навучання па спецыяльнасці «Дашкольная адукацыя» ў 2008 годзе паскорыла падрыхтоўку педагогаў для дашкольных устаноў. Да таго ж за чатыры гады дзяржава атрымлівае спецыяліста з вышэйшай адукацыяй, які можа займаць у тым ліку і пасаду загадчыка дашкольнай установы.

— Пытанне, якую ж адукацыю павінен мець педагог, што працуе ў дашкольнай установе, вышэйшую ці сярэдняю спецыяльную, застаецца дыскусійным, — канстатаваў **намеснік міністра адукацыі Казімір ФАРЫНО**. — Фактычна адукацыя малага пачынаецца з трох-чатырохгадовага ўзросту. Таму, на нашу думку, педагог дашкольнай установы павінен мець вышэйшую адукацыю. А сёння ў нас ёсць установы, дзе нават загадчыкі маюць толькі сярэдняю спецыяльную адукацыю...

Замест бясплатнай адукацыі — платныя паслугі

Сёння многія дашкольныя ўстановы захапіліся фізкультурна-аздараўленчай работай і адкрыццём трэнажорных залаў, аднак устаноўлены там трэнажоры не прызначаны для маленькіх дзяцей, а заняткі на іх праводзяцца без уліку стану здароўя маленькіх выхаванцаў.

У большасці дашкольных устаноў адсутнічаюць басейны і камп'ютарныя класы і нават у дашкольных установах, дзе басейн ёсць, тыя па шэрагу тэхнічных прычын не выкарыстоўваюцца па прызначэнні.

— Радуе той факт, што сталічныя ўлады пры будаўніцтве новых дашкольных устаноў прадугледжваюць абавязковую наяўнасць там басейна. Такі падыход павінен быць і ў іншых рэгіёнах, — падкрэсліў, звяртаючыся да кіраўнікоў упраўленняў і аддзелаў адукацыі Казімір Фарыно. Асобна намеснік міністра адукацыі спыніўся

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

на якасці платных адукацыйных паслуг. Паводле яго слоў, у многіх дашкольных установах ёсць тэндэнцыя да павелічэння колькасці так званых платных гурткоў.

— Атрымліваецца, што ў пагоні за выкананнем паказчыкаў па платных паслугах, што спускаюцца ўпраўленнямі адукацыі, мы забываемся пра галоўнае — пра здароўе дзяцей. Выяўляюцца выпадкі парушэння рэжыму дня, калі дзеці прапускаюць прагулку або скарачаецца працягласць іх дзённага сну для таго, каб педагогі маглі правесці той ці іншы платны гурток. Шмат пытанняў выклікае і сам змест адукацыі, што прадастаўляецца ў гэтых гуртках, калі фактычна за плату бацькам прапануецца тая адукацыя, што гарантавана дзяржавай як бясплатная. Пры гэтым дашкольныя ўстановы ў большай ступені арыентаваны на свае магчымасці, а не на запяты бацькоў, што зніжае прыцягальнасць і запатрабаванасць такога роду паслуг.

Месца ў садку — толькі за дадатковую плату?

У бліжэйшыя гады, згодна з Праграмай развіцця дашкольнай адукацыі на 2009—2014 гады, у Беларусі плануецца пабудаваць 147 новых дашкольных устаноў. У цэлым па краіне месцаў у дашкольных установах сёння на 20 працэнтаў больш, чым дзяцей. Аднак у асобных рэгіёнах пытанне з забеспячэннем месцамі ў дашкольных установах паўнасцю не вырашана. Асабліва гэта тычыцца сталічнага рэгіёна і Брэсцкай вобласці, дзе ў асобных раёнах існуе чарга ў дашкольныя ўстановы. Прычым у Мінскім раёне не выконваецца нават дзяржаўны сацыяльны стандарт — нарматыў забяспечанасці дзяцей дашкольнага ўзросту месцамі ў дашкольных установах: 75 працэнтаў пры устаноўленых 85 працэнтах. Узнікаюць праблемы пры ўладкаванні дзяцей у дашкольныя ўстановы Маскоўскага і Фрунзенскага раёнаў сталіцы, дзе

Антикризисный управляющий ОАО «Гомельчанка» ОБЪЯВЛЯЕТ ОБ ОТМЕНЕ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА
(информация опубликована в газете «Звезда» № 91 от 19.05.2011 г.),
назначенных на 21 июня 2011 года. УНП 400021644

Антикризисный управляющий ОАО «Гомельчанка» ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Торги проводятся в форме открытого аукциона без условий и состоятся **21 июня 2011 года в 11.00** по адресу: г. Гомель, ул. Ильича, 286.
На торги выставляется:

№ п/п	Наименование имущества	Рыночная стоимость без учета НДС, долларов США
1	Здание швейного цеха — двухэтажное здание площадью 1 021,5 м² (Гомельская область, Буда-Кошелёвский район, г.п. Уваровичи, ул. Советская, 20)	77.133
2	Часть здания АБК со встроенным оборудованием, транспортной проходной, благоустройством площадью 5.756,6 м² (г. Гомель, ул. Ильича, 286)	1.610.000
3	Швейная машина «ПФАФФ» 5642	448,68

Шаг аукциона по первому и третьему лотам 5% от начальной цены лота, по второму лоту — 1%.

Задаток в размере 10% от начальной цены лота перечисляется на расчетный счет ОАО «Гомельчанка» — 3012201010012 в ГФ по Гомельской области ОАО «Белинвестбанк», МФО 151501768, г. Гомель, ул. Советская, 7, УНН 400021644.

Заклучение договора купли-продажи в течение 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона, срок и условия оплаты определяются по согласованию Победителя с Продавцом при заключении договора купли-продажи.

Для участия в аукционе необходимо предоставить: заявление на участие, копию обязательного поручения о внесении размера задатка, паспорт; для резидентов Республики Беларусь: юридическим лицам — доверенность представителя юридического лица (в случае необходимости таковой), копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации; представителям физических лиц — копию свидетельства о государственной регистрации (без нотариального засвидетельствования); для нерезидентов Республики Беларусь: юридическим и физическим лицам — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение 6 месяцев до подачи заявления на участие в торгах) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией (без нотариального засвидетельствования); представителям юридических и физических лиц — легализованную в установленном порядке доверенность.

Выигравшим торги на аукционе признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Задаток, внесенный Победителем, будет зачтен в счет окончательной стоимости приобретенного имущества, остальным участникам будет возмещен в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. В случае, если заявка на участие в торгах подана только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Продавец вправе снять объект с торгов до объявления его проданным.

Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляет Победитель (Претендент на покупку) не позднее 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результате торгов на основании счета-фактуры, выдаваемой Продавцом.

Оплата производится в долларах США или в рублях по курсу Национального банка Республики Беларусь на день проведения торгов.

Заявки на участие в аукционе принимаются **до 15.00 20 июня 2011 г.**

Дополнительную информацию можно получить по тел. 39 06 24 (ф).

актыўна будуюцца новыя жылыя мікрараёны.

— Месца дзіцяці прадастаўляецца, але на значнай адлегласці ад дома, што не ўсіх задавальняе. Прычым будаўніцтва новых дзіцячых садкоў у гэтых мікрараёнах не вырашае праблему, паколькі патрэба ў садках значна перавышае іх праектную магчымасць. Часта замест неабходных двух-трох дзіцячых садкоў з улікам колькасці дзяцей дашкольнага ўзросту ў мікрараёне ўводзіцца адзін дзіцячы садок, прычым на 6 груп. А з першай праблемай неспасрэдна звязана і другая: я маю на ўвазе перавышэнне службовых паўнамоцтваў і выпадкі карупцыйных правапарушэнняў пры ўладкаванні дзяцей у дашкольныя ўстановы, прычым менавіта ў Мінску. За апошнія паўгода пачаліся звароты грамадзян у Міністэрства адукацыі па фактах некарэктных зносін спецыялістаў упраўлення адукацыі Маскоўскага раёна, — паведаміў Казімір Фарыно.

Яшчэ адно пытанне, якое патрабуе сур'ёзнай увагі, — гэта развіццё дашкольных устаноў прыватнай формы ўласнасці. Нягледзячы на тое, што дзяржава падтрымлівае развіццё дашкольных устаноў рознай формы ўласнасці, упраўленні адукацыі аблвыканкамаў фактычна самаўхіліліся ад гэтай праблемы. «Разам з тым, забеспячэнне месцамі ў дашкольных установах можа і павінна ажыццяўляцца ў тым ліку і за кошт прыватных дзіцячых садкоў. Прычым попыт на іх кожны год павялічваецца», — дадаў Казімір Фарыно.

Надзея НІКАЛАЕВА.

У ГАНДЛІ — БЕЗ УЗРУШЭННЯЎ?

Абмеркаванне зладбэдзённага ў парламенце не спыняецца. Выступіўшы на сесіі, **старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Аляксандр ЯКАБСОН** падзяліўся з журналістамі інфармацыяй, што цікавіць зараз кожнага беларуса, які не баіцца заходзіць у краму.

— Сітуацыя, асабліва на харчовым рынку, не выклікае нейкіх узрушэнняў. Праблем там, па вялікім разліку, няма, — запэўнівае кіраўнік КДК.

Да такой высновы ён прайшоў пасля камандзіроўкі на Віцебшчыну і Магілёўшчыну. Правяраўся і асартымент, і фарміраванне цэн — ці не павялічваюцца ў параўнанні з тым, «што ўжо было сфарміравана пры новым курсе рубля». Кіраўнік кантралюючай структуры канстатуе змяншэнне гандлёвых надбавак. Прычым характэрны такі захад для ўсіх рэгіёнаў.

Разам з тым, адзначае ён і «некаторую неразбярху» з прамысловымі таварамі — напрыклад, складанабытавой тэхнікай. Прычым у адных крамах густа, у іншых — пуста.

Сякія-такія хібы ёсць і з харчовым асарты-ментам, не ўтойваюць у КДК. Палічылі неабход-ны нават перагледзець пералік тавараў, якія абавязкова павінны быць у гандлёвых кропках. Перагляд будзе ў бок пашырэння асартыменту. На розны густ, ці, хутчэй, узровень заробкаў. Каб не толькі бездакорны філей, але і што па-прасцей — танныя каўбасы і субпрадукты. У продажы павінна быць не проста малако, а ма-лако некалькіх відаў, каб розныя групы насель-ніцтва маглі выбраць прыдатнае, мяркую стар-шыня КДК. Адсутнасць некаторых тавараў на паліцах ён тлумачыць праяўленнем бязладнасці супрацоўнікаў гандлю і не ўвязвае з пастаямкамі прадукцыі ды фарміраваннем цэн на яе.

У цэлым жа, калі меркаваць па выказваннях старшын КДК, сітуацыя з насычэннем крам спажывецкімі таварамі паступова стабілізуецца. Пракаментаваў спадар Якабсон і чуткі пра праверкі ў крамах: нібыта людзей ловяць за шопінгам у працоўны час — пару, калі ім не шкодзіла б знаходзіцца на працоўным месцы. Дакладней, ён гэтыя чуткі абверг.

— Камітэт дзяржкантролю займаецца дыс-цыплінай і парадкам на прадпрыемствах, у арга-нізацыях, — акцэнтаваў кіраўнік ведамства.

У Авальнай зале ён прэзентаваў законапра-ект, які аптымізуе працу Дэпартамента фінан-савых расследаванняў КДК. Адзін са спосабаў атрымання інфармацыі для тамтэйшых супра-цоўнікаў — прававая дапамога ад замежных дзяржаў. Напрыклад, Малдовы, Расіі, Туркме-ністана, Узбекістана, Украіны, Грузіі. На між-дзяржаўным узроўні дамоўленасці аб прававой дапамозе па грамадзянскіх, сямейных і крымі-нальных справах былі. Аднак Дэпартамент фін-расследаванняў КДК не мог звяртацца да кам-петэнтных асоб у гэтых краінах напрамую. Гэта зацягвае тэрміны расследавання крымінальных спраў, значнае старшыня КДК. Так, па адной справе адказу давлялося чакаць тры месяцы. Прынцыпе прапанаванага законапраекта дазволіць Дэпартаменту фінансавых расследаванняў больш аператыўна ўзаемадзейнічаць з замеж-нымі калегамі, перакананы спадар Якабсон. А ў выніку, як разлічваюць распрацоўшчыкі, будзе садзейнічаць умацаванню эканамічнай бяспекі дзяржавы. Каб вы ўяўлялі маштабы выкрытых

фінансавых афер, скажам, што сёлета толькі за чатыры месяцы органами фінансавых рас-следаванняў было разгледжана каля 1,2 тыс. матэрыялаў, а ў выніку зробленых імі захадаў у бюджэт паступіла каля 40 млрд рублёў. На-родныя выбранныкі падтрымалі законапраект адразу ў двух чытаннях.

ХЛОПЦАЎ, ЯКІЯ ЗАЙШЛІ НОЧЦУ Ў МЕТРО, ЧАКАЕ... ПАДЗЯКА

Увазе дэпутатаў першы намеснік міністра ўнутраных спраў Алег ПЯКАРСКІ прапанаваў дакумент для ратыфікацыі (які тычыцца льгот-ных умоў на пастаякі спецтэхнікі для праваахоў-ных органаў і спецслужб краін-удзельніц АДКБ). А ўвазе журналістаў — цікавыя каментарыі пра нядаўнія рэзанансныя падзеі.

Пра начных «гасцей» у метро, напрыклад. Нагадаем, пра што ідзе размова. Некалькі дзён таму віртуальную, а ўслед за ёй і рэальную, прастору скаланула відэа, якое дэманструе гас-цінна расчыненыя дзверы на станцыю метро «Маскоўская», вестыбіоль без аніякіх прыкмет варты і адзінокае табло на пероне з няўмольт-най фіксацыяй часу — «03.49». Заходзь — не хачу. Вось юнакі і зайшлі, і папракнучь іх можна хіба толькі ў закадравых мацюках. Журналісты, тым не менш, вырашылі пацікавіцца ў першага намесніка міністра ўнутраных спраў, што будзе маладым людзям.

— Відаць, аб'явім ім падзяку за тое, што яны прадэманстравалі наяўнасць элементаў бязлад-насці, — заявіў Алег Пякарскі.

Добра, што яны не былі нацэлены на здзяйс-ненне супрацьпраўных дзеянняў, дадае першы намеснік міністра. Ён мяркую, што маладыя люд-зі праявілі грамадзянскую адказнасць: яны не толькі заўважылі расчыненыя ноччу дзверы ў метро, але і звярнулі на гэта ўвагу супрацоў-нікаў міліцыі.

Цікава, наколькі ацэняць іх унёсак у бяспеку. Якая падзяка чакае пільных грамадзян — матэ-рыяльныя ці маральныя? Спадар Пякарскі сказаў толькі, што «гэта будзе вызначаць міністр».

Цяпер ідзе службовае расследаванне інцы-дэнту. Ад абвясчэння яго папярэдніх вынікаў першы намеснік міністра ўстрымаўся, спаслаў-шыся на тое, што патрэбны час, каб вызначыць ступень адказнасці — не толькі супрацоўнікаў міліцыі, але і грамадзянскіх асоб, супрацоўнікаў метрапалітэна.

Адзначыў першы намеснік міністра і тое, што пра ўсе абставіны па справе дакладзена кіраў-ніку дзяржавы і ён будзе прымаць рашэнне аб пазбаўленні званняў і пагонаў тых, хто непа-срэдна вінаваты.

Алег Пякарскі адказаў і на пытанні журналіс-таў пра іншыя рэзанансныя выпадкі, дзе міліцыя з'яўляецца не ў самым выгадным святле. Пер-шы намеснік міністра адзначыў, што такія фак-ты былі і раней, аднак не атрымлівалі падобнай агалоскі. Ён не схільны тлумачыць тэндэнцыю, якую мы назіраем, пагаршэннем дысцыпліны супрацоўнікаў. Проста грамадства стала больш адкрытым, і ў насельніцтва ёсць магчымасць выказаць сваё меркаванне ў інтэрнэце — так

Парламенцкі дзённік

ацэньвае сітуацыю першы намеснік міністра. У той жа час пагаджаецца, што над іміджам вярта працаваць.

— Ёсць шмат станоўчага ў рабоце права-ахоўных органаў, — тут жа дадае А. Пякарскі.

Ён мае на ўвазе зніжэнне колькасці злачын-стваў і паляпшэнне іх раскрывальнасці. Пры гэтым не ўтойвае, што ёсць і не вельмі добра-сумленныя супрацоўнікі. У дачыненні да такіх, паводле слоў спадара Пякарскага, робяцца са-мыя жорсткія захады — аж да звальнення і пры-цягнення да крымінальнай адказнасці. Ніводзін факт не застаецца без увагі, запэўнівае ён.

САЦЫЯЛЬНАЯ АБОРОНА...

3 БІЗНЭС-ДАПАМОГАЙ

На пасяджэнні дэпутаты зацвердзілі справа-здачу аб выкананні бюджэту Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва. Абмеркаванне, натураль-на, перацякло ў рэчышча наўянай эканамічнай сітуацыі і падтрымкі самых уразлівых. Дэпутат Ларыса Вершаловіч цікавіцца, ці будуць пераглед-жаны падыходы да адраснай дапамогі.

— Было запланавана каля 90 млрд, але з улікам сітуацыі, якая складваецца, ужо разгля-далі ва ўрадзе гэтыя пытанні, і зарэзерваваны сродкі, якія спатрэбляцца дадаткова. Мы бяром у гэтай сітуацыі самы пессімістычны варыянт, таму што заўжды лепш, калі грошы застануць, — заяўляе ў Авальнай зале **міністр працы і сацыяльнай абароны Марыяна ШЧОТКІНА**. — Таму мы разлічваем на тое, што больш за 100 млрд, 150 млрд, — колькі спатрэбіцца, — гэта дапамога будзе аказана. Ніякіх фінансавых цяжкасцяў [па вылучэнні сродкаў] з рэспублі-канскага бюджэту не будзе.

Што датычыцца непрацуючых пенсіянераў, ін-валідаў, дадае міністр, «у іх яшчэ ёсць дадатковы рэзерв з Фонду сацыяльнай абароны насельніц-тва». Запланаваная там сума ў 7 млрд, пры не-абходнасці, таксама можа быць павялічана, ак-цэнтую спадарыня Шчоткіна. Яна падкрэслівае, што «сёння неабходна надаваць асабліва ўвагу тым, хто жыве ў нястачы, каму ніхто не аказвае дапамогу — незалежна ад таго, адзінокія яны ці не». Паводле яе слоў, па гэтым знойдзена ўзае-маразумленне з мясцовымі ўладамі.

— На тэрыторыі людзей ведаюць, неабходна выкарыстоўваць усе крыніцы — не толькі дзяр-жаўныя, — лічыць міністр працы і сацыяльнай абароны. — Мы прасілі актывізаваць стварэнне папярэдняга саветаў на базе тэрытарыяль-ных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання на-сельніцтва — з бізнэсу, з буйных прадпрыем-стваў — для таго, каб аказваць натуральную, грашовую дапамогу тым, хто мае патрэбу. За-мацаваць іх за прадпрыемствамі.

Ведамства такім чынам нібы кажа: абаронім вас з боскай (чытай, бізнэс-) дапамогай. Нітка да ніткі — беднаму сарочка. Прынцып, здаецца, добры. Але ж цяжка ўявіць, ці будзе пад'ёмнай яшчэ адна ноша для прадпрыемстваў, якім і без яе сёння не соладка... А на іх усё ж эканоміка тры-маецца. Ці не новае гэта замкнёнае кола — вось у чым пытанне. Што ж, пажывём — пабачым.

Ала МАЧАЛАВА.

Абзац

▲ У сістэме прафесійна-тэхнічнай адука-цыі Гомельскай вобласці ў новым навучаль-ным годзе будзе адкрыта 10 новых спецыяль-насцяў. У ліку новых прафесій, якія могуць абраць абітурыенты, — страхар па рулонных дахах і дахах з адзінкавых матэрыялаў, бля-хар, складальнік цягнікоў, пчаляр, ліцейшчык пласмас. Як адзначаюць спецыялісты, згдва-ючы вопыт мінулых гадоў, ва ўстановах праф-тэхдукацыі конкурс на некаторыя спецыяль-насці (напрыклад, аператар паштовай сувязі) чакаецца ад 4 да 8 чалавек на месца.

▲ **Аўтамабіль «Фальксваген-Джэта» ў Рагачоўскім раёне сутыкнуўся з трактарам «Джондзір».** Удзень 2 чэрвеня 35-гадовы кі-роўца аўто ехаў па аўтадарозе Рагачоў—По-балава—Востраў, не справіўся з кіраваннем і выехаў на сустрэчную паласу, дзе ў той час рухаліся трактар. Машыны сутыкнуліся. Ад атрыманых траўмаў кіроўца легкавушкі памёр на месцы, а пасажыры — яго жонка і дзве дачкі, 10 і 11 гадоў, — аказаліся заціс-нутымі ў салоне. Іх дапамаглі дастаць віда-вочцы ДТЗ і выратавальнікі. Пацярпелых даставілі ў бальніцу: жанчыну — у рэаніма-цыю, а ў дзяўчынак стан стабільны.

Поўны абзац

▲ Кур'ёзны выпадак адбыўся 2 чэрвеня ў Талачынскім раёне. Кіроўца МТЗ-82 на скры-жаванні не справіўся з кіраваннем, трактар перавярнуўся, а сам віноўнік аварыі ... кінуўся ў возера, уцякаючы ад супрацоўнікаў ДАІ і прадстаўнікоў СВК, у якім ён працуе. Адроз-ніцтва падазрэннае, што кіроўца знаходзіцца ў стане алкагольнага ап'янення. Але даста-віць яго на медэкспертызу не атрымалася. Мужчына кінуўся ў возера Глыбокае, якое знаходзіцца ў 30 м ад дарогі. На працягу трох гадзін ён плаваў ад берага да берага. У выніку было прынята рашэнне звярнуцца па дапамо-гу да ратавальнікаў. Яны падплылі да яго на гумовай лодцы, угаворвалі некаторы час. Калі яго даставілі на супрацьлеглы бераг, ён уцёк. Па факце аварыі вядзецца разбор.

▲ У баварскім горадзе Этынген на праця-гу паўгадзіны біў сапраўдны 30-метровы піў-ны фантан. На жаль, гэта не было рэкламнай акцыяй. Таму жыхары горада, якім, як і ўсім немцам, уласцівыя асабліва дысцыпліна-насць і няўхільнае выкананне законаў і пра-вілаў, не скарысталіся магчымасцю запасці-ся любімым напоем. Грандыёзны фантан з'явіўся ў выніку здарэння на вытворчасці. Мясцовая піваварня, што знаходзіцца ў цэн-тры горада, пераганяе прадукт па спецыяль-най трубе на гарадскую ўскраіну, дзе піва разліваюць у бутэлькі. Аднак трубаправод нечакана прарвала. Тэхнікам, якія тэрмінова прыбылі на месца здарэння, спатрэбілася паўгадзіны, каб ліквідаваць паломку.

▲ Распажыўнагляд расшырыў спіс раслін, якія ўтрымліваюць наркатычныя і атрутныя рэ-чывы, на 18 найменшых, сярэд якіх «пятушка кучаравая» (*Petroselinum crispum* A.W.Hill), а дакладней, яе насенне, з якога, па меркаванні Расспажыўнагляду, можна выдзеліць нарка-тычныя рэчывы. Спецыялісты пакуль не мо-гуць сказаць, якія меры чакаюць бабулю, што вырашчвае забароненую пятушку на сваім дачным участку. Мяркуюцца, што ўсё будзе за-лежаць ад мэтаў, на якія вырошчваюцца трава на градках: калі для вырабу і распаўсюджвання наркотыкаў, то гэта адна справа, а калі для ба-нальнай закусі ці прыправы — зусім іншая.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Многokвартирные жилые дома №№ 2, 7, 8, 16 (по генплану) жилого района «Брилевичи» («Дружба»)

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

цию посекционно – IV квартал 2011 года – III квартал 2012 года.

Застройщик получены:

- Решение Мингорисполкома от 30 апреля 2009 года № 944 о разрешении выполнения работ подгото- вительного периода при строительстве много- квартирных жилых домов;

- Решение Мингорисполкома от 30 июля 2009 года № 1761(1) о разрешении строительства;

- Свидетельство (удостоверение) № 500/726-4748 о государственной регистрации создания, возникно- вения права пользования земельным участком пло- щадью 7,3021 га, расположенного по адресу: г. Минск, микрорайон № 2 жилого района «Брилевичи»;

- Свидетельство (удостоверение) № 500/726-4752 о государственной регистрации создания, возникно- вения права пользования земельным участком пло- щадью 0,5551 га, расположенного по адресу: г. Минск, микрорайон № 2 жилого района «Брилевичи»;

- Заключения РУП «ГЛАВГОССТРОИЭКСПЕРТИ- ЗА» № 1406-5/09 от 22 июля 2009 года; № 1407-5/09 от 22 июля 2009 года; № 1408-5/09 от 22 июля 2009 года; № 1409-5/09 от 22 июля 2009 года;

- Разрешения Инспекции Департамента кон- троля и надзора за строительством по г. Минску № 2-203Ж-030/09(1) от 30.10.2009; № 2-203Ж-030/09(2) от 30.10.2009; № 2-203Ж-030/09(3) от 30.10.2009; № 2-203Ж-030/09(4) от 30.10.2009.

Договор генерального подряда с СМ ЗАО «Ареса-Сервис-Строй» № 91/09 от 21 мая 2009 года.

Жилые дома расположены в Московском районе г. Минска на пересечении улиц Есенина – Космонавтов – пр-т Дзержинского. Конструктивная схема зданий – рамно-связевый монолитный железобетонный каркас с переменной сеткой колонн. Наружная и внутренняя отделка решена на основе применения современных отделочных материалов и конструкций.

Жилой дом № 2 по г.п. запроектирован с теплым чердаком, плоской кровлей, пассажирским и грузо- пассажирским лифтом, встроенными помещениями. В квартирах предусмотрена возможность установ- ки электрических плит, вентиляции – естественная

приточно-вытяжная.

В жилом доме запроектировано два автоматизи- рованных теплопункта.

Этажность – 16, количество секций – 1. Площадь жилого здания – 9 087,49 м², общая площадь квартир – 7 172,97 м², общая площадь встроенно-пристроенных помещений – 724,13 м². Всего количество квартир – 105, в том числе однокомнатных – 45, двухкомнатных – 30, трехкомнатных – 30.

Жилой дом № 7 по г.п. состоит из четырех секций (три секции 9-этажные, одна 12-16-этажная) с под- валом, со встроенными помещениями многоцелевого назначения, пристроенным гаражом-стоянкой на 88 машино-мест.

Общая площадь здания – 16 204,4 м²; общая площадь квартир – 13 928,8 м²; общая площадь под- земного гаража-стоянки – 3 749,4 м²; общая площадь встроенно-пристроенных помещений – 1 817,2 м²; всего количество квартир – 172, в том числе одно- комнатных – 42, двухкомнатных – 44 трехкомнатных – 69, четырехкомнатных – 17.

Жилой дом № 8 по г.п. состоит из 5 секций (4 секции 9-этажные, 1 секция 12-16-этажная) с под- валом, со встроенными помещениями многоцелевого назначения, с пристроенным гаражом-стоянкой на 97 машино-мест.

Общая площадь здания – 22 823,08 м², общая площадь квартир – 19 325,58 м², общая площадь под- земного гаража-стоянки – 4 014,96 м², общая площадь встроенно-пристроенных помещений – 2 075,40 м². Всего количество квартир – 224, в том числе одно- комнатных – 76, двухкомнатных – 25, трехкомнатных – 91; четырехкомнатных – 31.

Жилой дом № 16 по генплану состоит из 12 сек- ций (одной 25-этажной, одной 19-этажной, двух 15- этажных, шести 12-этажных, двух 13-этажных), общая площадь здания – 72 261,55 м², общая площадь квар- тир – 59 323,37 м²; общая площадь подземного гаража- стоянки – 6 636,72 м², общая площадь встроенно- пристроенных помещений – 5 842,83 м². Всего количе- ство квартир – 839, в том числе однокомнатных – 289, двухкомнатных – 260, трехкомнатных – 290.

Застройщик: Совместное научно-производст- венное общество с ограниченной ответственностью «Ареса-Сервис» зарегистрировано Министерством иностранных дел Республики Беларусь 02 декабря 2002 года в Едином государственном регистре юри- дических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 100154752. Юридический (почтовый) адрес: 220113, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Логойский тракт, д. 15/4, к. 501. Режим работы по вопросам долевого строительства: Пн-Пт 8.30 – 19.30, Сб. 9.00 – 14.00.

Ранее реализованные проекты (в течение трех предшествующих лет): 1-секционный 17-этажный 79- квартирный жилой дом со встроенными помещениями ЖЭС; 1-секционный 17-этажный 69-квартирный жи- лой дом со встроенно-пристроенными помещениями общественного назначения; двухуровневая подземная гараж-стоянка на 176 машино-мест в квартале улиц Не- красова – Богдановича – Верхней; Реконструкция не- завершенного строительства здания общепития под офисно-банковский комплекс со строительством ново- го здания и со сносом жилого дома по ул. Красноезвезд- ной, 18а и существующих строений по ул. Красноезвезд- ной, 18; 17-этажный односекционный 75-квартирный жилой дом во встроенном гаражом-стоянкой и адми- нистративными помещениями по ул. Чернышевского, 13а (почтовый адрес: Я. Коласа, 34 Б).

Информация о проекте строительства
Цель строительства объекта – осуществле- ние инвестиционного проекта согласно договору с Минским городским исполнительным комитетом на реализацию права проектирования и строительства многоквартирных жилых домов №№ 2, 7, 8, 16 ми- крорайона № 2 жилого района Дружба № 33-Д от 20 января 2009 г.

Объект долевого строительства – многоквар- тирные жилые дома №№ 2, 7, 8, 16 (по генплану) жилого района «Брилевичи» («Дружба»). Строи- тельство будет осуществляться поэтапно, с выделением пусковых комплексов.

Нормативная продолжительность строительства жилого дома по г.п. № 2 – 16 мес., ввод в эксплуата- цию – IV квартал 2012 года.

Нормативная продолжительность строительства жилого дома по г.п. № 7 – 25,5 мес., ввод в эксплуа- тацию – II квартал 2011 года.

Нормативная продолжительность строительства жилого дома по г.п. № 8 – 22,5 мес., ввод в эксплуа- тацию – IV квартал 2011 года.

Нормативная продолжительность строительства жилого дома по г.п. № 16 – 48 мес., ввод в эксплуата-

СПАЖЫВЕЦ УТАЙМАВАЎСЯ. А ШТО ДАЛЕЙ?

Меркаванне

4 чэрвеня 2011 г. ЗВЯЗДА

Украмаж ужо няма былога ажыятажу, хоць і здароўца асобныя ўсплэскі, калі ўвагу пакульнікоў прыцягвае нейкі тавар.

Некалькі дзён таму зазірнуў ва ўнівермаг. У аддзеле дываной поўна прадукцыі ААТ «Дываны Брэста», а зусім нядаўна тут было пусто — скупілі нават самыя непрывабныя дываны. А цяпер выбар ёсць, і гадоўнае, што па старой цане (на 1 чэрвеня).

Але ўсё ж людзей утаймавалі цэны — яны выраслі. Тое, што насельніцтва кінулася ў крамы, выклікана было падзеннем рубля. Толькі тут ёсць адзін нюанс.

Пра павышэнне цен людзі ў нас ужо ведалі загадзя. У крамах гаварылі, наколькі вырасце цана на той ці іншы тавар. І звесткі аказваліся дакладнымі. Калі ведалі, што праз тыдзень цана на цукар вырасце на сорок працэнтаў, то не дзіўна, што людзі кінуліся ў крамы.

Складваецца ўражанне, што чуткі пра павышэнне цен распаўсюджваліся свядома. Але гэта толькі ўражанне.

Цэны высокія, і цяпер рынак павінен адрэгуляваць іх. На некаторую прадукцыю яны выдавочна завышаны і таму неўзабаве павінны ўпасці. А ці спраўдзіцца наша надзея?

Вось павысілі пенсіі, а на некаторых прадпрыемствах ужо знайшлі рэзервы для павышэння зарплат... І калі так пойдзе далей, то пачнецца пагоня за цэнамі, а гэта закончыцца чарговым вітком інфляцыі.

Хто супраць, што неабходна абараняць самых абяздоленых — напрыклад, сірот і інвалідаў? Але маштабнае падняцце пенсій і зарплат, няхай працавыць мне чыгач, крок чыста палітычны, і да стабілізацыі эканомікі ён не вядзе.

Мне не заўсёды зразумела наша сацыяльная палітыка. Напрыклад, ільготы па ЖКГ у банкаўскага служачага з саліднай зарплатай і прыбыральныхчыцы аднолькавыя. А ў эканамічна развітых краінах ільготы маюць толькі самыя бедныя.

Замарожанне росту зарплат — мера непапулярная, але ў спалучэнні з іншымі заходамі яна можа спраць аздараўленню эканомікі.

А зараз яшчэ раз пра нашу сістэму крэдытавання. Успамінаецца адна гаспадарка з Пружанскага раёна.

У сельгаскааператыву «Айчына» Нацыянальны банк уклаў 60 млрд рублёў, якія гаспадарка пачне вяртаць толькі з 2014 года. «Айчына» атрымала паўна-вартасныя рублі. А якія яна бу-

дзе вяртаць і колькі гэта будзе ў доларавым эквіваленце?

А льготныя крэдыты пад будаўніцтва жылыя на 20-40 гадоў — колькі атрымалі СВК і фізічныя асобы? Калі пачаць «раскручваць» зарплату, то праз год-другі за тых шматмільённыя крэдыты разлічацца гадавой, калі не месячнай зарплатай. Мы ўжо гэта праходзілі, то які сэнс наступаць на адны і тых ж граблі?

На мой погляд, менавіта крэдытная палітыка Нацыянальнага банка і стварыла сітуацыю, калі краіна стала жыць не па сродках. Крэдыты спісваліся і адтэрміноўваліся. А цікава, няўжо нашы банкаўскія работнікі гэтаксама раскідваліся сваімі грашыма? Не думаю!

Пакуль што мы не ведаем рэальнага курсу рубля ў адносінах да долара. Калі долар з'явіцца ў абменніках, курс выкрышталізуецца. І не трэба баяцца, што іх тут жа расхопаць. Гэта можа здарыцца толькі тады, калі на руках у насельніцтва будзе шмат незаробленых рублёў.

У апошнія гады мы жылі з вялікім размахам. На гэта патрэбна было шмат грошай, і іх стала вельмі многа. Цяпер мы лічым іх тысячамі, мільёнамі, а трэба, каб і рубель цану меў. **Сымон Свістунювіч.**

У КАЛІНІНГРАД З ГРОДНА? БЕЗ ПРАБЛЕМ

3 21 чэрвеня Нацыянальная авіякампанія «Белавія» адкрые рэгулярныя рэйсы з Гродна ў Калінінград. Дзякуючы гэтакім Гродна стане трэцім горадам у нашай краіне — пасля Мінска і Брэста — з рэгулярнымі міжнароднымі паветранымі зносінамі.

Як паведаміла прэс-служба авіякампаніі, на новым накірунку будуць эксплуатавацца канадскія рэгіянальныя самалёты CRJ-100/200, якія дазваляюць перавозіць да 50 пасажыраў з абслугоўваннем па бізнес- і эканом-класах. Рэйсы плануюцца двойчы на тыдзень — па аўторках і суботах. Час палёту з Калінінграда ў Гродна складзе 55 хвілін. Мінімальны кошт авіябілета — 60 еўра ў адзін бок пры падарожжы ў эканамічным класе, 190 еўра пры палёце ў бізнес-класе. Пры карыстанні самалётам адпадае патрэба ў атрыманні транзітнай шэнгенскай візы, што спрашчае працэдуру афармлення празных дакументаў і скарачае выдаткі на падарожжа паміж Беларуссю і Калінінградскай вобласцю Расіі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Крымінал

Адкуль бярвенне?

3 лясніцтва, вядома...

З тэрыторыі Кароткавіцкага лясніцтва каля вёскі Плесавічы Жлобінскага раёна нехта выкраў 57 бярвеннаў з хвой — даўжынёй 4 м кожнае. Як высветлілася, на каштоўную драўніну спакусюцца непрацуючы 21-гадовы жыхар вёскі Чыркавічы, які вывез яе на аўтамабілі «ГАЗ-66». Частка выкрадзенага канфіскавана, паведамілі ў прэс-службе УУС Гомельскага аблвыканкама.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ОАО «Красный Октябрь» (место нахождения: г. Витебск, проспект генерала Лядникова, 10) извещает акционеров о проведении 27 июня 2011 года в 11.00 по адресу: г. Витебск, проспект генерала Лядникова, 10 (помещение в читальном зале библиотеки) по инициативе директора ОАО «Красный Октябрь» внеочередного общего собрания акционеров со следующей повесткой дня:

1. О совершении ОАО «Красный Октябрь» крупной сделки с ОАО «Белинвестбанк».

2. О наделении директора ОАО «Красный Октябрь» полномочиями на совершение ОАО «Красный Октябрь» крупной сделки с ОАО «Белинвестбанк».

С документами по вопросам повестки дня можно ознакомиться в помещении читального зала ОАО «Красный Октябрь» с 21 июня 2011 года в рабочие дни с 13.00 до 17.00.

Регистрация участников внеочередного общего собрания акционеров будет проводиться 27 июня 2011 года с 10.00 до 14.05 в помещении библиотеки ОАО «Красный Октябрь» на основании документа, удостоверяющего личность, или доверенности.

Список акционеров, имеющих право на участие во внеочередном общем собрании акционеров, будет составлен по состоянию на 17 июня 2011 года.

Справки по телефону в г. Витебске: 8 0212 24 73 18.

УНП 300003144

Каб крамы паціху не ператвараліся ў музеі... Погляд

КОЖНЫ беларус заўважыў, як выраслі цэны ў крамах за апошнія некалькі месяцаў: быццам бы купляеш тыя самыя прадукты, што і раней, але грошай аддаеш мо ў два разы болей. Пра беларускія цэны, змены ў асартыменце тавараў, ажыятажны попыт і шляхі стабілізацыі спажывецкага рынку мы пагутарылі з Віктарам МАРГЕЛАВЫМ, сустаршынёй Рэспубліканскай канфедэрацыі прадпрыемстваў, дырэктарам гандлёвага прыватнага ўнітарнага прадпрыемства «Трыдакта»:

— **Давайце пачнём з самага хвалюючага: на колькі, па вашых ацэнках, падняліся цэны з пачатку года?**

— Гледзячы на якія пазіцыі. Менш за ўсё выраслі цэны на хлеб і на малако. А вось астатнія пазіцыі падараліся болей, асабліва імпартныя і нізкаабарочваемыя. Таму ў некаторых групах цэны зараз павялічыліся і ў 3 разы, і больш. Усё астатняе знаходзіцца пасярэдзіне. У апошні час назіраецца імклівы рост кошту каўбасных вырабаў. Мясца, калі з'яўляецца, таксама каштуе даражэй. Курсы яшчэ месяц назад былі 9 тысяч, а зараз самыя танныя — 13-14 тысяч.

— **А калі паглядзець на асартымент: што знікла, якіх пазіцый стала меней?**

— Цяжэй за ўсё з цыгарэтамі. Імпартных цыгарэт амаль няма, за выключэннем некалькіх нехадавых пазіцый, якія яшчэ з'яўляюцца па краіне. Ёсць перабоі з айчыннымі цыгарэтамі, бо «Тытунь-Інвест» так і не стаў прадаваць цыгарэты — наколькі мне вядома, яны закупілі тытунь з разліку 7 тысяч за долар, а цэны ўсталяваны дзяржавай зыходзячы з трох тысяч за долар. Вядома ж, чым болей яны такую прадукцыю будуць прадаваць, тым большыя страты атрымаюць. Таму па цыгарэтах самая цяжкая сітуацыя: краіна сапраўды засталася без курыва.

Вельмі цяжкае становішча і па рыбе — цэны на яе зайшлі за рамкі прыстойнасці і гандаль рыбаі практычна спыніўся. Праўда, было адно найменне рыбы па нізкіх цэнах, і мы паспяхова гандлявалі, пакуль гэтая рыба не скончылася. Што тычыцца цукру і солі, то можна смела казаць: далейшага росту цен на іх чакаць не варта (яны ўжо павысіліся) і гэтыя пазіцыі ў крамах ёсць. Іншая праблема, што хутка пойдзе сезон нарыхтовак і традыцыйна будзе рэзкі ўсплэск попыту на цукар, бо па-ранейшаму больш танна самаму нешта нарыхтаваць, чым набыць потым гатовае ў крамах. Па алеі, магчыма, цана можа адкарэктавацца з улікам курсу беларускага рубля, але я не думаю, што будзе значны рост — можа сярэдняя цана на тысячу-дзве яшчэ вырасце і спыніцца. Але гэта пры ўмове, што

сітуацыя ў эканоміцы не будзе рэзка мяняцца. У цэлым я не магу сказаць, што ёсць дакладныя дэфіцыты нейкіх імпартных тавараў, якіх нельга было б замяніць. Тавар ёсць, але асартымент імпарту значна звужыўся і абмежаваны самымі хадавымі пазіцыямі, якія падняліся ў сярэднім у 2,5 разы ў цане.

Пасля апошняга павышэння цен на гарэлку і цукар, на гэтым тыдні назіраецца стабілізацыя сітуацыі. Народ ужо ўсё па старых цэнах закупаў і сэнсу хадыць па крамах зараз няма, ну толькі пры неабходнасці купіць нешта сёння на сёння. Напэўна, такое сучаснае назіраццё доўга, але пры ўмове, што не будзе змен у валютным рэгуляванні і далейшага падзення курсу рубля.

— **Як змяніўся пакупніцкі попыт — што людзі перасталі купляць, а што наадварот пачалі набываць больш актыўна?**

— Традыцыйна з памяншэннем пакупніцкай здольнасці людзі перайшлі ў большай ступені на хлеб, малако і іншыя недарагія айчыныя прадукты харчавання. Напрыклад, дастаткова актыўна сталі купляць танныя аўсяныя камякі, булачныя вырабы, цэны на якія выраслі не асабліва. Што тычыцца каўбасных вырабаў, то рэгіёны традыцыйна пераходзяць на больш танныя гатункі, а вось жыхары сталіцы проста менш купляюць каўбас. Калі казаць пра гарэлку і «чарніла», то іх усё адно п'юць, купляюць таксама і безалкагольныя напоі і марозіва — з-за надшышоўскага сезону асабліва змен тут няма. А вось з фруктамі атрымалася нядабрая сітуацыя, бо крамы купляюць у афіцыйных імпарцёраў, а «латочнікі» — у кантрабандыстаў. Таму цэны могуць адрознівацца аж на 1,5-2 разы. Так што гэта не крамы нарыхтаваюць цэны: мы ўжо увесь красавік на фруктах нацэнку рабілі максімум 5-10%, але ўсё роўна нашы цэны большыя, чым на латках.

— **Калі аналізаваць ажыятаж на пэўныя віды тавараў, то, як лічыце, гэта вынік панікі або проста эканамічна граматына паводзіны людзей?**

— Я мяркую, што тут прысутнічае і першае, і другое. Але большы, напэў-

на, рацыянальны складнік: няўжо людзі не мелі рацыю, калі хапалі танны алей, які быў па чатыры тысячы, бо потым стаў па 7-9 тысяч? Гэта элементарны размен грошай, які абясцэньваецца, на патрэбны людзям тавар. Абсалютна нармальна з'ява, але іншая справа, што адбывалася ўсё гэта пад ціскам ажыятажу адзін перад адным. Нават працаўнікі нашай крамы, якія цалкам ведалі ўсю сітуацыю, калі пачынаўся ажыятаж, і алей закуплялі, і цукар... Не трэба вінаваціць людзей, ну хіба толькі ў адным — у некаторых вельмі шмат азлобленасці і неадэкватнасці. Бо падчас апошняга ажыятажу, наколькі я ведаю, дырэктар адной з крам павезлі ў шпіталь, а адміністратара яшчэ адной крамы вельмі моцна пабілі — яны спрабавалі абразумляць натоўп: маўляў, не бярыце столькі... І мы ў нашай краме, калі б больш актыўна вялі гутаркі з некаторымі пакульнікамі, таксама атрымалі б. Бо людзі, якія прыбягалі і хапалі тавары, нікога не хацелі слухаць.

— **Зараз чыноўнікі спрабуюць стрываць цэны праз увядзенне рэгулявання цен, праз рэкамендацыі «замарозіць» цэны. Наколькі гэта адэкватныя і дзейсныя меры?**

— Мы можам будаваць дзве мадэлі. Першая — сацыялістычная, якую мы прайшлі ў пачатку 90-х, калі нам выдалі талоны ды нядзейсныя без талонаў грошы, і кожны меў права купіць 2 пары шкарпэтак у краме. Пры ўсіх хібах гэтай мадэлі яна з'яўляецца працоўнай. Але для гэтага трэба закрыць мяжу і забараніць вываз тавараў з краіны, бо знойдзецца махінатары, якія надрукуюць талоны і вывезуць танныя тавары за мяжу. Гэта мы ўжо праходзілі. Другая мадэль — рынкавая, дзе цана на тавар складваецца з улікам попыту і прапановы. У нашай сітуацыі, калі межы з Расіяй адкрытыя, стабільная сітуацыя на спажывецкім рынку можа быць толькі тады, калі цэны на тавары прыкладна роўныя (ну можа трохі меншыя), як у Расіі. Калі ж цэны ў нас будуць больш нізкія, то будзе вымыванне тавараў: зараз усходнія рэгіёны Беларусі маюць паломніцтва расіян, якія прыязджаюць за таварамі, або самі беларусы вывозяць нешта ў Расію. Зыходзячы з гэтага, атрымліваецца, што ў нас няма іншай альтэрнатывы: нам трэба выбудоўваць рынкавыя цэны па аналогіі з Расіяй і з улікам гэтай кан'юнктуры працаваць.

Праўда, тут паўстае пытанне пра курс рубля — праз якую кропку апоры гэта рабіць? Пакуль жа наогул невядома, з улікам чаго фарміруюцца цэны. Я перакананы, што калі б былі прынятыя належныя меры ў валютным рэгуляванні, то можна было б вярнуць курс беларускага рубля ну максімум да 4 тысяч. Але ніяк не 5-6 тысяч, да якіх прыйшлі дэзарыентаваныя ўдзель-

нікі рынку. Прычым кожны спрабуе самым згаістым чынам выжыць у гэтай сітуацыі. Вось учора ў мяне быў экспарцёр, які не хоча ўвозіць у краіну валюту і думае, як за валюту купіць тавар, завезці яго сюды і оптам прадаць. А што, выгадна схема: не трэба здаваць 30% валютнай вырुकі па курсе Нацбанку, а прывезены тавар можна ацаніць і па 7-8 тысяч. Быў бы ў нас стабільны курс, то экспарцёр ніколі б такім не займаўся — ён бы прадаў тыя долары і эфектыўна выкарыстоўваў беларускія рублі.

А рэгуляванне цен акрамя таго, што грэе душу абывацеля, сёння абсалютна нічога не вырашае. Ну вось знізім мы гандлёвую нацэнку на пэўныя пазіцыі ў Магілёўскай вобласці. Атрымліваецца вялікая вілька паміж расійскай і беларускай цаной, і такім чынам мы самі сабе ініцыюем дэфіцыт тавараў: прыязджае расійская структура ў беларускую краму, скупляе ўвесь прылавак (мае поўнае права так рабіць, бо абмежаванна па продажы няма) і вывозіць гэта ў Расію. І мы такім чынам абдзяляем беларусаў і патураем спекулянтам (ладна б беларускім, а то замежным). Вось і скажыце, у чым карысць? Хіба толькі ў тым, што беларус паспее тое-сёе купіць перад візітам спекулянта, дый то наўрад ці, бо дэфіцытны тавар самі прадаўцы за бонусы адкладуць пад прылавак для спекулянтаў. І змагацца з гэтым практычна немагчыма будзе. Таму калі мы пайшлі на шлях рынкавых рэфарм, то трэба ісці да канца. Бо павышэнне цен выклікае павышэнне зарплат, павышэнне зарплат павысіць попыт, і на другім вітку пачне працаваць эканоміка...

(У гэты час Віктар Маргелаву тэлефануюць з яго крамы ў Магілёўскай вобласці і скардаюць па факсе паперу, якая прыйшла з упраўлення гандлю і паслуг: «...У мэтах стрымлівання росту цен і забеспячэння спажывецкага рынку шырокім асартыментам харчовых і нехарчовых тавараў па даступных цэнах накіроўваем пералічаныя тавары, на якія рэкамендуецца прымяняць пазначаныя гандлёвыя надбавкі». І сам пералік — 40 таварных пазіцый з «рэкамендуемымі» гандлёвымі надбавкамі. Віктар Ягоравіч дае ўказанні ў сваю краму: « Гэта толькі рэкамендуецца. Таму на тых пазіцыях, на якія ёсць сэнс, скінце нацэнкі, а на тых, якія не карыстаюцца попытам, скідваць надбавкі няма сэнсу».)

Вось бачыце, замест барацьбы з цэнамі заняліся барацьбой з гандлем. Гэта і лягчэй, і справядна, рабіць добра. Іншая рэч, што загубяць гандаль, калі яны застаўлялі паліцы адным найменнем тавару на даўжыню 15 метраў — не было чаго больш выстаўляць. Асартымент тых рэчаў, якія называюцца таварамі, зараз у нашай краіне значна звужыўся, а тавары, якія мала купляюць, завозіць сэнсу няма, бо яны будуць стаяць як музейныя экспанаты.

Павел БЕРАСНЕЎ.

ПЕНСІЙНЫЯ НЮАНСЫ, АДРАСНЫЯ ВЫПЛАТЫ

ХУТКІ рост цэн стаў рэаліяй, а адсюль — і павышаны Хінтарэ да сацыяльнай падтрымкі. Хто з пенсіянераў можа разлічваць на дадатковую матэрыяльную дапамогу, ці змяняцца правілы выплаты пенсій працуючым пенсіянерам, пры якіх умовах можна прэтэндаваць на адрасную сацыяльную дапамогу — па сутнасці, гэта аказалася галоўнай тэмай «прамой лініі» нашай газеты з удзелам прадстаўнікоў Міністэрства працы і сацыяльнай абароны. Такім чынам, на пытанні чытачоў «Звязды» адказвалі намеснік міністра Валянціна Вікенцьеўна КАРАЛЁВА, намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Ларыса Міхайлаўна ЯШКОВА, а таксама намеснік начальніка ўпраўлення дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі насельніцтва Рыта Валянцінаўна СУШКО.

— **Ці можа разлічваць на дадатковую фінансавую дапамогу з Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва або іншую матэрыяльную падтрымку на набывцце лекаў інвалід II групы з пенсіяй у 680 тыс. рублёў?**

Фёдар Ягоравіч АЎРАМАЎ, Мінскі раён
— Каб атрымаць дадатковую дапамогу з Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва, непрацуючы пенсіянер або інвалід павінен звярнуцца ва ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне свайго раёна. Варта заўважыць, што такая дапамога можа аказвацца раз у год. Пры гэтым сама магчымасць атрымання дапамогі перш-наперш залежыць не ад памеру пенсіі, а ад наяўнасці той ці іншай складанай жыццёвай сітуацыі. Словам, канчатковае рашэнне па выплале прымаецца ў кожным канкрэтным выпадку, зыходзячы з матэрыяльнага і бытавога становішча пенсіянера ці інваліда.

— **У сувязі з малой пенсіяй у 350 тыс. у студзені атрымала аднаразовую матэрыяльную дапамогу. А потым апынулася ў бальніцы, і ў гэты час нехта патрапіў у маю кватэру — нічога не ўзялі, але сантэхніка аказалася сапсаванай. Плюс нагарэла на 70 тыс. электрычнасці, хоць я не маю нават халадзільніка.**

Крымінальную справу па гэтым факце не завялі. Аднак цяпер цяжка з грашамі. Ці можа мне хто-небудзь дапамагчы, бо наконт паўторнага выдзялення адраснай сацыяльнай дапамогі ўжо пачула адмову?

Таццяна Іванаўна ЖАЛІБОРШЧ, г. Брэст
— Давайце дамовімся так: вы звярніцеся ў камітэт па працы, занятасці і сацыяльнай абароне аблвыканкама, а мы звяжамся з камітэтам і папрасім разгледзець ваш зварот яшчэ раз. Бо тут ёсць варыянты. У прыватнасці, калі вы атрымлівалі адрасную сацыяльную дапамогу, то можна ставіць пытанне аб аказанні аднаразовай дапамогі з Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва. А калі вы атрымлівалі дапамогу з Фонду — пытанне аб выдзяленні адраснай сацыяльнай дапамогі.

— **Завуць мяне Валянціна, тэлефаную з Акцёрскага раёна Гомельшчыны. Мая маці — інвалід I групы па зроку. І хоць мы жывём разам і я працую, наша матэрыяльнае становішча вельмі складанае. Парайце, хто можа нам дапамагчы?**

— У такой сітуацыі зноў жа можна параіць звярнуцца ў раённае ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне з заявай на аказанне маці дапамогі са сродкаў Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва. Прычым варта паўтарыцца: рашэнне аб дапамогу будзе прымацца з улікам даходаў і бытавога становішча.

— **Прарабіў 42 гады ў калгасе ў жывёлагадоўлі. Тады была маленькая зарплата, а цяпер — маленькая пенсія. Чаму так атрымліваецца?**

Віктар Іванавіч КЕЛЬНІК, Лідскі раён
— Так атрымліваецца менавіта з-за невысокіх заробкаў у мінулым — у выніку цяпер вы маеце невысокі індывідуальны каэфіцыент. Пры гэтым трэба адзначыць: пенсіі будуць павышацца. Як вядома, яны ўзрастаюць у чэрвені. А надалей мы будзем пралічваць фінансавыя магчымасці Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва і ў залежнасці ад гэтых магчымасцяў выходзіць з чарговымі прапановамі аб павелічэнні пенсій. Прычым можна меркаваць, што, як мінімум, яшчэ адзін перагляд пенсій сёлета будзе.

— **Не сакрэт, што работнікі культуры заўсёды атрымлівалі невысокія зарплаты, а цяпер яны ж маюць невысокія пенсіі. У сувязі з гэтым ці не варта падумаць аб тым, каб вызначыць работнікам культуры і іншым бюджэтным асобам якія-небудзь даплаты або іншыя, адрозныя ад работнікаў прамысловасці, правілы разліку пенсій?**

І другое пытанне: як вызначаецца бюджэт пражыткавага мінімуму?

Людміла Аркадзеўна БЫХАВЕЦ, г. Смаргонь
— Змяненне правілаў разліку пенсій для бюджэтных асоб не будзе. Разам з тым, зразумела, што пенсіянерам з невысокімі пенсіямі — сапраўды цяжка. Таму было прынята рашэнне Савета Міністраў аб павелічэнні з 1 чэрвеня даплаты да мінімальнага працоўнага пенсій у 15 да 20 працэнтаў ад сярэдняй зарплаты, якая прымаецца для іх вылічэння. У выніку ў чэрвені большы працэнт павелічэння атрымаюць менавіта атрымальнікі невялікіх пенсій.

Што ж да другога пытання, то тут для пачатку варта заўважыць, што, паводле заканадаўства, бюджэт пражыткавага мінімуму прызначаны для аналізу і прагназавання ўзроўню жыцця насельніцтва, аказання адраснай сацыяльнай дапамогі малазабяспечаным грамадзянам і

сем'ям, абгрунтавання мінімальнага дзяржаўнага сацыяльна-працоўнага гарантыі. Па сутнасці, БПМ — гэта кошт мінімальнага набору матэрыяльных даброт і паслуг, якія неабходны для забеспячэння жыццяздзейнасці чалавека і захавання яго здароўя, а таксама мінімальнага плацяжы ў ўзносаў.

Да слова, бюджэт пражыткавага мінімуму не з'яўляецца

лі адрасную дапамогу на 6 месяцаў. Гэты тэрмін заканчваецца ў ліпені, а што рабіць далей — не ведаю...

Алена Анатольеўна, г. Мінск
— Сапраўды, тэрміны выплаты штомесячнай адраснай сацыяльнай дапамогі абмежаваныя — шасцю месяцамі ў год. Разам з тым, пасля заканчэння штомесячных выплат магчыма звярнуцца ва ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне з заявай на аказанне аднаразовай адраснай сацыяльнай дапамогі. Пры гэтым, напрыклад, патрэбу ў атрыманні

— Пенсійнае забеспячэнне беларускіх грамадзян, якія пражываюць за межамі нашай рэспублікі, здзяйсняецца на аснове двухбаковых пагадненняў ці дагавораў Беларусі з іншымі краінамі. Пагадненні ў галіне пенсійнага забеспячэння з Францыяй мы не маем. Адназначна, падставы для атрымання пенсіі ў вашай дачкі ў нашай краіне за стаж, адпрацаваны на тэрыторыі Беларусі, будуць толькі тады, калі дачка вернецца ў Рэспубліку Беларусь на пастаяннае месца жыхарства.

— **Ці можа было параўнаць сярэдні памер працоўнай пенсіі і сярэдні памер пенсіі дзяржслужачага? І чаму ўвогуле падчас прызначэння пенсіі чыноўнікам вызначаны асаблівыя правілы?**

Анатоль Пятровіч, г. Мінск
— Сапраўды, памер пенсіі дзяржслужачых вышэйшы, чым сярэдні памер пенсіі па ўзросце. І гэта не якая-небудзь асаблівае Беларусі — падобная практыка існуе амаль ва ўсіх краінах. Прычым у нас, у адрозненне ад большасці краін, крыху больш высокі ўзровень пенсійнага забеспячэння, па сутнасці, з'яўляецца адзінай гарантыяй дзяржслужачым, якая не ў апошнюю чаргу вызначана за ненармаваную працу. Да таго ж варта звярнуць увагу на некаторыя абмежаванні: у прыватнасці, у адрозненне ад іншых працоўных пенсій, пенсія дзяржслужачым не выплачваецца ў перыяд работы.

— **Завуць мяне Святлана Канстанцінаўна. А пытанне такое: ці праўда, што будучы скасаваны пенсіі для дзяржслужачых?**

— Не. Ніякіх змяненняў тут не будзе.

— **З 2007 па 2009 гады не працаваў. Як у сувязі з гэтым будзе разлічвацца індывідуальны каэфіцыент для прызначэння пенсіі?**

Сяргей Міхайлавіч КРАЎЧАНКА, г. Гомель
— Заўважым, што індывідуальны каэфіцыент разлічваецца за перыяды працы. Таму перыяды, якія чалавек не працаваў, у стаж не залічваюцца і проста прапускаюцца пры вызначэнні індывідуальнага каэфіцыента.

— **Маёй маці, якая з'яўляецца інвалідам I групы, патрабуецца пастаянны догляд. Аднак знайсці чалавека, які б на гэта пагадзіўся, не рэальна. У сувязі з гэтым ці не варта перагледзець заканадаўства і дазволіць догляд за інвалідамі I групы працуючым грамадзянам або тым жа пенсіянерам з невялікімі пенсіямі?**

Марыя Пятроўна, Клічаўскі раён
— Пераглядаць умовы выплаты дапамогі не плануецца: належным чынам дагледзець інваліда I групы ці састарэлага ва ўзросце больш за 80 гадоў пенсіянер ці такі ж інвалід проста не зможа. Гэта па сілах толькі працаздольнаму чалавеку, і ў сувязі з гэтым дапамогу па доглядзе варта разглядаць менавіта як своеасабліваю кампенсацыю тым, хто вымушана кідае працу.

Прычым хацелася б звярнуць увагу на адзін момант. Так, такая дапамога — невялікая. Але тут ёсць і адваротны бок медаля: нялішне адзначыць, што ўвогуле кожны з нас проста абавязаны даглядаць бацькоў і іншых членаў сям'і бясплатна.

— **З 1971 па 1984 год служыў прапаршчыкам Савецкай Арміі ў раёнах Крайняй Поўначы. Ці павінны гэты час залічыць у стаж у льготным парадку?**

Фёдар Сцяпанавіч Пятніца, Лунінецкі раён

— Не. Льготных умоў заліку часу службы ў арміі ці працы ў раёнах Крайняй Поўначы ў стаж для прызначэння працоўнай пенсіі наша заканадаўства не прадугледжвае. Тут стаж залічваецца толькі ў календарным парадку.

— **Я нарадзіўся ў партызанскай зоне. У 1943 годзе немцы спалілі нашу вёску, і ўсе мы, тады яшчэ дзеці, ператварыліся ў жабракоў. Ці прызнаюць нас ахвярамі вайны і ці станем мы атрымліваць якія-небудзь дадатковыя выплаты?**

Віктар Міхайлавіч ОЛІХВЕР, Пастаўскі раён

— Не, уводзіць якія-небудзь дадатковыя выплаты для дзяцей вайны не плануецца. Як не плануецца рабіць гэта і ў адносінах да іншых людзей, якія жылі ў той час.

— **Колькі пенсіі застаецца «на руках» у выпадку, калі адзінока чалавек пераязджае ў дом-інтэрнат? Ці можна ў такім выпадку атрымліваць усю пенсію — з умовай завяршэння дома дзяржаўнага?**

І яшчэ. Ці не настаў час прыняць закон, паводле якога дзеці, якія здаюць бацькоў у інтэрнаты, цалкам аплачвалі б іх пражыванне там з уласнай кішэнні?

Віктар Іванавіч ПАЛУЯН, Карэліцкі раён
— Калі чалавек знаходзіцца ў інтэрнаце на поўным дзяржаўным забеспячэнні, то ён атрымлівае «на рукі» не менш за 10 працэнтаў сваёй пенсіі, і пры гэтым — не менш за 20 працэнтаў мінімальнай пенсіі па ўзросце. Што ж да атрымання поўнай пенсіі ці нейкіх дадатковых паслуг з умовай завяршэння нерухомасці, то пакуль такой магчымасці няма: эксперымент па аказанні сацыяльных паслуг на ўмовах рэнты распачнецца ў сталець толькі ў 2012 годзе.

А вось наконт дзяцей, якія кідаюць сваіх састарэлых бацькоў, з вамі можна цалкам пагадзіцца. Магчыма, у адносінах да такіх цалкам здаровых і працаздольных дзяцей сапраўды настаў час вызначыць больш строга падыходы.

Сяргей ГРЫБ. Фота аўтара.

пастаяннай велічынёй. Яго склад і структура пераглядаюцца не радзей аднаго разу ў пяць гадоў, а велічыня кошту — штоквартальна ў бягучых цэнах. Дарэчы, апошні раз непасрэдна «змест» БПМ пераглядаўся летась.

Пры гэтым з 1 мая па 31 ліпеня дзейнічае бюджэт пражыткавага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва, які разлічаны ў цэнах сакавіка. Адносна папярэдняга БПМ, які быў разлічаны ў цэнах снежня 2010 года, цяперашні бюджэт пражыткавага мінімуму павялічыўся на 15,6 працэнта: у прыватнасці, на 10,2 працэнта — за кошт росту індэкса спажывецкіх цэн і на 5,4 працэнта — за кошт перагляду складу спажывецкага кошыка. Што ж да наступнага памеру БПМ, то ён будзе разлічаны з улікам змянення цэн з сакавіка па чэрвень.

— **Патлумачце, калі ласка, за які час павінен быў вызначыцца індывідуальны каэфіцыент заробку пры выхадзе на пенсію ў 2008 годзе?**

Ганна Іванаўна ГАРДЗІЕВІЧ, Лунінецкі раён
— У 2008 годзе індывідуальны каэфіцыент разлічваўся за любыя 14 гадоў запар з 24 апошніх гадоў працы.

— **Наколькі я ведаю, пенсіянеру, які працягвае працаваць, за кожныя 2 месяцы добраахвотнай адмовы ад атрымання пенсіі яе памер павялічваецца на 1 працэнт заробку. Ці існуе такая ж магчымасць у выпадку, калі ў настаўніка ёсць права на пенсію па выслуге гадоў?**

Ларыса Мікалаеўна КУПРЫЯНЧУК, Рагачоўскі раён

— Гэта норма прадугледжана толькі ў адносінах да пенсій па ўзросце. Сапраўды, за кожныя два месяцы працы з добраахвотнай адмовы ад атрымання такой пенсіі яе памер павялічваецца на 1 працэнт заробку пры адной вельмі істотнай умове: калі чалавек часова адмаўляецца ад атрымання пенсіі пасля дасягнення агульнаўсталяванага пенсійнага ўзросту. А як вядома, агульнаўсталяваны пенсійны ўзрост для жанчын у нас складае 55, а для мужчын — 60 гадоў.

— **Пасля дасягнення 60-гадовага ўзросту выйшаў на пенсію, але пасля гэтага адпрацаваў яшчэ 8 гадоў. Ці павіна ў сувязі з гэтым павялічыцца сама пенсія?**

Міхаіл Сцяпанавіч ДРОБЫШ, Навагрудскі раён

— Не. Час працы пасля дасягнення агульнаўсталяванага пенсійнага ўзросту з адначасовым атрыманнем пенсіі ў стаж не залічваецца.

— **Ці плануецца вяртанне льгот па праездзе ў гарадскім транспарце пенсіянерам?**

Алег Мікалаевіч СТОЛЯР, г. Мінск

— Варта нагадаць, што літаральна сёлета прыняты ўказ кіраўніка дзяржавы аб прадастаўленні пенсіянерам скідкі на праезд у прыградным транспарце на перыяд актыўных сельгасработ. Прычым гэтая льгота будзе прадастаўляцца штогод. У той жа час вяртання льгот пенсіянерам на праезд у гарадскім транспарце не плануецца.

— **Бюджэт пражыткавага мінімуму — грошы невялікія. Ці плануецца ў Беларусі павелічэнне «мяжы даходаў» для аказання адраснай сацыяльнай дапамогі?**

Алена Мікалаеўна, Столінскі раён
— Не, зноў жа змяненні тут не плануецца: як і цяпер, разлічваць на штомесячную адрасную дапамогу будзе можна пры даходзе менш за 1 бюджэт пражыткавага мінімуму, а на аднаразовую дапамогу — пры даходзе менш за 1,5 БПМ на кожнага члена сям'і. Аднак тут нялішне заўважыць, што «планкі» даходаў для вызначэння права на адрасную сацыяльную дапамогу ўзрастаюць у сувязі з павелічэннем непасрэднага бюджэту пражыткавага мінімуму. Так, зараз БПМ у сярэднім на душу насельніцтва адпавядае 343,260 рублям.

— **Адна выхоўваю дваіх дзяцей, зарплата маленькая. У сувязі з гэтым мне прызначы-**

аднаразовай дапамогі вы можаце патлумачыць неабходнасцю падрыхтоўкі дзяцей да новага навучальнага года.

— **У адным доме жыву я з сынамі, і адначасова — мой брат, які з'яўляецца інвалідам II групы з дзяцінства. Брат звярнуўся па адрасную дапамогу, але пачуў адмову, паколькі ў даходзе палічылі яго пенсію, маю зарплату і зарплату маіх сыноў. Ці правільна гэта, бо мы з братам вядзём розныя хатнія гаспадаркі?**

Валянціна Міхайлаўна Сямашка, Клецкі раён

— Як вы, Валянціна Міхайлаўна, разумееце, вызначыць наяўнасць або адсутнасць факту сумеснага пражывання магчыма толькі на месцы — спецыяльнай камісіяй з удзелам прадстаўнікоў раённага ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароны, прадстаўнікоў сельсавета, грамадскіх арганізацый. Мы ж, са свайго боку, можам толькі ўзяць гэтую сітуацыю на кантроль.

— **Я нідзе не працую, але трымаю 4 кароў і рэгулярна здаю ў сельгаспрадпрыемства малака. Ці будзе залічвацца гэтая дзейнасць у стаж для прызначэння пенсіі?**

Ніна Васільеўна, Лідскі раён
— Не. Магчымасці ўключэння ў стаж перыядаў працы ў асабістай гаспадарцы заканадаўства не прадугледжвае. Аднак мы можам параіць вам заключыць з сельгаспрадпрыемствам грамадзянска-прававы дагавор на здачу малака і вызначыць у гэтым дагаворы ўмовы выплаты ўзносаў на дзяржаўнае сацыяльнае страхаванне — тады час занятасці па такім дагаворы сапраўды залічыцца ў стаж для прызначэння пенсіі.

— **Ці праўда, што ў будучыні пенсійны ўзрост мужчын і жанчын стане аднолькавым?**

Алена Пятроўна, г. Гомель
— Варта заўважыць, што да розніцы ў пенсійным узросце паміж мужчынамі і жанчынамі зноў жа розныя падыходы. І ёсць шэраг дзяржаў, дзе з меркаванняў гендарнай роўнасці вызначана аднолькавая для ўсіх узроставай «планка». Што ж да Беларусі, то тут варта заўважыць: ніякага збліжэння ўзростаў выхаду на пенсію мужчын і жанчын у бягучай пяцігодцы ў нас не плануецца.

— **Ці змяняцца ўмовы выплат пенсій працуючым пенсіянерам?**

Таццяна Міхайлаўна, г. Мінск
— Паколькі працуючыя пенсіянеры маюць дзве крыніцы даходаў, то на час працы выплата пенсіі ім робіцца не больш чым з індывідуальнага каэфіцыента 1,3. Цяпер гэта адзінае абмежаванне. І пытанне аб увядзенні якіх-небудзь дадатковых «лімітаў» ці ўмоў для працуючых пенсіянераў зараз не прапрацоўваецца.

— **Чаму ў шматдзетных маці залічваюцца ў стаж толькі не больш за 9 гадоў догляду за дзецьмі?**

Ніна Пятроўна, г. Мінск
— Пагадзіцеся, што прызначаць працоўную пенсію без працоўнага стажу — няправільна. Прычым варта адзначыць, што для выхаду на датэрміновую пенсію маці, якая выхавала 5 і больш дзяцей, патрабуецца ўсяго 15 гадоў стажу. А 9 гадоў, залічаныя ў такі стаж, — гэта больш чым палова ад гэтай нормы.

— **З 1955 па 1969 год працаваў адразу на дзюках работам. Чаду за гэты час залічаны стаж толькі ў адзінарным памеры?**

Адам Фёдаравіч, Мінскі раён

— Таму што, Адам Фёдаравіч, залік стажу ў двайным памеры тут нелагічны — пагадзіцеся, што ў любым выпадку на дзюках работам вы не працавалі больш за суткі.

— **Мая дачка да 40 гадоў жыла і працавала ў Беларусі, а пасля пераехала ў Францыю. Ці зможа яна атрымліваць пенсію за гады, якія былі адпрацаваны ў нашай краіне? Дарэчы, і цяпер у дачкі — беларускае грамадзянства.**

Наталля Міхайлаўна, г. Мінск

ГЕНПРАКУРАТУРА разам з МУС ініцыявалі прыняцце закона аб забароне знаходжання непаўналетніх у грамадскіх месцах ноччу. Такія правілы ёсць у некаторых краінах, і названая папраўка няўможна дыктуецца жыццём. Толькі вось ці будзе яна працаваць? Ёсць у нас забароны на распіванне піва і гарэлкі на вуліцы, на курэнне ў грамадскіх месцах. Але далёка не заўсёды тыя забароны дзейнічаюць. І ўсё ж для некаторых бацькоў новае правіла павінна паслужыць сігналам на больш уважлівае стаўленне да сваіх абавязкаў. Асабліва калі яны даведаюцца, што суседзі альбо знаёмыя, калегі заплацілі штраф, атрымалі паперу на працы альбо сутыкнуліся з нейкімі іншымі мерамі ўздзеяння. Нешта трэба рабіць з маладым пакаленнем, пэўная частка якога расце, што называецца, на лес гледзячы.

Сіла ёсць, а розуму не хапае

Кожны дзень у міліцэйскім пераліку злачынстваў і правапарушэнняў ёсць павадамленні аб тым, што вечарам і ноччу ў людзей адбіраюць грошы, тэлефоны, іншыя рэчы. Рабаўнікамі аказваюцца спрэс маладыя, часта нават непаўналетнія. У іншых выпадках неадаросткі псууюць агароджу, дарожныя знакі, пераварочваюць сметніцы. Разбіваюць нават масіўныя лаўкі і чыгунныя урны. З год таму ў Брэсце група школьнікаў і навучэнцаў прафтэхвучылішчаў паглумілася над пахаваннямі на старых каталіцкіх могілках. Былі вывернуты і разбураны помнікі, пашкоджаны дэкаратыўныя элементы. Юных вандалаў хутка ўстанавілі. У іх ліку былі два паспяхова вучні школ з забяспечаных сем'яў. Бацькам сынкі паднеслі падаруначак яшчэ той. Акрамя таго што давялося заплаціць немалыя грошы за ўрон, няма той меркі, якой можна змераць, што перажылі бацькі. А ўсё таму, што ў сям'і не было забароны гуляць позна, альбо такая забарона не дзейнічала. А яшчэ таму, што ў школьнікаў вадзіліся кішэнныя грошы на піва, а можа, і на больш моцныя напоі. Не цярозя ж яны карчавалі помнікі!

Вось і формула многіх спраў, якія кладуцца ў аснову крымінальных: сіла цяперашніх акселератаў, адсутнасць забароны альбо абмежавання паводзін, наяўнасць грошай на выпіўку.

Не лепшыя традыцыі

Уласна кажучы, з п'янкi ўсё пачынаецца. Адкуль такое жаданне ў іх бярэцца, пытаць не трэба. Дзеці свядома ці падсвядома паўтараюць паводзіны дарослых. Калі любая падзея, нават сустрэча з суседам, становіцца нагодай для выпіўкі... І вось іду вечарам у дзень апошняга званка па вуліцы Кастрычніцкай рэвалюцыі. Побач — дзве школы. Збіраюцца ў кучкі выпускнікі са стужкамі і накіроўваюцца ў бок вясларнага канала. Хлопцы трымаюць грувацкія

торбы. Добра, калі там няма нічога, мацнейшага за піва. А ўжо на выпускныя... не менш за два супрацоўнікі міліцыі будуць дзяжурыць у кожнай школе падчас правядзення выпускных вечараў. Пра такое рашэнне міліцэйскага ведамства расказалі ўсе СМІ. Тым самым мы нібы згаджаемся, што на вечарах дзеці абавязкова будуць нападлітку, і трэба пільна сачыць, каб яны чаго не ўтварылі.

А чаго ж хацела шанюнае спадарства? Цяпер традыцыя выпускных, наколькі мне вядома, пачынаецца з чацвёртага класа. Так, пасля заканчэння пачатковых класаў шмат дзе праводзяць так званыя выпускныя. Першая частка мерапрыемства — з дзецьмі. А вечарам бацькі з настаўнікамі ідуць у кавярню ці рэстаран. Дзеці пра ўсё гэта ведаюць, часам яны «гуляюць» у суседняй зале за салодкім сталом. І разам з імі будзе «падрастаць» своеасабліва ўстаноўка: «Давучыся да 11-га класа і сам буду гуляць з нагоды заканчэння школы».

Па-мойму, уся справа ў тым, што рост дабрабыту людзей апошнім часам апераджаў рост іх духоўнасці. І значна апераджаў. Можна трохі не да месца гаварыць пра гэты зараз, калі жыццёвы ўзровень большасці з нас падае. Але ад рэчаіснасці нікуды не дзенешся. Адбылася падмена паняццяў, вельмі небяспечная падмена. Дабрабыт далёка не заўсёды выглядае як узнагарода за працу. Многім, асабліва юным, ён быццам з неба валіцца. Спачатку гэта проста пастаянныя падачкі бацькоў на кішэнныя расходы. Потым кожны вырашае пытанне наяўнасці грошай па-свойму. Не кажу пра тыя сем'і, дзе бацькі самі п'юць, дзеці не бачаць грошай, але і не бачаць нічога добрага. Там шанцаў вырасці нармальным чалавекам вельмі мала.

Адкуль грошы бяруцца?

У адзін з выхадных дзён вельмі рана давялося прыехаць у Баранавічы. На Цэнтральным

У МАГАЗІНЕ ЗАБЫЛІ ДЗІЦЯ...

вакзале каля крамы чакаю таксі. І тут жа тусуюцца група маладых людзей: тры хлопцы і дзяўчына. Няспешна яны дапіваюць другую бутэльку гарэлкі, першая стаіць тут жа, пад нагамі. Потым яны сыходзяць, а неўзабаве п'яная дама вяртаецца з адным з кавалераў. Яны лічаць дробныя грошы і купляюць яшчэ бутэльку настойкі. Гэта ўжо карцінка з самага дна жыцця. Ранак такія людзі пачынаюць з пошукі спіртнога, дзень прысвячаюць таму ж. У іх пустыя вочы, прапітыя твары. Але вось цікава: адкуль у іх грошы? Можна, дзе крадуць? Нельга выключыць і такую магчымасць.

А дзе бяруць тыя, што кожны дзень ходзяць на дыскатэкі, у начныя клубы, з наступленнем лета проста бавяць час на лаўках? Часцей за ўсё ў бацькоў. Калі дарастаюць да паўналецця, не ўсе спяшаюцца ўладкавацца на працу. Зноў прапаную зварнуцца да зводкі правапарушэнняў апошніх дзён. Там 25-гадовы непрацуючы ўгнаў трактар, іншы заявіў у міліцыю аб крадзяжы грошай і банкаўскай карткі, бо яму не хацелася ісці ў начную змену на завод, 20-гадовы пабіў чалавека, які яму ў бацькі гадзіцца. Усе пры гэтым былі п'яныя.

Дзе прэстыж працы згубіўся

Праваабаронцы, аналітыкі, публіцысты дружна асудзілі практыку савецкай дзяржавы, калі да адказнасці прыцягвалі за дармаедства. Лічыцца, што гэта парушэнне правоў чалавека, лічыцца, што чалавек павінен свядома зарабляць на хлеб надзённы працай. Але да гэтай свядомасці, мусіць, доўгі шлях. Калі ж яго прайсці коратка, то можна натрапіць на розныя перашкоды. Вось, напрыклад, кіраўнік аднаго сельгаспрадпрыемства вельмі перажывае, што ў нашых абменніках няма долараў. Ведаеце, чаму? Украінцы ў яго прыгранічны калгас не паехалі працаваць. Няма сэнсу працаваць, калі заплюць, дзеці не бачаць грошай, але і не бачаць нічога добрага. Там шанцаў вырасці нармальным чалавекам вельмі мала.

іх, не адлучайся». Вось да такіх праблем нечакана прывяло нас паляпшэнне дабрабыту, стварэнне ўмоў для лепшага жыцця чалавека працы.

Самае небяспечнае, калі чалавек адвучваецца працаваць. І гэта пачынаецца з самай ранняй маладосці. Недзе нешта мы сур'ёзна ўпускаем у выхаванні, навучанні, асабістым прыкладзе. Пэўная катэгорыя маладых мае, на яе погляд, жалезны аргумент: «Я не працую, бо мне не плацяць тры мільёны». Таму, напрыклад, у нашым памежным рэгіёне многія прызывчайваюцца вазіць кантрабанды з-за мяжы мяса і вопратку, а туды перапраўляць паліва. На гэтым можна мець добры даход. Да пары. Яны ганарацца сабой, што такія прадпрыемствы, што могуць прыстойна ўтрымліваць сям'ю. Пры гэтым яны хочучь, каб у садку за зарплату памерам у яго паўпаездкі ў Польшчу добра наглядзілі за яго дзіцем, каб настаўнік старанна вучыў, доктар сумленна лячыў за сваю зарплату. Гэтыя супярэчнасці параджаюць новыя праблемы. І не будзе ім канца, пакуль грамадства на ўзроўні кожнага не навучыцца працаваць.

Нічыяная дзяўчынка

На нарадзе ў МУС даволі жорстка гаварылася пра тых бацькоў, якія павінны адказваць, калі іх дзеці, напрыклад, гінуць у вадзе, пакуль бацькі выпіваюць на беразе. І вось карцінка з натуры ўчарашняга вечара. У брэсцкім супермаркце «Мікс» а палове дзясятай вечара пакунікоў большасць маладых. Мала хто з іх бярэ адну бутэльку гарэлкі — у асноўным дзве, тры, а то і больш. Ля паста адміністрацыі нервова гаворыць па тэлефоне адзін з двух міліцыянераў. Праваахоўнікі не ведаюць, што рабіць з дзяўчынкай гадоў трох. Яе згубілі тут. Па радыё аб'яўлялі, бацькі не прыходзяць. Значыць, з'ехалі ці сышлі з магазіна. А дзіця забылі. Прайшоў даволі добры адрэзак часу, за які перапахонанья бацькі павінны прымчацца на ўсіх ветразях. Не прымчаліся. Не ведаю, чым у рэшце рэшт скончылася гісторыя. Не ведаю таксама, колькі яшчэ крызісаў трэба перажыць, каб наш чалавек адарваў вочы ад бутэлькі і па-іншаму паглядзеў на сябе, на сваю сям'ю, навакольны свет. **Святлана ЯСКЕВІЧ.**

УМОВЫ НАДВОР'Я АБМЯЖОЎВАЮЦЬ РУХ

У дзённы час сутак — з 11.00 да 21.00 — пры тэмпературах паветра вышэй за 25 градусаў абмяжоўваецца рух транспартных сродкаў з нагрузкай на адзіночную воль больш за 6 тон па рэспубліканскіх аўтамабільных дарогах з асфальтабетонным пакрыццём. Дзейнічаць адпаведная пастанова Мінтранса будзе па 31 жніўня.

Рух названага аўтатранспарту дазволены ў начны час з 21.00 вечара да 11.00 раніцы. У выпадку рэзкага змянення ўмоў надвор'я па маршруце руху і паніжэння тэмпературы паветра да 15 градусаў уключна дазваляецца далейшы рух транспарту, прыпынены па «тэмпературных» прычынах.

Часовыя абмежаванні не датычацца перавозак пасажыраў, жывой жывёлы, кветак, грузаў гуманітарнай дапамогі, бетонных і асфальтабетонных сумесяў, небяспечных і хуткапсавальных грузаў, насеннага фонду і перавозак, звязаных з папярэджаннем і ліквідацыяй надзвычайных сітуацый.

За перасоўваннем цяжкага транспарту арганізаваны пастаянны кантроль. За пашкоджанне дарог, выкліканае рухам з парушэннем абмежаванняў, вінаватыя будуць прыцягвацца да адказнасці.

Сяргей РАСОЛЬКА.

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ ОАО «ЧЕРМЕТРЕМОНТ»!

06 июля 2011 года в 14.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Черметремонт», место проведения собрания — по месту нахождения Общества: 223017, Минский р-н, п. Гатово, ОАО «Черметремонт», актовый зал.

Повестка дня:

1. О возврате средств, выделенных из инновационного фонда Министерства торговли.

Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании, — 20.06.2011. Место и время регистрации участников собрания — в день проведения собрания с 12.00 до 13.50 по месту его проведения.

Просим принять участие в собрании или поручить представлять Ваши интересы на собрании акционеров представителю. При себе иметь документ, удостоверяющий личность, и доверенность (для представителей).

Время и место ознакомления акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни (понедельник—пятница) с 8.30 до 17.00, начиная с 27.06.2011 в приемной ОАО «Черметремонт», а в день проведения собрания — с 12.00 до 13.50 по месту его проведения.

Дирекция

Наблюдательный совет. УНП 600068756

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРОВ ОАО «БЕЛСОЛОД»

15 июня 2011 г. по адресу: г. Иваново, ул. Полевая, 32 СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ. Начало работы собрания в 13.30. Время регистрации участников собрания — в день проведения собрания с 13.00 до 13.30.

Повестка дня:

1. Об увеличении уставного фонда ОАО «Белсоллод».
2. Об утверждении решения о дополнительном выпуске акций Общества.
3. О внесении изменений в Устав Общества.
4. О выплате дивидендов за 2010 год.
5. Утверждение направлений использования чистой прибыли, остающейся в распоряжении Общества, на 2011 год и 1 квартал 2012 г.

УНП 200075434

Калі вы падпісаліся на газету «Звязда» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2011 года — запаўняйце картку ўдзельніка, выразаіце і дасылайце яе да 13 ліпеня ў рэдакцыю на адрас: 220013, Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Падпісчык можа выйграць прас, сокавыціскалку, электрасушылку або печ ЗВЧ. Розыгрыш прызоў адбудзецца 14 ліпеня 2011 г., вынікі публікуюцца ў газеце «Звязда» па 23 ліпеня 2011 г.

Дастаўку электрасушылак і печы ЗВЧ ажыццяўляе рэдакцыя. Астатнія прызы можна атрымаць у рэдакцыі па 30 верасня 2011 г. пры падачы квітанцыі аб падпісцы на «Звязду» на III квартал або 2-епаўгоддзе 2011 года і пашпарта. Пасля 30 верасня выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі падпісчыкаў не прымаюцца.

Правілы гульні чытайце ў газеце «Звязда» за 17.05.11 г.

Тэрмін правядзення гульні — з 17.05.11 па 30.09.11.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 1892 ад 11.05.11, выдадзена Міністэрствам гандлю РБ.

3 Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або 2-е паўгоддзе 2011 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____ (адрэс сувязі) на III кв. або 2-е паўг. 2011 года

Жатні адрас і тэлефон _____ (індэкс)

Удачы ў розыгрышы!

Ф.СП-1

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету **ЗВЯЗДА** з бясплатнымі ўкладкамі: _____ (зэкс выдання)

«ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ», «КРАІНА ЗДАРОЎЯ», «ЖЫРАНДОЛЯ», «КУПЛЯЙ ЛЕПШАЕ!» «НАСУПЕРАК ЧАРНОБЫЛЮ» **Нольнасьць** _____ (камплектаў)

на 2011 год па месяцах											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Каму _____

Куды _____ (прозвішча, ініцыялы)

_____ (адрас)

(паштовы індэкс) _____ (горад, населены пункт)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА на газету _____ (індэкс выдання)

ЗВЯЗДА з бясплатнымі ўкладкамі: _____

«ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА», «МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ», «КРАІНА ЗДАРОЎЯ», «ЖЫРАНДОЛЯ», «КУПЛЯЙ ЛЕПШАЕ!» «НАСУПЕРАК ЧАРНОБЫЛЮ»

Кошт	падпіскі	_____ руб.	Колькасць комплектаў _____
	пераад-расоўкі	_____ руб.	

на 2011 год па месяцах											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Каму _____

Куды _____ (прозвішча, ініцыялы)

_____ (адрас)

(паштовы індэкс) _____ (горад, населены пункт)

«ДА 18 ГАДОЎ Я НЕ ВЕДАЛА, ЯК ПАХНЕ ХЛЕБ»

Ірына Паўлава расказала карэспандэнту «Звязды», як яна і яе сям'я цудам выжылі ў нямецкіх канцлагерах

ПРА пакручасты лёс гэтай прыгожай жанчыны можна смела пісаць кнігу. Слухаеш яе — і не верыш, што столькі выпрабаванняў магло прыпасці на долю аднаго чалавека. І пасля ўсяго перажытага гэты чалавек працягвае ўсміхацца і падзараджаць сваім аптымізмам іншых людзей... Бо не па чутках ведае, што толькі дабрыня здольная выратаваць свет.

«Сястра, як пачула пра Мінск, дык ударыла немца па «гарбе» вешалкай»

Забойства гаўляйтэра Вільгельма Кубэ выклікала хвалю рэпрэсіі ў Мінску. Людзей сотнямі запіхвалі ў грузавікі і таварнякі і везлі на лінію фронту. Такім жывым грузам немцы прыкрываліся ад агню. У адзін з вагонаў па волі лёсу разам з маці, братам і старэйшай сястрой Галяй трапіла і Ірачка. Дзяўчынцы тады было ўсяго 2,5 годзіка.

— Першы лагер, у які нас прывезлі, як мне пасля расказала сястра, знаходзіўся ў Фалькенбургу, — кажа Ірына Сігізмундаўна. — Слабых пакінулі паміраць, сацнейшых жа выкарыстоўвалі як працоўную сілу.

За тры гады дзе толькі ні давалося працаваць маці Людміле Аляксандраўне і Галінчы, так называлі дванаццацігадовую сястру Ірыны немцы: і на ваенным заводзе, і на фабрыцы парыкоў са скальпаў, і на фабрыцы сумак, дзе прымушалі выразаць татуіроўкі з чалавечай скуры і ўстаўляць іх у сумкі фашысцкіх модніц... І не дзіва, што пасля ўсяго гэтага праца ў пральні падалася дзяўчынцы раем.

— Сястра расказвала, што аднойчы да яе ў пральню зайшоў афіцэр і стаў паказваць фотаздымкі. Хваліўся, як вешаў і расстрэльваў партызан у Мінску. Галя не ўтрымалася і, што было моцы, ударыла яго па «гарбе» вешалкай.

Ад смерці тады дзяўчынку выратаваў рабочы пральні: спуściў яе ў люк каналізацыі. Так, па калена ў вадзе, яна і стаяла, пакуль нямецкі салдаты пераварочвалі ўсю пральню. Позна ж ноччу, калі ўсё сціхла, праз патаемны лаз вярнулася ў лагер.

«Хочаце застацца жывымі — хавайцеся пад Біблію»

У канцы вайны сям'ю Чэркіс (дзявочае прозвішча Ірыны Сігізмундаўны) разам з іншымі жанчынамі і іх дзецьмі змясцілі ў газавы бункер.

— Ніколі не забуду, як мама хадзіла з кута ў кут у чорным паліто і прыгаворвала: «Гэта канец. Калі зачыняць дзверы — мы не выйдзем адсюль», — на вочы Ірыны Сігізмундаўны наварочваюцца слёзы, але яна тут праганяе іх усмешкай. — З намі ў бункеры тады быў святар. У яго з сабой была Біблія. Пасля таго, як Галя ў куце пад саломай знайшла зваленыя ў кучу трупы і ўсе ўсё зразумелі, жанчыны і стары пачалі праціць немца, каб той не зачыняў дзверы. Святар абяцаў, колькі будзе жыць, маліцца за яго сям'ю.

Немец злітаваўся і адпусціў палонных. Сказаў, каб беглі ў бок лесу, але назад ні ў якім

разе не вярталіся, інакш яго расстраляюць. Неўзабаве пачалася бамбэжка. Гэта наступалі саюзныя войскі.

— Святар сказаў, каб той, хто хоча застацца жывым, хаваўся пад Біблію. Мы, як тыя кураны, абкружылі дзядулю і дрыжэлі ад страху. Той жа ўвесь гэты час чытаў малітвы. Нас было каля трыццаці чалавек. І ўсе, як адзін, выжылі.

Божая міласць, прызналася Ірына Сігізмундаўна, выратавала ёй жыццё неаднойчы. У бальнічным баракі, куды дзяўчынка трапіла, калі захварэла, яе даглядалі манашкі.

— Няхай яны немкі. Але яны маліліся за мяне. І я выжыла.

«Сястру выкупіла нямецкая сям'я»

У той дзень немцы разбудзілі старэйшых дзяцей, сярод якіх была і Галя, рана і павялі мыцца. Мыццё ў палонных было звязана са страхам перад смерцю: а раптам уключыць гарачую ваду, а затым халодную...

— На шчасце, у той дзень уключылі толькі халодную ваду. Усіх памылі, толькі вопратку не аддалі. Голенькіх пасадзілі ў машыну і павезлі на рынак прадаваць. Галі пашанцавала: яе выкупіла адзінокая нямецкая сям'я бюргераў. «Бабуля і дзядуля», як іх і зараз з любоўю называе сястра, аказаліся добрымі людзьмі. Шылі для яе прыгожыя сукенкі, добра кармілі. Дзякуючы Галі, якая расказала, што ў лагеры ў яе засталіся маці ды брацік з сястрычкай, у хуткім часе выкупілі і нас. Сястра, што казаць, заўсёды клапацілася пра мяне, усю вайну пранасіла за плячыма. Каб не яна, магчыма, я і не выжыла б...

«Я ніколі не бачыла, каб мама плакала»

У Мінск Чэркісы вярнуліся ў 46-м годзе. Людміла Аляксандраўна ўладкавалася працаваць у вайсковую часць прачкай.

Мама ўсё жыццё дапамагала — то партызанам падчас акупацыі Мінска, то сіротам пасля вайны. Я пайшла ў яе. Раблю добро — і адразу ж святлей становіцца на душы. Ды і не маю я права быць дрэннай, бо па жыцці мне сустракаліся вельмі добрыя людзі.

— Мама было вельмі цяжка, — кажа Ірына Сігізмундаўна. — Але я ніколі не бачыла, каб яна плакала. — Здаралася, вось-вось пакоцяцца слёзы. «Матулечка, а ты чаго?» — перапынялі сумныя думкі галодныя дзеці. «Як чаго? Зараз будзем есці», — чулі ў адказ. Нарэжа шчаўя ў чысты тазік, залёе вадой... Вось і ўся ежа.

Што такое голад, сёстры ведаюць не па чутках. Ірына Сігізмундаўна расказала, як у 47-м годзе гадзінамі магла стаяць пад магазінам і назіраць, як людзі падаюць у акенца карткі, а ўзамен атрымліваюць хлеб.

— Па хлеб заўсёды была вялікая чарга, побач з якой бегалі галодныя дзеці. На ўсё жыццё запомню, як спрактыкаваная прадавачка, перш

чым адрэзаць кавалак хлеба, каб той не крышыўся, апускала вялікі нож у вядро з вадой. А пасля падавала «даважку» ўслед за цэлай буханкай праз акенца.

Здаралася, нейкая невысокага росту жанчына не дацягвалася і каштоўны кавалак падаў на зямлю. Шчаслівыя дзеці тут жа хапалі яго і ўцякалі, каб, не дай Бог, не адабралі. І раптам зусім неспадзявана адна такая «даважка» ўпала да сандаляў Сашы Чэркіса.

— Шурык па інерцыі скапіў той хлеб абедзвюма рукамі, абтрос ад пяску і працягнуў жанчыне: «Ц-ц-цэця, ваш хлеб упаў... Паколькі брат пасля вайны вельмі заікаўся, я вырашыла яму дапамагчы: «Цэця, ваш хлебушак упаў, вазьміце». Тая бярэ тую «даважку», разломвае папалам і працягвае нам са словамі: «Збег бы іншы, а гэты не змог». Выцерла вочы і пайшла. «Шурык, якая добрая цэця нам трапілася», — кажу я брату. А ён у адказ: «Так, малая, ты адламі сабе і маме, а я пакіну Галі з Эдзікам».

Людміла Аляксандраўна з самага дзяцінства прывучыла дзяцей дзяліцца апошнім, як з роднымі братамі і сёстрамі, так і з чужымі дзеткамі. Апошніх гэтая добрая жанчына шкадавала не менш, чым сваіх кроўных. Падбірала іх, мурзатых, галодных і нікому не патрэбных, на вуліцы, бо сама вырасла ў дзіцячым доме і ведала, што гэта такое.

«На маім твары пастаянна была «застылая» ўсмешка»

Канцлагер пакінуў свой след на здароўі ўсіх дзетак Людмілы Чэркіс. Саша пачаў заікацца, Ірына да 18 гадоў, пакуль ёй не зрабілі аперацыю, не магла дыхаць носам (на яе твары пастаянна была «застылая» ўсмешка. — Аўт.). Старэйшая ж дачка доўга не магла адчуць радасць мацярынства.

— Мамай мая сястра стала, калі ёй было далёка за трыццаць, — вельмі асцярожна закрэнае балючю тэму Ірына Сігізмундаўна. — І тое толькі дзякуючы прафесіяналізму і граматычнасці ўрачоў.

Гэта зараз пра такое можна гаварыць і пісаць, а раней... Усё жыццё Галіна Сігізмундаўна маўчала, нікому не расказвала, праз што ёй давалося прайсці: баяліся, што асудзяць. Таму не дзіўна, што ўсё ў гэтай сям'і зрабілі так, каб ні Ірына, ні яе малодшы брат Саша не ўзгадалі, што былі ў Германіі. Толькі перад смерцю Людміла Аляксандраўна паказала малодшай дачцы яе фотаздымак з нагрудным нумарам, зроблены ў канцлагеры ў Гале-Сале.

«Ірачка, ты павінна ведаць, што была з намі ў Германіі, — сказала мама. — Ты не вінавата, што туды трапіла». Мама, на жаль, не дажыла да таго дня, калі Гарбачоў на ўсю краіну заявіў, што вязні — не здраднікі радзімы.

«Я не маю права быць дрэннай»

Пасля вайны Ірына скончыла Ленінградскі паліграфічна-выдавецкі тэхнікум. Разам з сястрой выступала ў ансамблі танца БССР.

Надзея ДРЫЛА.
Фота аўтара.

РЭФЛЕКСІ ВАСІЛЯ ЗЯНЬКО

Калі яшчэ эксперымантаваць, калі не ў маладосці! Творчы пошук маладога мастака, члена Саюза мастакоў Беларусі Васіля Зянько выліўся ў чарговы арт-праект «Reflexus» (Адлюстраванне). Яркія, самабытныя палотны яго зараз цепаць позіркі наведвальнікаў сталічнай галерэі «Універсітэт культуры», дзе месціцца напоўненая фантазіяй

(адметная ўнікальная, менавіта аўтарскай тэхнікай выканання) выстава.

На здымках: мастак Васіль Зянько з курагарам праекта Наталляй Сяліцкай; твор «Апельсінавае сонца».

Фота Васіля ЗАРЭЦКАГА.

ВЫПІСВАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» НА ІІІ КВАРТАЛ АБО 2-Е ПАЎГОДДЗЕ 2011 ГОДА

3 БЯСПЛАТНЫМІ ўКЛАДКАМІ

**МЕСТНОЕ
САМОУПРАВЛЕНИЕ**
Чырвоная
Звезда

**СВАЯ
СПРАВА**
КУПІ ЛЕПШАЕ!
ТАВАРЫ ТАСЛУГІ ЦЭНЫ

ЖЫРАНДОЛЯ
Краіна
Здароўя

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ 63850 14 600 рублёў на месяц 87 600 рублёў на паўгоддзе

ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ 63145 13 400 рублёў на месяц 80 400 рублёў на паўгоддзе

ДЛЯ ВЕДАМАСНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ 63858 24 800 рублёў на месяц 148 800 рублёў на паўгоддзе

ВЕДАМАСНАЯ ПАПІСКА ДЛЯ ўСТАНОВ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ 63239 22 200 рублёў на месяц 133 200 рублёў на паўгоддзе

ПАДПІСКА «ДА ЗАПАТРАБАВАННЯ» (праз кіёск РУП «Белсаюздрук»)

ДЛЯ ІНДЫВІДУАЛЬНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ 63850 13 250—13 350 рублёў на месяц 79 500—80 100 рублёў на паўгоддзе

ДЛЯ ВЕТЭРАНАЎ ВАВ І ПЕНСІЯНЕРАЎ 63145 12 120—12 150 рублёў на месяц 72 720—72 900 рублёў на паўгоддзе

ДЛЯ ВЕДАМАСНЫХ ПАПІСЧЫКАЎ 63858 19 591—22 511 рублёў на месяц 117 546—135 066 рублёў на паўгоддзе

ВЕДАМАСНАЯ ПАПІСКА ДЛЯ ўСТАНОВ МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТЭРСТВА АХОВЫ ЗДАРОЎЯ 63239 18 063—20 140 рублёў на месяц 108 378—120 840 рублёў на паўгоддзе

* Залежыць ад рэгіёна

Краіна здароўя

Выпуск № 24 (260)

ПЕРШЫ ЗАЕЗД

г. Мінск.

Кішэчная палачка-мутант працягвае «касіць» еўрапейцаў

Паводле інфармацыі Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, штамп энтрагемарагічнай кішэчнай палачкі (ЭГКП), што выклікаў эпідэмію ў Еўропе, не быў вядомы раней. Як паказалі лабараторныя даследаванні антыгенаў бактэрыі, яна з'яўляецца штамам O104:H4, які раней не становіўся прычынай захворвання людзей. Папярэднія вынікі даследавання бактэрыяльнай ДНК сведчаць аб тым, што гэты штамп раней не выяўляўся пры аналізах і з'яўляецца мутантам, які ўтрымлівае гены двух розных тыпаў кішэчнай палачкі. Па словах эксперта СААЗ па бяспецы харчовых прадуктаў Хільдэ Круз, новы штамп ЭГКП валодае шэрагам характарыстык, якія павышаюць вірулентнасць і прадукцыю таксінаў. Эпідэміялагічны назіранні сведчаць, што заражэнне кішэчнай палачкай O104:H4 часта ўскладняецца гемалітыка-ўрэмчным сіндромам (ГУС), які цягне вострую нырковую недастатковасць, паражэнне цэнтральнай нервовай сістэмы і уяўляе пагрозу для жыцця. Зараз ахвярамі эпідэміі, выкліканай энтрагемарагічнай кішэчнай палачкай, паразіла больш як 1,5 тысячы чалавек, 17 з якіх памерлі. Амаль у кожнага трэцяга развіўся гемалітыка-ўрэмчны сіндром. Выпадкі захворвання, завезеныя з Германіі, зарэгістраваны ў Швецыі, Даніі, Галандыі і Вялікабрытаніі, і колькасць інфіцыраваных працягвае павялічвацца.

Крыніца інфекцыі пакуль не ўстаноўлена. Раней паведамлялася, што кішэчная палачка была знойдзена на імпартаваных з Іспаніі агурках. Аднак лабараторныя аналізы паказалі, што гэта іншы штамп. Тым не менш, многія краіны, уключаючы Расійскую Федэрацыю, спынілі ўвоз гародніны з краін Еўрасаюза.

Сітуацыя невядомасці прымусіла спецыялістаў распачаць экстранныя пазапланавыя клінічныя даследаванні прымянення пры гемалітыка-ўрэмчным сіндроме экзугліумаба. Гэты прэпарат уяўляе сабой антыцелы да бялка імуннай сістэмы, які ўдзельнічае ў разбурэнні клетак. Да апошняга часу экзугліумаб прымяняўся толькі пры рэдкім аўтаімунным захворванні, якое суправаджалася гібеллю чырвоных крывяных целыхцаў. Гэты прэпарат з'яўляецца самым дарагім у свеце: гадавы курс лячэння ў ЗША каштуе 409,5 тысячы долараў. Паралельна з эксперыментальным лячэннем актыўна вядзецца расшыфровка генома ўзбуджальніка, што дапаможа ўстанавіць прычыны яго высокай патагеннасці.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Іх называюць люстэркам душы. Па іх звяраюць пачуцці закахання ўсяго свету. З іх унікальнай будовай, якая перадае 80% інфармацыі, што паступае да нас у мозг, не можа параўнацца ніводзін, нават самы дасканалы электронны прыбор. І ніводзін з іх так не пакутуе ад нашага невуцтва і легкадумнасці, як нашы вочы.

не такой ужо мікраскапічнай), можна папросту пашкодзіць далікатную абалонку вока і займець цахжае інфекцыйнае вочнае захворванне.

Не варта займацца самадзейнасцю і ў тым выпадку, калі вы «зарабілі» банальны на першы погляд «фінгал» пад вокам. Самае большае, што вы можаце зрабіць да візіту да ўрача, — прыкласці да выцягата месца халодны кампрэс.

А вось пры хімічным апёку вачэй дзейнічаць трэба без прамаруджвання. Пры пападанні ў вочы салянай кіслаты, ёду, марганцоўкі, лаку для валасоў, пральнага парашку або іншых едкіх рэчываў трэба тэрмінова прамыць вочы пад струменем водаправоднай вады або апусціць твар у глыбокую талерку з цёплай гатаванай вадою, якую трэба ўвесць час мяняць. У тых выпадках, калі апёк выкліканы дробкамі або парашком хімічнага рэчыва (напрыклад, марганцоўкі), перад прамываннем неабходна ачысціць павека ад гэтага рэчыва механічным шпыхам, і толькі пасля гэтага вока прамыць. У адваротным выпадку дробкі хімічнага рэчыва, растварыўшыся ў вадзе, ператворыцца ў канцэнтраваны раствор, які толькі ўзмоцніць цяжар апёку.

Сярод усіх паталогій вачэй траўмам адводзіцца не больш як 10%. Адрозніваюць пранікальныя і непранікальныя раненні, хімічныя і тэрмічныя апёкі, тупыя пашкоджанні, а таксама абмаражэнні. Большая частка вочных траўмаў (да 90%) лічыцца мікратраўмамі і тупымі траўмамі. Пранікальныя раненні складаюць не больш як 2%, апёкі — каля 8%.

мах з грувасткімі каляскамі на колцах. Сур'ёзныя пашкоджанні яны атрымліваюць, прымацоўваючы да каляскі спецыяльную гумку, якая фіксуе праз і жалезная булавашка якой часта адлятае ў вока.

Калі корак ад шампанскага страшнейшы за пісталет

Пальму сумнага першыства ўпэўнена трымаюць раненні з газавых пісталетаў. Пераважная большасць такіх траўмаў заканчваецца аднолькава: моцнымі апёкамі з пранікненнем пораху пад сятчатку вока і поўнай слепатой.

Другая па частаце прычына вочных траўмаў — петарды. Афтальмолагі ведаюць: з надыходам святаў чакай бяды. Хвіліннае задавальненне ператвараецца ў сапраўдны кашмар: траўмы ад саматужных феерверкаў — з моцнымі апёкамі і найцяжэйшымі механічнымі пашкоджаннямі вачэй і твару — ліцацца аднымі з самых складаных.

Не такі бяскрыўдны, як гэта можа здацца на першы погляд, і корак ад шампанскага, які выпадкова адскочыў у твар. Ударыўшыся на поўным хаду ў вока (што здараецца даволі часта), гэты невялікі кавалак пластыку можа выклікаць моцнае кровазліццё з адслаеннем сятчаткі, а то і цяжкай кантузіяй галаўнога мозга.

Медыкі не стамляюцца паўтараць: адкаркоўвайце шампанскае толькі пад сурвэткай і абавязкова халодным. Цёплае шампанскае — міна заповоленнага дзеяння.

На жаль, шматлікія папярэдванні афтальмолагаў час-

Гэта важна!

Часам, калі іншароднага цела ў воку ўжо няма, застаецца адчуванне яго прысутнасці. Гэта гаворыць пра тое, што пашкоджана паверхня рагавіцы, якая звычайна даволі хутка загойваецца (у межах 24 гадзін), пасля чаго функцыя вока аднаўляецца цалкам.

Калі вы адчуваеце моцны дыскамфорт, магчыма, у вас дастаткова глыбокае пашкоджанне або пачынаецца запаленчы працэс. Запомніце прыкметы інфіцыравання вока, якія могуць прывесці да сур'ёзных наступстваў:

- апухлыя або пачырванелыя павекі, вочы з цяжкасцю расплюшчваюцца;
- слёзацязненне, святлабоязь;
- кровазліццё ў вока;
- пачырваненне вока;
- адчуванне пяску за павекамі або ўтварэнне гною на іх краях;
- вочны яблык выглядае большым, чым звычайна;
- павышаная тэмпература цела;
- пагаршэнне зроку.

Напамінак для чытачоў

Пры вочнай траўме супрацьпаказана самадапамога. Нават у тым выпадку, калі парушыцца ў вока трапіла. У супрацьлеглым выпадку, выцягаючы гэтую самую парушынку (якая можа аказацца

Ва ўсіх астатніх выпадках алгарытм дзеянняў павінен быць адзін і той жа: стэрыльная павязка на пацярпелае вока і выклік «хуткай». Або тэрміновы візіт у бліжэйшую афтальмолагічную бальніцу.

Увага! Выдаляць іншароднае цела з вока трэба звычайна сухім тампонам або чыстай насоўкай. Пры гэтым варта адцягнуць уніз ніжняе павека (або вывернуць верхняе), дастаць чужародны прадмет і прамыць вока цёплай свежазаваранай гарбатай або закапаць 2—3 кроплі альбуцыду. Калі ў хатніх умовах выдаціць іншароднае цела не атрымалася, пацярпелага трэба неадкладна даставіць да ўрача-акуліста.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

ТКАНІНЫ: ВЫБІРАЕМ НАТУРАЛЬНАЕ! Да ведама

Даўно заўважана, што адны рэчы наносця здароўю шкоду, а іншыя, наадварот, дапамагаюць вылечваць немачы. Уся справа ў матэрыяле, з якога яны выраблены.

Гаючымі ўласцівасцямі не валодае толькі сінтэтыка. Штучныя тканіны парушаюць цеплаабмен цела з навакольным асяроддзем. Затое натуральныя матэрыялы часам цалкам могуць замяніць сабой лекавыя прэпараты. Лекары мінулага ўмелі лячыць многія немачы, выкарыстоўваючы для гэтага натуральныя тканіны з розных валокнаў. Старадаўнія лячэбнікі захоўваюць звесткі пра іх даўнае ўздзеянне на арганізм чалавека.

БАВАЎНЯНЫ РАЙ

Бавоўна — адна з самых папулярных тканін. Яна лёгкая, мяккая навобмацак, у ёй камфортна прыемна днём і ноччу, зімой і летам. У халодны час гэты матэрыял нас сагравае, у гарачыя дні — ахаладжвае.

Бавоўняная сподняя бялізна — самая карысная, хоць і не такая эстэтычная. Бавоўна цудоўна ўбірае вільгаць і дае целу дыхаць — гэта перашкаджае развіццю хваробатворных мікраарганізмаў. Але, акрамя таго, што бавоўна нас адзявае, яна здольная яшчэ і лячыць. У медыцыне бавоўна традыцыйна выкарыстоўваецца ў выглядзе ваты і перавязачнага матэрыялу.

Нават бачыць бавоўну ў сне лічыцца добрай прыметай. Калі гэтая тканіна прыснілася дзяўчыне — яе чакае ўдалае замужжа з прадпрымальным і гаспадарчым чалавекам; калі замужняй жанчыне — значыць, будзе ў хаце ўтульнасць і згода.

ІЛЬНЯНАЯ ПРАХАЛОДА

У якасці культурнай расліны лён вядомы здаўна. Продкі прыпысвалі льняному адзенню ўласці-

васці абярэгу і лічылі яго рытуальна чыстым. Магчыма, гэта тлумачылася тым, што плашчаница, у якую было загорнута цела Ісуса Хрыста, — ільняная. У Старажытнай Грэцыі адзенне з гэтага матэрыялу лічылася прывілеяй жрацоў, а ў Егіпце было даступнае толькі арыстакратыі. Аказваецца, менавіта з гэтай лёгкай тканіны быў пашыты ахоўны панцыр Аляксандра Македонскага, які рабіў яго непаражалым для ворагаў. Дарэчы, калісьці кошт кашулі з ільнянога палатна вызначаўся не фігуральна, а літаральна на вагу золата з дакладнасцю да грамаў. Невыпадкова сярод гісторыкаў ходзіць версія аб тым, што сапраўднай мэтай паходу арگانаўтаў было не «залатое руно», а сакрэт атрымання не менш каштоўнага найтанчэйшага прадзіва з ільну.

Ільняное прадзіва амаль у 2 разы мацнейшае за бавоўнянае і ў 3 разы — за шарсцяное. Але яго вартасці — не толькі ў трываласці. Лён — натуральны антысептык. Знішчаючы мікробы, ён перашкаджае ўзнікненню бактэрыяльных і грыбковых захворванняў, а таксама рознага роду запаленняў. Да таго ж гэты матэрыял не выклікае алергіі і затрымлівае развіццё бактэрыі (крэмязём, які змяшчаецца ў лье, засцерагае яго ад гніення). Нездарма на Русі лён слаў маладажонам і ўкручвалі ў яго немаўлят, каб тыя былі здаровыя. Менавіта льняным палатном перавязвалі воінаў, каб раны хутчэй загойваліся. Сучасным навукоўцам вядома пра лён яшчэ больш. Напрыклад, тое, што льняная тканіна амаль у два разы аслабляе гама-выпраменьванне і зніжае ўзровень радыяцыі. Нават у мясных тканінах, дзе лён утрымліваецца ўсяго 10%, вы не будзеце «іскрыць», бо лён нейтралізуе статычную электрычнасць. Акрамя таго, гэтая тканіна выдатна рэгулюе цеплаабмен: у спячку ахаладжвае цела, а ў халоднае надвор'е захоўвае цеплыню. Высо-

кая гіграскапічнасць матэрыялу не дае адзенню «ліпнуць» да цела, а выдатная паветрапранікальнасць дазваляе скуры «дыхаць». Вада выпараецца з паверхні льну амаль з той жа хуткасцю, што з роўнядзі вадаёма, у выніку чаго льняная тканіна заўсёды свежая і прахалодная. Гэтая «астуджальная» ўласцівасць лёну дазваляе выкарыстоўваць яго людзям, пацярпелым ад апёкаў.

Лекары рэкамендуюць спаць на бялізне з нябеленага льну людзям з праблемнай, адчувальнай скурай, якія пакутуюць ад дэрматалагічных захворванняў, алергікам і астматыкам. Прычым у адрозненне ад бавоўняных камплектаў, якія з часам жоўкнуць, ільняныя тканіны чым далей, тым становяцца толькі бялей! Лён традыцыйна носяць улетку. Хоць старажытныя лекары сцвярджалі, што калі насіць лён улетку, то можна паправіцца, а калі ўзімку — то схуднець. Вяскоўныя знахары рэкамендавалі выкарыстоўваць гэты матэрыял для лячэння неуралагічных захворванняў: клалі некалькі лістоў герані на льняную тканіну, затым прыбітоўвалі да хворага месца, а зверху захватвалі цёплай хусткай. Праз 2—3 гадзіны боль сыхаў.

ШОЎК — «ДРУГАЯ СКУРА»

Натуральны шоўк па складзе падобны на чалавечы валас. А па трываласці нават пераўзыходзіць гэты прыродны матэрыял: моц шаўковай ніткі роўная моцы сталёвага дроту таго ж дыяметра. На 97% шоўк складаецца з бялкоў, 3% тлушчаў і воскаў, мае 18 амінакіслот, якія дабратворна ўплываюць на наш абмен рэчываў. Пры гэтым шаўковае валакно настолькі гладкае і далікатнае, што не раздражняе нават адчувальную скуру. Адзенне і пасцельнае бялізна з гэтай лёгкай тканіны вяртае выкарыстоўваць людзям, якія пакутуюць ад скурных захворванняў (атапічны дэрматыт, экзэма, акне, мікозы, псарыяз і інш.). Акрамя таго, гэта — выдатны выбар для алергікаў, бо шоўк гіпаалергенны. Дзякуючы прысутнасці ў шаўковай нітцы бялку серыцыну (шаўковы клей) у гэтым матэрыяле не заводзіцца пылавы клешч — правакатар алергічных захворванняў.

Адпачываючы на шаўковых навалочках, можна пазбегнуць заломыў на твары. Адзенне з натуральнага шоўку карыснае людзям з парушэннямі перыферычным кровазваротам у сасудах. У такіх людзях заўсёды мерзнуць канечнасці, часта пацуюць далоні і ступні. Выкарыстанне шоўку дапаможа пры болях у суставах, рэўматызме і артрыце. А яшчэ вядома, што натуральны шоўк спрыяе аздараўленню і амалоджванню скуры. Невыпадкова ў жанчын, якія працуюць з шаўковым валакном, вельмі далікатная скура рук. Увесць сакрэт у бялку фібраіне, які змяшчаецца ў гэтай раскошнай тканіне і ўтрымлівае ў сем разоў больш вільгаці, чым іншыя ўвільгатняльныя кампаненты.

ШЭРСЦЬ — ДЛЯ АСАБЛІВАГА ВЫПАДКУ

Шэрсць валодае незлічонамі лячэбнымі ўласцівасцямі. Аднак у даўніны лекары не раілі насіць шэрсць пастаянна, лічачы, што яна знясільвае цела.

Аздараўляльная ўласцівасць шэрсці жывёл выкарыстоўваецца ў лячэнні і прафілактыцы: захворванняў апорна-рухальнага апарату (радыкуліт, астэахондроз, ішыяс); захворванняў мочапалавой сістэмы (прастатыт, запаленне прыдаткаў і інш.).

Пояс-гарсэт з шэрсці незаменны пры цяжкіх фізічных напружках, пры працы на халодзе, ва ўмовах павышанай вільготнасці. Ён з'яўляецца надзейнай засцярогай вобласці паясніцы ад траўм.

Тэрапеўтычнае дзеянне шэрсці абумоўлена наяўнасцю ў шэрсці актыўных рэчываў, сагравальнымі эфектам, мясцовым раздражняльным дзеяннем. У выніку здзімаецца электростатычнае напружанне з паверхні скуры, хворыя месцы абаронены ад ахаладжэння, павялічваецца крова- і лімфаток у пашкоджаным участку, што прыводзіць да змяншэння боляў і ацёкаў, павелічэння рухавасці суставаў паяснічна-крывавага аддзела пазваночніка.

Шарсцяны пояс надзяваецца шэрсцю ўнутр як на голае цела, так і на споднюю бялізну.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

«ШАФЕР?.. ГОСЦЯ З ТАКИМ ПРОЗВІШЧАМ У НАС НЯМА!»,

або 100 старонак пра самае галоўнае на вяселлі

Днямі ў рэдакцыю «Звязды» завіталі вядомыя этнакультуралагі, вядучыя пастаяннай рубрыкі нашай газеты Аксана КАТОВІЧ і Янка КРУК. Нагод для інтэрв'ю аказалася, уласна кажучы, дзве. Першая: у выдавецтве «Адукацыя і выхаванне» рыхтуецца да выхаду кніга вышэйназваных аўтараў пад назвай «Беларускае вяселле: традыцыі і сучаснасць». Другая: ужо сёння пабачыць свет сціслы варыянт гэтага выдання — кніга, ці, як яе называюць самі аўтары, брашура на сто старонак «Беларускае вяселле: патаемныя ключы сямейнага шчасця». Яна, дарэчы, стала «першай лапай», першаадкрывальніцай цэлай серыі «Духовная спадчына беларусаў», якую заснавалі і мяркуюць працягваць разам з выдавецтвам Аксана Катовіч і Янка Крук.

— Пра што кніга — зразумела, мяркуючы па назве. Але навошта спатрэбіліся два варыянты: пашыраны і сціслы?

Я.К. — Вялікая кніжка «Беларускае вяселле: традыцыі і сучаснасць» — гэта, так бы мовіць, філасофія асэнсавання абраду вяселля ў беларускай традыцыйнай культуры ў цэлым, калі кожны аtryбуt, кожнае рытуальнае дзеянне разглядаюцца на фоне нашай вузнапазатычнай спадчыны, у кантэксце жыцця вёскі, сям'і, чалавека. У ёй мы спрабуем суаднесці абрад вяселля з касмічнымі прасторай і часам, вызначыць найбольш спрыяльны для яго перыяды, вывесці сістэму абмежаванняў і гэтак далей... Сціслы ж варыянт, а менавіта «Беларускае вяселле: патаемныя ключы сямейнага шчасця», уключае ў сябе практычныя вытрымкі і мае выразную прыкладную накіраванасць.

— Тэма беларускага вяселля падаецца вам актуальнай сёння?

Я.К. — А вы паглядзіце, што адбываецца навокал. Мы жывём у эпоху глабалізацыі, калі кожны імкнецца адкрыць сябе сусвету і ўпусціць сусвет у сябе. Пры такім раскладзе вяселле як народны абрад становіцца першай ахвярай — у духоўным сэнсе — гэтага працэсу, яго распад, разлад, развальванне адбываюцца найбольш хутка. Суадносячы традыцыі і сучаснасць, мы хочам прымусяць чытача задумацца: а можа, не трэба з такой хуткасцю адрываць сваю душу і абдымкі сусветнаму наплыву? Можа, ёсць сэнс захаваць сваё, этнічна-нацыянальнае? Бо цікавымі для ўсіх астатніх мы будзем толькі тады, калі здолеем захаваць сваю непаўторнасць. Яскравае сведчанне гэтаму — эка- і этна-турызм. Багатыя еўрапейскія турысты, якіх цяжка ўжо чымсьці здзівіць, едуць сёння ў тыя мясціны, дзе захавалася натуральнае аўтэнтычнае асяроддзе. Але яно важнае ў першую чаргу не для турыстаў, а для нас саміх.

А.К. — Нежак па тэлебачанні паказвалі сюжэт пра тое, як у нас на Гродзеншчыне адраджаюцца «традыцыі вянчання». Па версіі аўтараў перадачы, раней маладыя ехалі ў храм на тройцы коней. Але ў нас, беларусаў, былі параконкі, інакш кажучы, двое коней у адной вупражы, а на «тройках» ездзілі ў Расію... Добра, безумоўна, што ёсць імкненне адраджаць традыцыі, дух і душу народа. Але ж трэба рабіць гэта, абапіраючыся на дакладныя веды, гістарычныя факты пэўнай мясцовасці.

— Дык што адбываецца з беларускім вяселлем? Чаму менавіта яго трэба ратаваць?

А.К. — Яно трансфармуецца... у нешта незразумелае, усё часцей праводзіцца па прынцыпе «хто на што здольны»... Напрыклад, людзям чамусьці падаецца, што, калі яны пе-

равяжучы сваю і свата стужкамі з адпаведнымі надпісамі — назвамі іх ганаровых вясельных пасадак, гэта будзе больш прыгожа, чым перавязванне сватоў (якія выконваюць даволі значную ролю на вяселлі) сапраўдным беларускім ручніком. І надпісы на гэтых стужках выглядаюць недарэчна.

Сёння побач з жаніхом і нявестай у загсе стаяць «ганаровыя сведкі». Само слова «сведка» часцей за ўсё ўжываецца ў судовых справах. Давайце ўспомнім і зноў будзем ужываць назвы сябра і сяброўкі маладых, якія спрадэчнае не можа быць штучным. Чамусьці мы запіхнулі нашы традыцыі ў далёкі куток, «зачынілі» за імі дзверцы. А калі адчыняем — і культура, і мова выходзяць адтуль, і людзі вельмі цёпла да гэтага ставяцца.

— Падрыхтоўка да вяселля, яго правядзенне ўплываюць на далейшае жыццё маладых?

А.К. — Як пасцеліце, так і спаць будзеце, — кажучы ў народзе.

Я.К. — А я дадаю: пакажыце мне відэазапіс любога вяселля, і я скажу, колькі і як будуць жыць маладыя ў шлюбе.

— У такім выпадку скажыце: чаго не трэба рабіць падчас вяселля?

А.К. — Насамрэч, такіх абмежаванняў шмат, і мы падрабязна расказваем пра іх у нашай кніжцы. Але на некаторых момантах хацелася б спыніцца асобна. Маладых, якія вяртаюцца з загса, бацькі па традыцыі сустракаюць на парозе хлебама з соллю. Хлеб — самая вялікая святыня на зямлі, быў, ёсць і будзе. А маладыя пачынаюць яго кусаць, ламаць — каб высветліць «хто будзе галоўны ў сям'і». А далей... Надламаны і абкусаны бохан кідаюць дзе заўгодна — на падаконніку, у гардэробе — замест таго, каб у якасці святыні і галоўнага абярэгу паставіць яго на пачаснае месца, на стол перад маладымі, і, безумоўна, не ў абкусаным выглядзе. Недарэчна вызначаць з дапамогай святыні, хто будзе ў сям'і галоўным. Ды і ўвогуле — галоўным у сям'і спрадэчна лічыцца мужчына.

«Пойдзем» далей, у залу. Людзі садзяцца за састаўленыя сталы, накрытыя абрусамі. Вельмі важна, каб маладыя селі за адзін — цэльны — стол, каб яны не аказаліся за двума

— А гэта не акажацца зноў нейкім навязваннем чагосьці штучнага?

А.К. — Аднойчы мужчына, які жаніў свайго сына, спытаў у мяне: «Як павіншаваць яго так, каб усё запомнілі?» Я парайла падчас вянчання дастаць кажух і пасцяліць яго на лаву, дзе сядзяць маладыя — як гэта ра-

білі нашы продкі. І пажадаць жаніху і нявесце шчасця і дабрабыту. Калі ён зрабіў усё гэта, гасці падняліся з месцаў і пачалі стоячы апладзіраваць, у многіх на вачах былі слёзы... Народнае, спрадэчнае не можа быць штучным. Чамусьці мы запіхнулі нашы традыцыі ў далёкі куток, «зачынілі» за імі дзверцы. А калі адчыняем — і культура, і мова выходзяць адтуль, і людзі вельмі цёпла да гэтага ставяцца.

— Падрыхтоўка да вяселля, яго правядзенне ўплываюць на далейшае жыццё маладых?

А.К. — Як пасцеліце, так і спаць будзеце, — кажучы ў народзе.

Я.К. — А я дадаю: пакажыце мне відэазапіс любога вяселля, і я скажу, колькі і як будуць жыць маладыя ў шлюбе.

— У такім выпадку скажыце: чаго не трэба рабіць падчас вяселля?

А.К. — Насамрэч, такіх абмежаванняў шмат, і мы падрабязна расказваем пра іх у нашай кніжцы. Але на некаторых момантах хацелася б спыніцца асобна.

Маладых, якія вяртаюцца з загса, бацькі па традыцыі сустракаюць на парозе хлебама з соллю. Хлеб — самая вялікая святыня на зямлі, быў, ёсць і будзе. А маладыя пачынаюць яго кусаць, ламаць — каб высветліць «хто будзе галоўны ў сям'і». А далей... Надламаны і абкусаны бохан кідаюць дзе заўгодна — на падаконніку, у гардэробе — замест таго, каб у якасці святыні і галоўнага абярэгу паставіць яго на пачаснае месца, на стол перад маладымі, і, безумоўна, не ў абкусаным выглядзе. Недарэчна вызначаць з дапамогай святыні, хто будзе ў сям'і галоўным. Ды і ўвогуле — галоўным у сям'і спрадэчна лічыцца мужчына.

«Пойдзем» далей, у залу. Людзі садзяцца за састаўленыя сталы, накрытыя абрусамі. Вельмі важна, каб маладыя селі за адзін — цэльны — стол, каб яны не аказаліся за двума

рознымі, хоць і прыстаўленымі адзін да аднаго, сталамі, з розных бакоў ад сутарэння. Гэта трэба ведаць, за гэтым трэба пільна сачыць. Нішто, някая «дробязь» не павінна раздзяляць маладую пару падчас вяселля.

Шмат пытанняў узнікае ў дачыненні да паводзінаў бацькоў маладых. Іх роля падчас вяселля вельмі адказная. Акрамя ўсяго іншага, яны перадаюць у спадчыну маладым сваю «долю». Таму залішне казаць, што ідэальным лічыцца варыянт, калі маладых і праводзяць, і сустракаюць бацькі, якія знаходзяцца ў пары, — муж і жонка. Калі ж у наяўнасці, напрыклад, разведзеная маці або бацька-удавец, тады праводзіць і сустракаць маладых павінны іншыя людзі, так званыя пасадажныя бацькі. Не трэба думаць: «Як гэта я не буду сваю дачку сустракаць? Што людзі скажуць?». Гэта ўсё другаснае. Важна, каб дачцэ ці сыну перадалася «шчаслівая доля». Таму для выканання некаторых вясельных функцый і прызначваюцца пасадажныя бацькі: шчаслівая жанатая пара з радзіны, з блізкіх людзей, якім вы давяраеце.

Я.К. — Што мы назіраем на вяселлях? Маладыя пасядзелі паўгадзіны за сталом, а ў перапынку разбегліся ў розныя бакі: ён — да свайго кампаніі, яна — да свайго... Гэта недапушчальна. Раней як было? Хросны бацька адразу пасля вянчання браў ручнік і звязваў ім рукі маладых, каб на працягу ўсёй вясельнай імпрэзы яны сядзелі побач, каб ніхто паміж імі не праскочыў.

А кіданне букета нявесты ў натоўп незамужніх дзяўчат? Па-першае, гэты букет павінен быць недатыкальным. Па-другое, кідаць «ад сябе» — увогуле не ў традыцыі беларусаў, такая звычка прыйшла з Захаду. Мы ж кідаем «ад сябе» толькі на пахаванні — жменьку пяску, каб развітацца з памерлым. Кіданне «падвязкі» нявесты ў натоўп хлопцаў я ўвогуле не каментую. Гэта аніяк не стасуецца з прыроднай сціпласцю, стрыманасцю і цнатлівасцю беларусаў.

Сёння першую шлюбную ноч маладыя часта праводзяць у нумары знятага аэля. Важна, каб у такім выпадку ложка засцілала або сама маладая, або яе маці, або нехта з вельмі блізкіх людзей, і каб пасцельная бялізна была не «казённая», а свая.

— Як маладым засцерагчыся ад сурокаў?

Я.К. — Тут працуе «комплекс-

ны падыход», цэлая група абярэгаў. Перш за ўсё гэтую ролю выконвае вэлюм: яго кароткая частка закрывае вочы, а доўгая — валасы. Абяргамі з'яўляюцца пальчаткі нявесты і насовачка-хусцінка жаніха. Ну і, безумоўна, можна выкарыстоўваць нейкія атрыбуты чырвонага колеру: скажам, чырвоны крыжык, вышыты на адзенні з унутранага боку, чырвоная стужачка, пакладзеная ў кішэню, чырвоны паясок, якім можна падперазацца пад адзеннем. Абяргам ад дурнога вока будзе і дробка чацвяровай солі, пакладзеная ці зашытая ў нейкае патаемнае месца.

А.К. — Падчас аднаго з вяселляў мы паралілі бацькам выкарыстаць у якасці абярэгу чырвоныя гронкі рабіны — іх проста паклалі на сталы, паставілі ў вазы замест заморскіх дарагіх букетаў... Гэта было неверагодна прыгожа, незвычайна і краўнальна...

— А які час у народзе лічыцца самым спрыяльным для вяселля?

Я.К. — Першы перыяд, самы спрыяльны для вяселля, — час з дня восеньскага раўнадзенства (а лепш з Пакроваў — 14 кастрычніка) і да пачатку Піліпаўскага посту (да 27 лістапада). Ён называўся «вялікая вясельніца», бо на яго звычайна прыпадала самая вялікая колькасць вяселляў. Другі спрыяльны перыяд — зімовы Мясед: з 21 студзеня і да пачатку Масленіцы (восьмы тыдзень перад Вялікаднем).

А.К. — А вось пра веснавыя, майскія, вяселлі казалі: «Як беднаму жаніцца, дык і ноч кароткая». Трэба было рана ўставаць, каб паспець аддаць усе свае намаганні зямлі, якая чакала працавітых рук і насення для будучага ўраджаю.

— Калі ўсё зрабіць правільна, у адпаведнасці з традыцыямі нашых продкаў, не парушаючы няпisanых правілаў, не пераходзячы нябачных меж... Калі так зрабіць — ці можна спадзявацца на тое, што жыццё маладой сямейнай пары складзецца шчасліва?

Я.К. — Складанае пытанне... Безумоўна, стапрацэнтнай гарантыі тут не даі. Але я ўпэўнены: усё, пра што мы тут гаварылі, пра што напісалі ў сваёй кнізе, сапраўды «працуе». Калі падчас вяселля за адным сталом збіраецца ўвесь род — там кансалідуецца такая моцная жыццёвая энергія!... Галоўная задача прысутных — не распляскаць гэты каштоўны дар, правільна яго накіраваць, перадаць маладым у спадчыну.

— І апошняе пытанне. Прадбачу, што пасля выхаду інтэрв'ю чытачы захочуць даведацца, дзе набыць вашы «... патаемныя ключы сямейнага шчасця»?

А.К. — Кнігу «Беларускае вяселле: патаемныя ключы сямейнага шчасця» можна набыць у выдавецтве «Адукацыя і выхаванне» (тэлефон (017) 297 93 25, электронны адрас: aiv@aiv.by), а таксама ў крамах «Белсаюздруку». Мы, як заўсёды, будзем рады атрымаць водгукі і пытанні нашых чытачоў, адказаць на іх на старонках газеты «Звязда» або асабіста. Тэлефануйце і пішыце нам на адрас газеты — з паметкай: «Для Аксана Катовіч і Янка Крука». Чым зможам — дапаможам!

Гутарыла Наталля КАРПЕНКА. Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ОАО «МИНСКИЙ ПРИБОРОСТРОИТЕЛЬНЫЙ ЗАВОД» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже автомобиля КАМАЗ, трехосный бортовой, идентификационный номер ХТС 53213010017576, год выпуска 1988.

Начальная цена продажи 30 000 000 бел. руб. с учетом НДС (20%).

Задаток в размере 5% от начальной цены перечисляется на расчетный счет ОАО «Минский приборостроительный завод» № 3012102701018 в Региональной Дирекции № 700 ОАО «БПС-Банк». Адрес банка: 220035 г. Минск, пр. Машерова, 80; МФО 153001369; УНП 100363840; ОКПО 07519797.

Порядок проведения торгов оговорен в условиях проведения аукциона.

Всю необходимую информацию, а также условия проведения аукциона можно получить по адресу: г. Минск, ул. Гикало, 5, корп. 11.

Аукцион состоится 07 июля 2011 г. в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Гикало, 5, корп. 30. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 06 июля 2011 г. до 16.00.

УНП 100363840.

14 июня 2011 года в 12.30 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «ЭнКоСтрой».

Повестка дня:

1. О сделках Общества.
2. О материальном вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

Собрание состоится по адресу: г. Минск, ул. Монтажников, 39. Начало регистрации в 12.00.

УНП 191303197

14 июня 2011 года в 12.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «ЦентроСтройОфис».

Повестка дня:

1. О сделках Общества.
2. О материальном вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

Собрание состоится по адресу: г. Минск, ул. Монтажников, 39. Начало регистрации в 11.30.

УНП 191303207

Предложение о покупке 37,63% акций ОАО «Таксомоторный парк» г. Брест

Полное наименование и место нахождения, контактный телефон покупателя акций — Закрытое акционерное общество «Роял-Траст» (220005, г. Минск, ул. Раковская, 1Б, пом. 1Н, комн. 18), тел. (029) 346 35 23;

полное наименование и место нахождения брокера — Закрытое акционерное общество «Агрокапитал», г. Минск, пр. Победителей, дом 5, пом. 23, тел. 2094260;

полное наименование, местонахождение эмитента — Открытое акционерное общество «Таксомоторный парк» г. Брест (224012, г. Брест, ул. Д. Донского, 6);

количество акций, которое намеревается приобрести покупатель, — 6 795 шт.; цена, по которой покупатель намерен приобрести акции, — 9 000 руб. за акцию;

сроки, форма и порядок оплаты акций — расчеты на бирже производятся в соответствии с Правилами заключения сделок на ОАО «БВФБ» не позднее 30 дней, следующих со дня заключения сделки денежными средствами в белорусских рублях путем безналичного перечисления через расчетно-клиринговую систему биржи;

адрес, по которому будет производиться покупка акций, — г. Минск, ул. Сурганова, 48а, ОАО «БВФБ»;

дата начала покупки акций — 07 июня 2011 года; дата окончания покупки акций — 08 июня 2011 года. УНП 191033063

Звышыні дзевятага паверху відаць далёка: пад вокнамі зелянеюць стомленыя ліпеньскай спёкай вершаліны дрэў, далей — срэбнае шкло возера, яшчэ далей — гарадскія новабудуёлі пад мірнымі блакітам... Можна ўявіць, што яшчэ далей — дзесьці за дзяржаўнымі межамі — у гэты летні час глядзяцца ў неба такія ж самыя макі, што намалеваны на карціне каля вакна. Сонечны прамень падае праз шыбу на нацюрморт і нябачнай повяззю лучыць гэтую ціхую мінскую кватэру з гарамі далёкага Афганістана.

— Мой бацька загінуў у Афганістане ў восемдзят сёмым, расказвае Алена, — а гэтыя макі ён намалюваў незадоўга да таго. Гэтая карціна — каштоўная сямейная рэліквія.

— А мой бацька загінуў на год раней, таксама ў тых краях, — падтрымлівае расповед жонкі Анатоля. — Вось ён у вайсковай форме, — працягвае фотаздымак, што стаіць на шафе побач з нацюрмортам. — Агульны лёс нашых бацькоў звёў і нашы лёсы: з Аленай я пазнаёміўся каля мінскага помніка воінам-інтэрнацыяналістам. Так бы моўіць, нашы сцэжкі сышліся на Воштраве слёз.

Сышліся, каб затым павесці абодвух у шчаслівы свет, падумалася мне, бо, акрамя гэтага факта з біяграфій маіх суразмоўцаў, я ўжо ведаў пра іх шмат. Ведаў ад знаёмага святара, што жыве ў Мінску выдатны мастак Анатоль Мацяш, які малюе цудоўныя, напоўненыя сонечным святлом абразы. Ведаў ад знаёмага умельцаў і пра Алену: гэта яна здзіўляе сваім дакладна-тонкім, прафесійным майстэрствам шыцца. Пэчворк — так завецца гэты накірунак народнага мастацтва, калі майстрыха зводзіць у адзіны твор шматлікія кавалачкі розных тканін. Алена закончыла Мінскі педагагічны ўніверсітэт, таму ў пэчворку шукае і знаходзіць магчымасць уплываць на выхаванне дзіцяці.

Паглядзелі бы вы, якія цудоўныя рэчы стварае яна з рознакаляровых кавалачкаў старой вопраткі! Вось, напрыклад, насценны дыванок з кішэнькамі — у іх малому прапануецца класці кветкі, зробленыя з такіх жа стракатых абрэзкаў. У выніку дзіця само стварае казачную, прыгожую клумбу. Алена называе такія вырабы дапаможнікамі для развіцця дзіцяці. Здзіўляе таксама лялька, што ляжыць побач, — зялёная фантастычная асоба з добразачлівай усмешкаю на твары. Майстрыха стварыла гэты вобраз з далёкім разлікам: дзеці шмат чуюць пра страшэнных іншпаланецян, таму сярод лялек

павінен быць добры, смяшлівы марсіянін. Шмат можна распавесці і пра навагоднюю калекцыю твораў: у сям'і імі карыстаюцца напярэдадні свята. Шыкоўны Дзед Мароз (таксама пэчворк!), што запрашае гасцей уваходзіць, сурвэткі са сняжынкамі, дыванок з упрыгожанай ёлкай, калядныя фігуркі анёлаў, навагоднія цацкі — усё стварае ў хаце непаўторную, утульную атмасферу. Да таго ж кухня ў Мацяшоў у любы час года ўпрыгожана адпаведным стану прыроды пэчворкам. Не выходзячы з кватэры, можна любвацца вяновымі кветкамі, летнімі пейзажамі, восеньскай лістотай, зімовымі сумэтамі...

Час пазнаёміць чытачоў і з тымі, дзеля каго створаны многія з гэтых унікальных рэчаў. «Два сыны, два крылы», — кажуць бацькі пра Івана і Фёдара. Падрастаюць яны на радасць Алене і Анатолю, убіраюць у свой дзіцячы характар звычайную для гэтай сям'і дабрыню, спагадлівасць, разважлівасць, павагу да працы. Яны ўжо ў тым узросце, калі складаюць бацькам годную кампанію веласіпедыстаў — добра, што ў карыдорчыку хапіла месца на веласіпеды!

Адзін з самых адметных момантаў для братоў, якія падрастаюць, звязаны з дзіцячымі ранішнікамі, куды можна прыйсці ў карнавальных касцюмах. Там ім не адбіцца ад пытанняў кшталту: «Дзе вы набылі такое (маюцца на ўвазе пашытыя дома касцюмы пірата, старасвецкага ваяра, сучаснага вайскоўца...)?» Дзятва разам з бацькамі цікавіцца гісторыяй, прыдумляе і робіць гэтыя касцюмы на такім высокім узроўні — хоць зараз на сцэну Вялікага тэатра выходзіць! Гэтую сумесную працу над карнавальным адзеннем, у якім дзіця на нейкі час пераўвасабляецца ў сапраўднага мужчыну, надзейнага абаронцу таксама варта называць выхаваннем. Алена і Анатоль ставяцца да гэтага, як клапатлівыя бацькі і як спрактыкаваныя умельцы-мастакі.

Я доўга разглядаў абразы беларускіх святых, якія намалюваў Анатоль. Уззяць у рукі пашчасціла толькі некаторыя, бо мастак шмат працуе па дамоўленасці з праваслаўнымі прыходамі: створанае ім у майстэрні не чакае, абразы неадкладна забіраюць людзі, каб упрыгожыць царкву ці асвяціць жылло. Дарэчы, у размове з мастаком найбольш уразіў яго расповед пра карпатлівую падрыхтоўку да працы над абразом. Я маю на ўвазе не шматлікія тэхнічныя моманты, калі патрабуе часу выраб адпаведна апрацаванай драўлянай асновы, стварэнне па ўнікальных рацэптах фарбаў з мінеральных

рэчываў. Мастак надзвычайна адказна ставіцца да стварэння постаці святога, якую потым бачыць вока. Якім той быў пры жыцці? Ці адпавядае напісаны абраз партрэту, захаванаму у вусных паданнях, зафіксаванаму тагачаснымі мастакамі? Да таго ж творчасць павінна бездакорна спалучацца са строгімі кананічнымі правіламі, па якіх працуюць майстры. Так, напрыклад, для працы над абразом святога, які ў свой час быў святаром і загінуў у турме НКУС, спатрэбіцца нават архіўныя здымкі з асабістай справы вязня.

Ці часта мы сустракаем такія шчаслівыя прыклады, калі захапленні станоўча адбіваюцца на светапоглядзе, здольнасці вызначаюць «стрыжань» штодзённых заняткаў, а памяць пра мінулае не проста «фіксуецца» ў свядомасці, але жыццядайна ўплывае на асобу?

Паглядзіце на фотатрыпціх сям'і Мацяш. Гэты прыклад перад вамі.

Яўген ПЯСЕЦКІ. Фота аўтара.

ЗАЙМАЛЬНАЯ КЕРАМІКА, альбо Скрыжаванні вечнага і надзённага

Выстава

Мастак Валерый КАЛТЫГІН, арганізатар міжнародных пленэраў па кераміцы «Арт-Жыжаль» і лаўрэат спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Беларусі за развіццё дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, адкрыў выставу «Скрыжаванні» ў Магілёўскім мастацкім музеі імя П. Масленнікава. Гледачы прыйшлі дакрануцца да вечнага мастацтва з думкамі аб сённяшніх праблемах.

Ад выдатнай керамікі Валерыя Калтыгіна атрымліваеш не толькі эстэтычную асалоду — над яго скрыжаваннімі жыцця і пачуццяў выпадае думаць, пытацца, нават жартаваць.

Вось, напрыклад, серыя «**3 правінцыйнага побыту**». Гэта збор антынацюрмортаў: разам з ежай і бытавымі прыладамі ў іх займаюцца сваімі надзённымі справамі людзі. Гарбуз, морква, мэх з бульбай і чалавек, які капае бульбу. Гэта восеньская ўборачная кампанія — любімая пара беларускага селяніна, а таксама і гараджаніна, які дбае пра экалагічную і танную ежу з агарода на лецішчы.

Дарэчы, актуальная парада эка-

Валерый КАЛТЫГІН: «Навучыць малываць можна і каня, а вось мысліць над мастацтвам можа толькі чалавек».

намістаў разумным людзям сталага ўзросту ў складаны эканамічны час — не бегаць па крамах з вар'яцкімі вачыма і не хварэць ад трывогі за будучыню, а завесці сабе дадатковыя зямельныя соткі — таксама знайшла, здаецца, адлюстраванне ў мастацкім цыкле «**У кожнага свой крыж**». Не, гэтыя керамічныя работы зроблены задоўга да цяперашняга крызісу, але ўсё ж і ў іх можна знайсці павучанне.

Вось ён, крыж заўзятага дачніка: вялікі, як дрэва, ён пусціў лісце, і на ім саспелі яблыкі. «У добрага земляроба і крыж зацвіце!» — смяецца Валерый Калтыгін. А вось ін-

шы крыж: маленькі, які стаіць ля ног чалавека і ніжэйшы за яго калені. Але ўладальнік раз'юшана махае дубінай і так абараняе свой невялікі, але здабытак, што і забіць за яго можа. Збоку такі сюжэт падаецца і смешным, і трагічным адначасова. Але нешта падобнае можна і цяпер назіраць: прынамсі, у чарзе па халадзільнікі альбо каля паліц з соллю і цукрам.

Але пойдзем ад надзённага да вечнага. «Імправізацыя — аснова творчасці,» — вучыць

журналістаў перад адкрыццём выставы вядомы мастак-кераміст з Бабруйска. У Валерыя Калтыгіна з чайнікаў растуць кветкі, у «Сітуацыі з патэльняй» задзейнічаны рыбная галава і кот з чалавечым тварам, а на палітры можна знайсці свечку, яблыкі, пеўня і голую жанчыну. Увогуле ў работах шмат прыгожага, з пышнымі формамі жаночага цела: усё ж такі кераміка — гэта сэксуальна. Нездарма адна з самых эратычных сцэн у кіно — з амерыканскай стужкі «Зданы», дзе закаханыя разам лепяць нейкі гарлач.

— Я выкладаю ў Бабруйскай дзіцячай мастацкай школе і не

стамлюся паўтараць сваім вучням адну важную рэч, — кажа знаны кераміст. — Навучыць малываць можна і каня, а вось мысліць над мастацтвам можа толькі чалавек. Таму малюйце і думайце. Мяркуйце, разважайце, шукайце новыя ідэі ў творчасці.

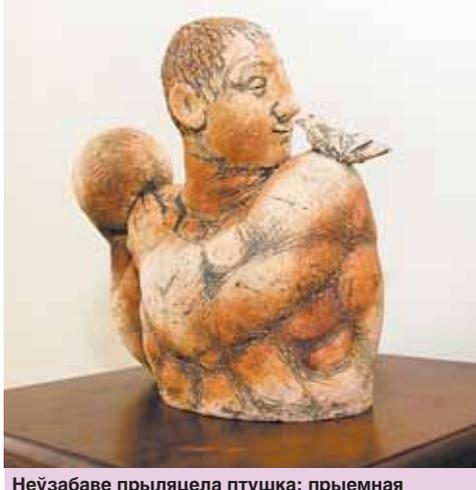
«Арт-Жыжаль», міжнародны пленэр па кераміцы, праходзіць у Бабруйскім раёне штогод, у сярэдзіне ліпеня. Сёлета таксама ідзе арганізацыйная праца, запэўнівае Валерый Калтыгін, плённае творчае жыццё керамістаў на прыродзе было і застаецца ў планах сферы культуры. Няхай яны спраўдзяцца.

І усё ж такі чалавеку ў наш час выпадае быць гатовым да розных нечаканасцяў. Пра гэта серыя Валерыя Калтыгіна «**І неўзабаве прыляцела птушка**». Вось узяў спартсмен ядро на плячо, а на другое нечакана села птушка. Нібыта перашкодзіла, нібыта ўпрыгожыла. Прыемная нечаканасць альбо фатальнае ўмяшанне лёсу? Усё будзе добра альбо не? Мы на скрыжаванні, жыццё пакажа.

Ілона ІВАНОВА. Фота Ірыны САВОСІНАЙ.

Крыж заўзятага дачніка зацвіце і прынесе плады.

Неўзабаве прыляцела птушка: прыемная нечаканасць альбо фатальнае ўмяшанне лёсу?

Ждаецца прымераць керамічны бот?

Конкурс ансамбляў памяці Мулявіна

У гонар 70-годдзя з дня нараджэння знакамітага «песняра» — Уладзіміра Мулявіна — на Віцебшчыне, бадай, упершыню за гады суверэнітэту Беларусі, адбыўся абласны конкурс вакальна-інструментальных ансамбляў. У ім бралі ўдзел калектывы з Полацка, Верхнядзвінска, Пастаўскага раёнаў і іншых рэгіёнаў Прыдзвінскага краю.

Ансамблі па ўмовах конкурсу павінны былі выканаць любую песню з рэпертуару ансамбля «Песняры» і яшчэ адну — на свой выбар. Вельмі знакавая культурная падзея адбылася ў сценах Віцебскай абласной філармоніі.

Конкурс задумалі зрабіць традыцыйным, запрашаць да ўдзелу ў ім калектывы з усёй Беларусі і нават іншаземныя. Улічваючы, што ансамбляў толькі на Віцебшчыне нямала, ахвотных выступіць будзе шмат. Тым больш што «мулявінскі» конкурс можа быць добрай магчымасцю заявіць пра сябе і з глыбіні.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

У лідарах сярод самых папулярных замежных жаніхоў у мінчанак — расіяне і ізраільцяне

У гэтым жа спісе ўладальнікі пашпартаў Германіі, Турцыі, Італіі, Англіі, ЗША, Нідэрландаў, Украіны і Афганістана.

Як расказала карэспандэнтка агенцтва «Мінск—Навіны» загадчык Мінскага гарадскога Дома шлюббаў Надзея Рэуцкая, у некалькіх выпадках мінчанкі выходзілі замуж за мужчын з Непала і Новай Зеландыі. У 2010 годзе ў сталічным Доме шлюббаў нашы зямлячкі заключылі 430 шлюббаў з замежнымі грамадзянамі з 59 краін. Тады пальму першынства сярод жаніхоў падзялілі расіяне і італьянцы.

За першы квартал 2011 года мінчанкі зарэгістравалі 74 шлюббы з замежнымі жаніхамі з 24 дзяржаў.

Настасся ЗАЙРАЦЬЯНЦ, «Мінск—Навіны».

Аўгустоўскі канал запрашае сяброў

Сезон адпачынку на Аўгустоўскім канале адкрыўся ўжо традыцыйным рэгіянальным святам народнай творчасці, у якім разам з беларускімі талентамі ўдзельнічалі з Літвы, Польшчы і Расіі.

На падворках устаноў культуры Гродзенскага раёна гасцей сустрэлі не толькі мноствам арыгінальных вырабаў з саломкі, дрэва, скуры і іншых матэрыялаў, але і разнастайнымі стравамі — напрыклад, ухой. А да мясцовых калектываў мастацкай самадзейнасці далучыліся духавыя аркестры. Дарэчы, напярэдадні трубачы з Масквы, Наварасійска, Алітуса (Літва), Сухаволі (Польшча), Мінска «запальвалі» ў Парэччы на свяце духавой музыкі «Фанфары сяброў». Прыемна, што побач з імі вельмі годна глядзеўся і ўзорны духавы аркестр Парэцкай дзіцячай музычнай школы пад кіраваннем дырыжора Валерыя Сака — ініцыятара правядзення гэтага свята.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

СОНЦА ДЗЭН ЯЕ...

Лёс — як віно на палыне. Хоць сцэнарый пішы і здымай кіно. І хіба ж адно?!

Вось дзьяўчынка-сірата. З сямі (!) гадоў яна батрачыла — працавала на багатых. Потым, падрасшы (так сталася)... «улілася» ў адну з гэтых сем'яў — насуперак волі заможных бацькоў стала нявесткай. Вось нарадзіла дзяцей і (чым?) сваім батрацкім паходжаннем уратавала сям'ю ад высылкі ў Сібір.

Але не ўратавала ад раскулачвання... І мужа свайго — ад смерці: па хлуслівым даносе яго арыштавалі, «прызналі» ворагам народа.

Каб хоць неяк аблегчыць долю ягоных дзяцей (зацкуюць жа — было — не прымуць нідзе вучыцца!), жонка падала на развод і «перапісала» малых на сваё дзьячоае прозвішча.

Яго, гэта прозвішча Лясун, і панеслі трое дзяцей Мітрафана Кашкана, потым яго ж перадалі сваім дочкам і сынам, сваім унукам, якія (на добры толк) павінны былі быць Кашканамі, бо дзед і прадзед іх, безумоўна ж, не былі ніякім кулаком, і ніякім ворагам (а тым больш народа): гэта афіцыйна прызнана (адзін з сыноў дамося!), хоць і пасмяротна.

Альбо вось яшчэ... Дзеці вайны (цэлае пакаленне!) раслі на леташняй перамёрзлай бульбе, на крапіве і лебядзе — на «падножным корме», бо хоць нейкія грошы ў выглядзе пенсій прызначалі далёка не ўсім. Нават тым, чые бацькі загінулі ці прапалі без вестак.

Ева Сашко ад нейкай падтрымцы з боку дзяржавы нават не марыла: першы муж памёр на пачатку вайны — пацінуў ёй, лічы, немаўля. Бацька другога сыночка (не да шлюбаву было!) тут, у Бярэзінскіх лясах, партызаніў...

Потым яго прызвалі на службу, накіравалі ў дзейную армію. Сыходзячы, ён абяцаў вярнуцца — да яе, да сына, якому даў сваё прозвішча, аднак слова свайго не стрымаў...

Жанчына чакала. Дзеці (клопатам яе) раслі і вырасталі. Прычым той, другі, пакінуты бацькам хлопчык — надзіва прыгожым, сціплым, сумленным і з... вельмі рэдкім голасам. Дзякуючы яму, сваім песням Мікалай Кожухаў, аб'ехаў, лічы, паўсвету... Знайшоў бацьку. Выгадаваў траіх сыноў.

...Пра гэтых і многіх іншых сваіх землякоў — са шчырай замілаванасцю, з павагай, з любоўю — у розныя гады на старонках бярэзінскай раённай газеты распавядала няштатны карэспандэнт (альбо, як тут гавораць, народны журналіст) Ніна Мацвееўна Бурко.

Хто героі яе артыкулаў? Не без таго — людзі ў раёне (ды і краіне!) знаяць — ветэраны вайны і працы, ардэнаносцы. Прынамсі, Рыгор Ігнатавіч Еўдакімчык салдатам прайшоў усю вайну, пасля яе працаваў дырэктарам школы. Гвідон Іосіфавіч Рэут таксама ваяваў і 30 гадоў узначальваў адну з мацнейшых гаспадарак. Ветэран Вялікай Айчыннай Ігнат Васільевіч Лаўнік (першая прафесія — ляснік) пасадыў 500 гектараў лесу і, як дырэктар, пабудаваў школу, Рыгор Мітрафанавіч Лясун (а па справядлівасці, якая ніколі не адноўчыла, Кашкан) — інвалід вайны, з сям'ю класамі адукацыі (на большае сын «ворага народа») разлічвае не мог... Ды і вайна..., стаў лепшым бухгалтарам, рэвізорам, лепшым начальнікам кантрольна-рэвізійнага аддзела...

Але ж былі артыкулы і пра зусім іншыя гераізм. Прынамсі, Ганна Васільеўна Арлова ў гады Вялікай Айчыннай не была ні сувязной, ні падпольшчыцай, не трымала ў руках вінтоўкі: яна і яе цяжкадоўная сястрычка (толькі двое з васьмі дзяцей Наталлі Багамыкі!) выжылі ў блакадным Ленінградзе.

Раіса Іванаўна Сямашка таксама не ваявала. Яна, працуючы і гадуючы двух сыноў у Беразіно, як магла апекавала, амаль штодзённа праведвала хворую маці ў вёсцы Гарэнічы (за сем кіламетраў), потым забрала ў сваю сям'ю і дзевяць гадоў даглядала псіхічна нездаровую сяжыроў, а пасля таго адзінаццаць гадоў — прыкаваная да ложка мужа.

Яна ж, Раіса Іванаўна, пасля заўчаснай, недарэчнай смерці нявесткі дапамагае сыну вярнуцца ўнучку і ўнука. Паважаюць на Бярэзіншчыне і Вольгу Васільеўну Бандарчык — цяпер. А быў жа, быў час, калі жыццё ёй здавалася раем — кожны дзень вясёлыя кампаніі, спіртное...

Спачатку яна яшчэ неяк трымалася, адчувала, што гэта да добра не давядзе, а потым... Не разбярэш, што спачатку, што потым, — страціла жанчына працу, аўтарытэт, некалі прывабную знешнасць, здароўе, павягу людзей, страціла, можна сказаць, усё. Заставаліся хіба дзеці, якія па-ранейшаму гаравалі і шкадавалі матулю, хіба рэшткі сорамаў... страх, што ў любы момант яе жыццё можа абарвацца.

І тады яна сказала сабе: «Усё, хочіць, адпіла...». Цяпер Вольга Васільеўна ўжо на пенсіі (перад ёй — працавала загадчыцай сталовай), чым можа, дапамагае дзецям, радуецца ўнукам. І ўпэўнена: алкагалізм — гэта хвароба, якую лечыць не столькі дактары, колькі ўласнае жаданне паправіцца. Заочаш стаць чалавекам — станеш!

Бо іншага — часам — проста не дадзена... Сваю родную маці Аляксандр Якаўлевіч Крыварот бачыў толькі на фотаздымку: бацька аўдавеў перад вайной. Тады ж — ажаныўся яшчэ раз, бо двое малых...

Ім, гэтым дзецям, вельмі пашчасціла: бацька сустрэў сапраўдную жанчыну. Жанчыну, якая не кінула малых нават пасля таго, як муж і іх бацька загінуў на фронце.

Да таго ж саму яе, як жонку франтавіка, немцы хацелі расстраляць. І расстралялі б разам з іншымі такімі ж «злячынцамі», каб да месца пакарання не прыбегла яе родная сястра, не давяла неяк немцам, што выйшла На-дзья Крыварот — гэта яна, і... не стала пад кулі, шапнуўшы сястры, каб бегла адсюль, бо ёй жа дзятка гадаваць.

Дзеці (клопатам маці... Не мачахі ж?!) выраслі. Адзін з іх, Аляксандр Якаўлевіч Крыварот (светлай памяці!), быў лепшым кіроўцам у аўтапарку №22, потым там жа ўзначальваў Савет ветэранаў.

Ці вось яшчэ. Так склалася, што першы муж Соф'і Жураўлёвай раўнаваў яе, прыкладваю да чаркі і потым біў. Падумала: калі не кіну яго, асірачу дзяцей... Быў другі — вясёлы, гаманкі, але ж і ён... Толькі што крупы не лічыў: адно яйка дзятлі ў дваіх, глядзеў, колькі жонка вады ў ванну набірае. Каб, крыў божа, не лішняй!

Зноў сышла... Больш за тое — з Мінска вярнулася ў родную вёску, уладкавалася на працу, сабрала грошай, узятая будаваць новы дом. Ды з такім імпэтам, што адзін з будаўнікоў... за гаспадара застаўся. І цяпер, нарэшце, Соф'я Васільеўна ўсім задаволена: сваю радню, сваіх дзяцей і ўнукаў яна сустракае на парозе сваёй жа вялікай утульнай хаты.

Менавіта ў іх, тых хатах, кватэрах, дамах (найчасцей, вядома ж, у тых, дзе плачуць, а ў не ў тых, дзе скачуць) бывае намеснік старшыні раённага Савета ветэранаў вайны і працы Ніна Мацвееўна Бурко. Распытвае пра жыццё-быццё, чым можа, дапамагае ці падключыць іншых. І, здарэцца, піша, бо лічыць, што пра многіх людзей НЕ пісаць проста нельга!

Яшчэ адзін прыклад. Вольга Калясень у 15 засталася круглай сіратой, матуляй і бацькам для... дзясцігадовага брата і трох сястрычак. Каб скончыць такі сярэднюю школу, дваіх дзяцей вырашыла здаць (хай прабачыць за гэтае слова) у інтэрнат, часова, і нават ужо завезла за 10 вёрст у Беразіно. Аднак праз некалькі га-дзін, узяўшыся за ручкі, малыя пехам прыйшлі да бацькоўскай хаты. І сястра, убачыўшы іх, сказала, што больш нікога і нікому не аддасць!

І не аддала!.. І — з такім вострым «пасагам» — выйшла замуж за каханага хлопца, нарадзіла ў дадатак да тых дзяцей, што былі, яшчэ пяцярых.

Рэдкія людзі і рэдкія лёсы! Таму, відаць, па прапанове старшыні раённага Савета ветэранаў Мікалая

Савельевіча Абазавіка, усе публікацыі Ніны Мацвееўны Бурко і сышліся пад адной вокладкай: атрымалася не тое, каб сапраўдная кніга, але...

— Гэта — цудоўны падарунак бярэзінцам! Асабліва цяпер — у час духоўнай бяхслёбіцы, у час, калі размыты арыенціры, калі моладзь часта не ведае, як жыць, да чаго імкнуцца, з каго браць прыклад, — гаварыла падчас прэзентацыі загадчыца аддзела маркетынгу раённай бібліятэкі Тамара Мікалаеўна Круталевіч. — А тут усё відавочна: вось вашы дзяды і прадзеды, вашы бацькі, вашы адна-вяскоўцы, землякі, вось тое, што за што яны змагаліся, вось тое, чым жылі і што спавядалі — самаадданую працу і дабрыню, адказнасць за іншых і людскасць, любоў да Радзімы...

— Не ўсе, на жаль, усведамляюць, што пакаленне ветэранаў Вялікай Айчыннай — гонар і душа нашай нацыі, нашага народа, што яно — унікальнае, — зазначыў Мікалай Савельевіч Абазавік. — Унікальнае тым, што за параўнальна невялікі адрэзак часу змагло перажыць столькі драматычнага, столькі трагічнага!.. І пры гэтым не зламацца, не спасаваць, захаваць найлепшыя чалавечыя якасці!.. І надзвычай правільна робяць тыя, хто запісвае іх успаміны, гісторыі іх жыцця. Гэта вельмі каштоўныя дакументы. Яны на многае праліваюць святло, яны вучаць жыць і пераадольваць цяжкасці. Асабліва і яшчэ ў гэтым, што ветэранаў вайны з кожным днём усё меней і меней: з 57 герояў шанонаўнай Ніны Мацвееўны 11 гэтую кнігу пра сябе ўжо не пабачыць.

Што праўда, тое праўда: толькі адзін з ветэранаў Вялікай Айчыннай — Андрэй Пахомавіч Цялюк — прысутнічаў на прэзентацыі зборніка «Сонца майго дня — людзі». Ён прыехаў з няблізкай вёскі Бывокчы, дзе, пасля смерці жонкі, жыве адзін. Але ж, як кажуць, фасону не губляе: мае цудоўнае пачуццё гумару, музыкальны слых, не п'е, не курыць, займаецца фізкультурай, з лекаў прызнае толькі цытрамон і карвалол... І гэта — прайшоўшы ўсю вайну (на хворых нагах, дарэчы), страціўшы на ёй бацьку і старэйшага брата... І

гэта — самааддана адпрацаваўшы ўсё жыццё (спачатку на ферме, потым брыгадзірам у трэсце «Белсувязбуд») і размяняўшы дзвяты дзясятка!

А вось ветэранаў працы «ў прэзідыуме» і ў актавай зале было значна больш: ардэнаносец, рацыяналізатар — гонар Бярэзіншчыны, аўтарэйдарыст Анатоль Антонавіч Несцяровіч; у адной асобе вязальшчыца, вышывальшчыца, мастачка, настаўніца Тамара Рыгораўна Несцяровіч; эталон педагога Дзіна Дзмітрыеўна Трапянок; рэдкі па сваіх якасцях сацыяльна работнік Вольга Дзмітрыеўна Баранавы; шчырая працаўніца, калгасніца Марыя Міхайлаўна Баранавы...

— Пісаць пра людзей, іх жыццё вельмі не проста, — гаварыла прадпрямальніца і таксама няштатны карэспандэнт раёнкі (дарэчы, сёлета газеце 80!) Надзья Паўлаўна Мельнік. — Трэба ўмець выслушаць, трэба разам з чалавекам у думках прайсці, а дакладней — перажыць увесь яго шлях, потым падабраць адпаведныя словы. Гэта — цяжкая праца, праца найперш душы... Думаю, усе, пра каго пісала Ніна Мацвееўна, удзячны ёй за ўвагу, за прызнанне заслуг. Людзям пра сябе прыемна чытаць, асабліва — добрае... Гэта — гонар для іх сем'яў, для іх блізкіх.

...На прэзентацыі зборніка, безумоўна ж, слова далі і віноўніцы ўрачыстасцяў. Але, як і варта было чакаць, пра сябе яна нічога не сказала. Ды і каму, калі на Бярэзіншчыне ўсе ведаюць, што яна тутэйшая, нарадзілася напрыканцы вайны пятым дзіцем у гаротных маці (бацька хутка загінуў), працавала настаўніцай, старшынёй сельскага Савета, сакратаром Бярэзінскага райкама партыі, загадчыцай аддзела сацыяльнай абароны. І амаль заўсёды нешта пісала — вершы, даклады, справаздачы, артыкулы для раённай газеты. Пераважна — пра сваё... сонца. А сонца дзён яе — і насамрэч людзі.

Валянціна ДОЎНАР, г. Беразіно.
P.S. Што надзвычай прыемна, Ніна Мацвееўна Бурко — пастаянная падпісчыца і аўтар «Звязды», сама чалавек досыць рэдкага лёсу. Але ж пра свой (абяцала!) потым.

ВНИМАНИЕ!

ДО 30-ГО ИЮНЯ ПРОДЛЕНА МОЛОДЕЖНЫЕ КОНКУРСЫ!!!

- по созданию идей социальной рекламы по чернобыльской тематике «Молодежь — возрождению, развитию, будущему!» (биллборды, постеры, аудиоролики, видеоролики, Интернет-баннеры)
- информационных проектов (эссе) о перспективах социально-экономического и культурного развития пострадавших в результате чернобыльской катастрофы районов «Пострадавшие районы? Мой взгляд в будущее...»

Напоминаем, для участия в конкурсах необходимо:

1. Зайти на сайт www.rbc.by и ознакомиться с правилами участия в конкурсах.
2. Выбрать одну из предложенных тематик.
3. Оформить свои самые оригинальные мысли и направить работы до 30 июня 2011 г. включительно по электронной почте: info@rbc.by (с пометкой «конкурс информационных проектов» либо «конкурс идей социальной рекламы») или на почтовый адрес: 220112, г. Минск, ул. Шпилевского, 59, пом. 7Н.

Подробности на сайте www.rbc.by или по телефону 8 (017) 291 02 83. Поспешим!

Информация о застройщике
Частное строительное унитарное предприятие «Витасанплюс» (Частное предприятие «Витасанплюс»).
Место нахождения: г. Минск, ул. Сторожевская, д. 8, помещение 9.
Режим работы: понедельник – пятница с 9.00 до 18.00, обеденный перерыв с 13.00 до 14.00, выходные дни – суббота, воскресенье.
Государственная регистрация застройщика: Частное предприятие «Витасанплюс» зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 24 января 2008 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190262038.
В проектах строительства жилых домов и иных объектов недвижимости в течение трех лет, предшествующих заключению договора, Частное предприятие «Витасанплюс» участие не принимало.
Информация о проекте
Цель проекта: строительство многоквартирного жилого дома № 3 (по генплану) комплекса многоэтажных жилых домов не повышенной комфортности и подъездной автодороги в а.г. Сеница Сеницкого сельсовета Минского района.
Срок реализации проекта: 2 квартал 2011 г. – 3 квартал 2012 г.
Государственная экспертиза проектной документации: экспертное заключение № 83–70/11, выданное 25.02.2011 г. Дочерним Республиканским унитарным предприятием «Главгосстройэкспертиза по Минской области».
Местонахождение строящегося многоквартирного жилого дома: Минская область, Минский район, а.г. Сеница, район улиц Набережной, местного проезда, ул. Я. Купалы, ул. Коммунальной.
Характеристика строящегося многоквартирного жилого дома: 89-квартирный 9-этажный жилой дом, состоит из 2-х блок-секций серии М 111-90, БС-41, с техподпольем.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

строительства многоквартирного жилого дома № 3 (по генплану) комплекса многоэтажных жилых домов не повышенной комфортности и подъездной автодороги в а.г. Сеница Сеницкого сельсовета Минского района

Кровля рулонная с организованным внутренним водостоком. Источником теплоснабжения является существующая котельная в п. Юбилейный. Система многоквартирного отопления – горизонтальная двухтрубная. В качестве нагревательных приборов к установке приняты радиаторы алюминиевые секционные. Для многоквартирного учета горячей и холодной воды предусмотрена установка счетчиков СВХ-15 и СВГ-15. Коммерческий учет тепла осуществляется теплосчетчиком, установленным в ИТП, многоквартирный учет тепла осуществляется индивидуальными счетчиками. Проектом предусматривается прокладка волоконно-оптического кабеля (ВОК) от существующего телекоммуникационного шкафа Минского РЦЭС до жилого дома с установкой оптического узла BETA PRO60G. Транспортное обслуживание жилого дома предусмотрено от проектируемого проезда с ул. Коммунальной.

Количество квартир в доме – 89, в том числе: однокомнатных – 36 ед., двухкомнатных – 37 ед., трехкомнатных – 16 ед. Отделка квартир, предназначенных для коммерческой реализации, не выполняется.

Цены на объекты долевого строительства:
однокомнатные квартиры – 4 400 000 рублей за 1 кв.м общей площади
двухкомнатные квартиры – 4 300 000 рублей за 1 кв.м общей площади
трехкомнатные квартиры – 3 900 000 рублей за 1 кв.м общей площади.

Условия оплаты: уплата цены договора производится дольщиком одновременно не позднее 3 (трех) календарных дней с момента подписания договора создания объекта долевого строительства. По соглашению сторон уплата цены договора также может быть произведена дольщиком поэтапно в установленный договором период по графику платежей.

Коллективно предлагаемых объектов долевого строительства: 30 единиц.

Права застройщика на земельный участок: решение Минского районного исполнительного комитета (Минский райисполком) от 25 мая 2011 г. № 4062 «О предоставлении земельного участка частному строительному унитарному предприятию «Витасанплюс» для строительства многоквартирного жилого дома № 3 (по генплану) комплекса многоэтажных жилых домов не повышенной комфортности и подъездной автодороги в а.г. Сеница Сеницкого сельсовета Минского района»;

Свидетельство (удостоверение) № 600/1260–1079 о государственной регистрации земельного участка с кадастровым номером 623686605101001016, расположенного по адресу: Минская область, Минский район, Сеницкий с/с, а.г. Сеница, д. 3 (по генплану), площадь – 0,73877 га, назначение – земельный участок для строительства многоквартирного жилого дома № 3 (по генплану) комплекса многоэтажных жилых домов не повышенной комфортности и подъездной автодороги, составлено Республиканским унитарным предприятием «Минское областное агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» 2 июня 2011 г.

Границы земельного участка: улица Набережная – местный проезд – ул. Я. Купалы – ул. Коммунальная.

Площадь земельного участка: 0,73877 га.
Элементы благоустройства: проектом предусмотрено полное благоустройство тер-

ритории с организацией подъезда, парковками общей вместительности на 37 машино-мест, тротуаром для пешеходов шириной 1,5 м, дорожки и площадки к жилому дому из бетонной плитки. На территории строительства жилого дома запроектирована площадка для чистки вещей, площадка для отдыха и детская игровая площадка. Территория оборудуется малыми формами архитектуры.

Функциональное назначение нежилых помещений в многоквартирном жилом доме: на первом этаже запроектированы помещения товарищества собственников и электрощитовая. Техподполье дома предназначено для размещения инженерных сетей.

Межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические этажи и подвалы, другие места общего пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию многоквартирного дома, поступают в общую собственность дольщиков.

Предполагаемый срок ввода многоквартирного жилого дома в эксплуатацию: 3 квартал 2012 года.

Договор строительного подряда: договор строительного подряда № 16П/2010 на выполнение работ от 06.12.2010 г. заключен застройщиком с Обществом с ограниченной ответственностью «Белбытстрой».

Условия ознакомления с объектом долевого строительства: ознакомиться с объектом долевого строительства и ходом работ по его строительству можно в офисе уполномоченного представителя Застройщика – ЧРУП «Вива Консалт» (торговая марка ViVa Invest), расположенного по адресу: г. Минск, ул. Б. Хмельницкого, д. 7, офис 302 (тел. 8 017 2 900 901, 8 029 1 907 901) или на сайте vivainvest.by

Фота Анатоля КІШЧУКА.

Сучаснае грамадства прынята называць грамадствам спажывання. Спажыванне тавараў і паслуг — аснова эканомікі і сучаснага грамадскага ўладкавання. Кожнае грамадства мае сваю ідэалогію, сваю адзнаку свету і міжчалавечы адносіны. У чым жа выражаецца ідэалогія грамадства спажывання? — Усё мае сваю цану. Усё купляецца і ўсё прадаецца. Менавіта гэта, паводле меркавання паважанага апанента, і «забяспечвае празрыстасць і яснасць у адносінах паміж людзьмі». «Цынічна, але ясна...» — шчыра заключае аўтар.

У гэтым і ёсць глыбінная прычына нашага разыходжання. Усё хрысціянства, незалежна ад канфесійнай прыналежнасці, не прымае такога погляду на рэчы. Грунтуючыся на Бібліі — Слове Бога, хрысціянства заўсёды сцвярджала і будзе сцвярджаць, што ў гэтым свеце ёсць тое, што ўжо само па сабе БЯСЦЭННАЕ. Бясцэннае чалавечае жыццё — яно ёсць дарунак Бога, бясцэнная любоў, паколькі Сам Господзь ёсць Любоў, бясцэннае сяброўства, бясцэнная Бацькаўшчына... Гэта першааснова хрысціянскага веравучэння супадае і са здаровай маральнай інтуіцыяй любога чалавека, неабавязкова хрысціяніна. На гэтым, трэба казаць, і грунтавалася жыццё нашай цывілізацыі тысячагоддзямі. З майго пункту погляду, бяда нашага часу і заключанае ікрыз у тым, што ўсё прадаецца і ўсё купляецца: і любоў, і сяброўства, і Бацькаўшчына, і жыццё чалавека... А цяпер вось будзем гандляваць рэччю і мацярынствам, бацькоўствам, дзецьмі. І, вядома ж, добрая мэта, як заўсёды, апраўдвае сродкі. А дзеля дасягнення добрай мэты ўсе сродкі добрыя. Але што здзіўляе вопыт нашага жыцця і вопыт гістарычны даказваюць памылковасць такой жыццёвай устаноўкі. Глыбінныя маральна-этычныя асновы, з хрысціянскага пункту погляду, — гэта не тое, што можа змяніцца пад уплывам часу, краіны, сацыяльна-эканамічнага кантэксту або моды. Творца Сувету раз і назаўсёды ўстанавіў не толькі законы фізічнага свету, але і законы маральныя. І тое, што жыццё ідзе сваім шляхам, не значыць, што мы павінны пад уплывам нейкіх умоў змяняць свяшчэнныя ўстоі жыцця нашага грамадства: сям'ю, мацярынства, бацькоўства, сяброўства, любоў, Бацькаўшчыну, веру, ахвярнасць. І тая адзнака, якая гучыць з вуснаў прадстаўнікоў хрысціянскіх цэркваў, не ёсць прыдумка змрочных цемрашалаў у расах і суканях, ворагаў прагрэсу і развіцця, якія імкнуцца ўмяшчаць у жыццё свецкага грамадства. У сваіх адзнаках мы, хрысціяне, грунтуемся на Слове Божым

У НУМАРЫ 85 газеты «Звязда» ад 11 мая гэтага года быў апублікаваны артыкул спадара Сымона Свістуновіча «Жыццё ідзе сваім шляхам». Шаноўны аўтар артыкула дае свой водгук на рэакцыю хрысціянскіх цэркваў з нагоды прыняцця закона РБ «Аб рэпрадуктыўных тэхналогіях і правах грамадзян пры іх выкарыстанні». У прыватнасці, сп. Свістуновіч звяртаецца да майго артыкула «Рэлігійна-этычная экспертыза закона РБ «Аб рэпрадуктыўных тэхналогіях і правах грамадзян пры іх выкарыстанні». Заўсёды радасна мець справу з адкрытым і шчырым меркаваннем чалавека і грамадзяніна, няхай нават гэта меркаванне не супадае з тваімі асабістымі перакананнямі. Думаю, у карэктнай і шчырай спрэчцы мы заўсёды зможам наблізіцца да ісціны. Таму я і хацеў бы, у сваю чаргу, адказаць на некаторыя пярэчанні паважанага спадара Свістуновіча.

— Біблія, на біблейскім разуменні чалавека, каштоўнасці, або, лепш казаць, бясцэннасці чалавечага жыцця, на двухтысячагадовай духоўнай і культурнай традыцыі хрысціянства. І, заўважце, у адзнацы сучасных рэпрадуктыўных тэхналогій, нягледзячы на ўсе нашы канфесійныя размежаванні, мы аднадумцы. Такая наша хрысціянская вера. Кожны вырашае сам, ці быць яму хрысціянінам у поўным сэнсе гэтага слова або жыць без Хрыста, у адпаведнасці з тэндэнцыямі секулярнага свету. Немагчыма быць хрысціянінам трохі або напалову. Пытанне заўсёды стаць рубам: або ты прымаеш Евангелле, або яго адкідаеш.

Пасля заяў прадстаўнікоў хрысціянскіх цэркваў Беларусі з нагоды законапраекта часта прыходзілася чуць і такі папрок: па якой прычыне царква ўвогуле ўмешваецца ў свецкае заканадаўства? Сядзіце, маўляў, у сваіх храмах, чытайце малітвы, а ў наша жыццё не ўмешвайцеся. Што хацелася б казаць з гэтай нагоды? Хрысціянін, нягледзячы на свае рэлігійныя погляды, гэтакі ж грамадзянін, як і атэіст. І калі дазволена атэісту выказваць сваё меркаванне, то гэта дазволена і хрысціяніну. Скажу больш. Хрысціяне складаюць калі не большую, то ўжо дакладна вельмі значную частку нашага грамадства, і мы разлічваем, што наша меркаванне будзе пачута.

Але вернемся да контраргументаў спадара Свістуновіча. Згодна з яго меркаваннем, святарам і багасловам зусім не варта было б акцэнтаваць грамадскую ўвагу на гэтыя пытанні прымяненню рэпрадуктыўных тэхналогій, паколькі быццам бы самі святары зрабілі малітву хадавым таварам. Па сутнасці гэта і ёсць яго галоўны аргумент, які ставіць пад сумненне ўсе вывады прадстаўнікоў хрысціянскіх цэркваў.

Не ведаю, ці адносіць сябе сп. Свістуновіч да якой-небудзь хрысціянскай царквы, але ўвогуле, згодна з хрысціянскім веравучэннем, адлюстраваным у Бібліі, кожны хрысціян павінен клапаціцца пра ўтрыманне царквы і свяшчэннаслужыцеляў. Ёсць у асяроддзі хрысціян такое паняцце, як ахвяраванне, і яно апырыўся з гандлем нічога агульнага не мае. І памыляецца той, хто думае, што ахвяраванні хрысціян святары кладуць сабе ў кішэню. Гэта сродкі, большая частка якіх ідзе на ўтрыманне храма, сацыяльныя патрэбы, рэлігійную адукацыю. Але ўсё-такі гэтая тэма непасрэдных адносін да тэмы рэпрадуктыўных тэхналогій не мае.

Гранічна шчыры мой суапытальнік і ў адзнацы сурагатнага мацярынства. Надта характэрна нават сама словаўжыванне: «Нарадзіла, грошы атрымала — і была, дарагая! А як па-іншаму?». Тыповая псіхалогія прадстаўніцка грамадства спажывання... Усё купляецца і ўсё прадаецца. Работу выканала, грошы атрымала — і гуляй. Такія вывады найбольш яркава падкрэсліваюць маральную сумніўнасць усёй практыкі сурагатнага мацярынства. Усё проста і ясна, даруіце за параўнанне, як на вуліцы чырвоных ліхтароў. Бо і там, і тут адбываецца эксплуатацыя рэпрадуктыўных функцый жанчыны. Хрысціянства бачыць у зараджэнні жыцця чалавека і ў мацярынстве свяшчэнную тайну і таінства, якое не можа стаць прадметам

гандлю. Чалавек бясцэнны і кампрамісаў тут у хрысціян быць не можа.

Нягледзячы на ўсе прыведзеныя аргументы сп. Свістуновіча ў абарону практыкі т.зв. «донарства» палавых клетак, не прагучала ніводнага па сутнасці праблемы. Тое, што народжаных дзяцей кідаюць іх бацькі, яшчэ не значыць, што практыка т.зв. «донарства» добрая. Дрэнна і тое, і іншае. Адны кідаюць сваю крывіначку, а іншыя за грошы даюць свае палавыя клеткі, не задумваючыся пра тое, што ад іх народзіцца іх кроў ад крыві і плоць ад плоці. Як у першым, так і ў другім выпадку мы маем справу з безадказным бацькоўствам і безадказным мацярынствам. Але чамусьці першае сп. Свістуновіч люта асуджае, а другое — апраўдвае. Зусім жа відавочна, што абодва гэтыя выпадкі — аднаго поля ягады. І абодва яны ў аднолькавай меры сведчаць пра маральны ўпадак грамадства.

І дарэмна паважаны апанент адмаўляе рэальнасць пагрозы таго, што сваяцка-крёўныя сувязі з шырокім ужываннем ДРТ могуць згубіць сваю празрыстасць. Па-першае, усё-такі праблема бясплоднасці вельмі актуальная для Беларусі. Леўдз не кожная пятая сужэнская пара бясплодная. Таму цалкам можна чакаць у выпадку шматгадовага ўжывання донарскіх палавых клетак у пераадоленні бясплоднасці блізкасваяцкія шлюбныя з усімі іх негатыўнымі наступствамі.

Надта цікавая мне яе багаслоўная тэорыя сп. Свістуновіча пра тое, што, аказваецца, згодна з біблейскім сюжэтам (!), да Адама і Евы таксама жылі людзі. З прадстаўніцаў гэтага роду быццам бы і ажаніўся братазайца Кайн. Перачытайце, калі ласка, сп. Свістуновіч, уважліва 4 главу кнігі Быцця. Па тэксце Бібліі няма абсалютна ніякіх падстаў для такога роду сцвярджэнняў. Але і гэта зноў жа да асноўнага прадмету нашай дыскусіі не мае прамых адносін.

Далей, апанент пытаецца: «Цікава, а чаму царква дапусціла прыняцце закона аб ДРТ у Расіі?». У Расіі Руская Праваслаўная Царква выступала супраць прыняцця закона аб ДРТ. Але ў Расіі, як і ў нас, свецкая дзяржава і заканадаўцы могуць або прыслухацца, або не прыслухацца да меркавання Царквы.

Гучыць таксама абвінавачанне ў тым, што Царква быццам бы не клапаціцца пра лёс кінутых дзяцей, а ўлазіць у пытанні, якія яе не датычаць. Гэты папрок не мае падстаў. Царква прымае самы актыўны ўдзел у папярэджванні і вырашэнні праблемы сацыяльнага сіроцтва: усебакавая падтрымка дзіцячых дамоў і іх выхаванцаў, заклікі да ўсынаўлення і, нарэшце, самі ўсынаўленні. Магу назваць дзясяткі хрысціянскіх сем'яў, якія ўсынавілі і прынялі на выхаванне дзіцей-сірот.

Шчыра кажучы, здзіўляе эпілог артыкула сп. Свістуновіча: «У свой час царква выступала супраць аборту. І што? Словы, словы, словы... А хіба ў Святым Пісанні не сказана: судзіце не па словах, а па справах?» Царква як выступала, так і працягвае выступаць супраць аборту і многае для гэтага робіць. Гэта якая тая сфера, дзе не толькі словы.

Перад Богам жа ўсё будзем адказваць па справах сваіх. І няхай яны ў нас будуць сапраўды маральнымі і добрымі!

Протаіерэй Георгій РОЙ, выкладчык МінДА, настаўніца Свята-БарысаГлебскага храма вёскі Накрышкі, кандыдат багаслоўя.

Изменения в ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ ЗАСТРОЙЩИКА от 14.12.2009 г.

Сведения о застройщике:
Белорусско-английское Совместное закрытое акционерное общество «ЛадаГарант» (СЗАО «ЛадаГарант»). СЗАО «ЛадаГарант» является универсальным правопреемником СП «Лада ОМС – Холдинг» ЗАО.
Местонахождение: г. Минск, ул. Грушевская, 91, пом. 4Н.
Режим работы: рабочие дни – с понедельника по пятницу – рабочие часы – с 8.30 по 17.30, обед с 13.00 по 14.00; выходные дни – суббота и воскресенье.

Данные о государственной регистрации: зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №100934617.

Сведения о проектах жилых домов, введенных в эксплуатацию за последние 5 лет:

- 9-этажный 5-секционный 175-квартирный жилой дом № 91 по ул. Грушевская в г. Минск;
- 15-17-этажный односекционный 82-квартирный жилой дом № 15 по ул. Маяковского в г. Минск со встроенно-пристроенными помещениями подземного гаража-стоянки, магазина и аптеки;
- 7-этажный 5-секционный 135-квартирный жилой дом № 3 по ул. Щорса;
- 15-этажный односекционный 89-квартирный жилой дом № 8 по ул. Щорса 3-я.
- 9-этажный 4-секционный 135-квартирный жилой дом № 1 по ул. Щорса.

Лицензия на право осуществления деятельности «Проектирование и строительство зданий и сооружений I, II уровня ответственности и проведения инженерных изысканий для этих целей» № 02250/0005789 со сроком действия по 29.11.2014 г., выданное Министерством архитектуры и строительства Республики Беларусь.

Цель проекта – строительство объекта «Многоэтажные жилые дома с объектами административно-общественного назначения в квартале застройки в границах пр. Дзержинского – пр. Жукова – ул. Железнодорожная – ул. Щорса, II этап» – жилые дома, не относящиеся к домам повышенной комфортности, включающие в себя:

- жилой дом № 3 по генплану – 9-10-этажный 7-секционный 241-квартирный;
- жилой дом № 2 по генплану – 9-этажный 4-секционный 135-квартирный;
- административное здание № 2а по генплану – 8-этажное 1-секционное, с привлечением денежных средств граждан и юридических лиц, путем заключения договоров создания объектов долевого строительства.

Сведения о сроках реализации
Начало строительства – июль 2009 г.
Ввод объекта в эксплуатацию – 2-е полугодие 2011 г.

У Застройщика имеются:

- решения Мингорисполкома от 24.11.2005 г. № 2080 о предоставлении земельного участка;
- проектно-сметной документации, прошедшей в установленном порядке государственную экспертизу в РУП «Белгосэкспертиза Минстроярхитектуры» (заключение от 12.03.2008 г. № 637-5/08; от 12.03.2008 г. № 636-5/08; от 14.03.2008 г. № 648-5/08; от 10.06.2008 г. № 1388-5/08; от 10.06.2008 г. № 1390-5/08; от 10.06.2008 г. № 1391-5/08; от 10.06.2008 г. № 1392-5/08; от 04.08.2010 г. № 873-15/10), государственную экологическую экспертизу (заключение № 391 от 17.12.2007 г.);
- решения Мингорисполкома о разрешении на строительство № 2378 (I) от 09.10.2008 г., № 966 от 29.04.2010 г.
- разрешение на производство строительно-монтажных работ от «16» июля 2009 г. № 2-203Ж-036/09.

Местонахождение строящегося объекта: г. Минск, пересечение улиц Щорса – Железнодорожная в квартале застройки в границах пр. Дзержинского – пр. Жукова – ул. Железнодорожная – ул. Щорса.

Количество предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства:

По жилому дому № 3 по г.п.:
3-комнатная – 4 шт.

Цена одного квадратного метра общей площади жилых помещений (без отделки) составляет **6 500 000** белорусских рублей (для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий).

Данные о правах Застройщика на земельный участок:
земельный участок предоставлен Застройщику решением Мингорисполкома от 09.10.2008 г. № 2378(I) площадью 35784 га, граничит с земельными участками г. Минска, УП «Минское отделение Белорусской железной дороги».

Элементы благоустройства: создаются площадки для отдыха, занятия спортом, детская площадка, газоны, озеленение; покрытие проездов к дому – двухслойный асфальтобетон, тротуаров – мелко-размерная плитка, дорожек и площадок – спецсмесь и плитка.

Общее имущество дольщиков – межквартирные лестничные клетки, лестницы, коридоры, крыша, техподполье, крышная котельная, несущие, ограждающие конструкции, оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и нежилых помещений, элементы благоустройства и озеленения.

Предполагаемый срок ввода объекта в эксплуатацию – 2-е полугодие 2011 г.

Сведения о договорах строительного подряда:
Договор подряда с ООО «Буд-М» № 1-09 от 20.05.2009 г.
Условия ознакомления с информацией по проекту:
по тел. 8 017 219 78 22, VELCOM 8 029 33 258 33, 8 029 6 79 34 24; на сайте www.lada.by, либо по адресу: ул. Грушевская, 91, пом. 4Н, каб. 5.

Зачапіла! У НАС — НОВЫ МЕЛЕЖ?

Любое параўнанне «кульгае», асабліва калі называюцца імёны прызнаных і вялікіх. Разуменне гэта, але, як чытач, нічога не магу з сабой зрабіць: параўнанне з бясцэнца паважаным Іванам Паўлавічам напрошваецца само сабой, калі глытаеш адну за адной старонкі часопіса «Неман» з раманам Віктара Гардзея «Бедна басота». Іван Паўлавіч Мележ, чыё 90-годдзе з дня нараджэння нядаўна адзначыла грамадскасць, праспяваў гімн свайму, хойніцкаму, паўднёва-гомельскаму Палессю. Віктар Гардзеі — свайму, не менш самабытнаму ганцавіцкаму краю, што на Брэстчыне. Ад Ганцавічаў да Хойнікаў не вельмі далёка, так што агульнага ў творах абодвух пісьменнікаў знайсці можна многа: тыя ж краявіды, амаль такія ж людзі... Але нават не ў тым справа — не ў чыста геаграфічным ці этнаграфічным пада-

бенстве. (Прыем пад увагу, што савецкая і беларуская крытыка даўно і ў поўнай меры аддала належнае класіку, і не будзем яго больш трывожыць.) Уся справа ў той самай знакамітай мележаўскай глыбіні пранікнення нашага сучасніка ў тагачаснае жыццё беларуса, у самабытны народны характары сваіх землякоў. Там такія (!) характары, што дзіву даешся, як жа можна было так дакладна ўбачыць, здагадацца, зразумець?.. У «Беднай басоце» выпісаны такія людцы, што пазнаеш іх адразу і прымаеш з дарагой душой. І адкрываеш у іх столькі для сябе новага, што ў выніку ты — у іх палоне. І вяртаешся зноў і зноў да прачытаных ужо старонак, да нейкіх эпізодаў, каб яшчэ раз атрымаць асалоду. І атрымліваеш не меншую асалоду, калі аўтар уводзіць у свой апавед Прыроду... Хаця, што значыць уводзіць? Яна прысутнічае ў рамане пастаянна, і

старонкі з яе ўслаўленнем (не магу сказаць дзяржурнае «апісаннем») патрэбна чытаць не спяшаючыся, каб добра расмакаваць. Тым больш, што мова, якою карыстаецца Гардзеі — і ў апісаннях прыроды, характараў, у дыялогах, — настолькі сакавітая, нават «смачная», што ўспрымаецца як трэцяя іпастась: Людзі, Прырода, Мова. Не буду пра фабулу, пра канкрэтныя героі, каб не перабіць інтарэс у тых, хто таксама захоча далучыцца да спакойнай і па-сапраўднаму моцнай літаратурнай палітыкі рамана. Хіба толькі дадам, што ў нашай рэдакцыі існуе нават чарга на сакавіці і красавіці нумары часопіса, у якіх ён надрукаваны. Тлумачыцца гэта мастацкім вартасцямі твора, які можна аднесці да несумненнай удачы і аўтара, і перакладчыка — Алега Ждана (чыі раман «Князь Мсціслаўскі» таксама нас радаваў зусім нядаўна), ды і часопіса наогул.

«Неман» часта дорыць сваім чытачам сустрэчы з дабротнай літаратурай. Не «мылам», не «дэфектывам», а мастацкай літаратурай у поўным сэнсе гэтага слова. Пералічваць — справа няўдзячная, але ён значны, гэты пералік. Зараз з цікавасцю гартаю літаратурны дзёнік Георгія Папова, у якім ён сведчыць, што быў такі шчаслівы час, калі тыраж часопіса набліжаўся да ста тысяч экзэмпляраў. Ці вернуцца тыя сто тысяч?.. Тое ведае. Радуе ўжо адно, што ва ўсіх віхурах рускамоўны «Неман» ацалеў. І што ён друкуе для нас з вамі творы такіх таленавітых пісьменнікаў, якіх хочацца паставіць побач з вялікімі.

Уладзімір БЯРЭЗІН.
P.S. Магчыма, нехта са мной пагодзіцца, а нехта і не. Вось і цудоўна. Пішыце. Даўно на старонках газеты не было літаратурных дыскусій.

НЕЗАКОННА УПАЛЯВАЎ БАБРА
Вадзіцель Клімавіцкай цэнтральнай раённай бальніцы быў затрыманы ў паляўнічых угоддзях работнікамі Касцюковіцкай міжрайінспекцыі за незаконную здабычу рачнога бабра.
На месцы выкліканыя міліцыянеры канфіскавалі рэчавыя доказы: мяса жывёлы вагой 20 кілаграмаў, шкура, хвост, незарэгістраваную гладкаствольную аднаствольную паляўнічую стрэльбу ІЖ-17, два патроны з дробам і адну гільзу. Паколькі прыродным рэсурсам нанесена шкода ў буйным памеры (амаль на 2,5 мільёна рублёў), разглядаецца пытанне адносна завядзення крымінальнай справы.
Сяргей РАСОЛЬКА.

Альбо На памінушкі да Алены

ПАМ'ЯТАЕЦЕ часы, дарагія мае кулінары, калі па маянээ даводзілася ездзіць у горад, а грэнкі з белага хлеба, нацёртыя часнаком і пасыпаныя дзёртым сырам, лічыліся святочнай далікатэснай стравой? Сёння мы з вамі будзем гатаваць такія ж простыя і смачныя стравы з хлеба (добра, што ён не падаражаў). Ды і для дачнага перыяду гэтыя рэцэпты — проста знаходка.

ЗАПЕЧАНЫ БАТОН З СЫРАМ І ЧАСНАКОМ

Вазьміце: 1 французскі батон (лепш «учарашні», але можна і свежы), 100 г сыру, 100 г размякчанага сметанковага масла, 2—3 зубкі часнаку, зяленіва пятрушкі і кропу на смак.

Сыр надзерці на тарцы, расціснуць часнок, дадаць мяккае масла і дробна парэзанае зяленіва, усё перамяшаць. Духоўку нагрэць да 200 градусаў. У батоне зрабіць надрэзы наўскасяк, праразаючы не да канца, акуратна запоўніць іх сырным начиннем. Загарнуць батон у фольгу, паставіць у духоўку на 20 хвілін. Затым фольгу трохі адгарнуць і пакінуць яшчэ на 5 хвілін, каб хлеб злёгка падрумяніўся, — можна пад грылем. Падаваць трэба, парэзаўшы на лустачкі па ўжо надрэзаных лініях або надрэзаўшы хлеб вострым нажом, — тады начинне застаецца быццам унутры.

ХАТНІ ЛАВАШ

Нам спатрэбіцца: 1 шклянка вады, 1 чайная лыжка солі, каля 2 шклянкі мукі.

Узяць ваду, соль і муку. У ваду дадаць соль, размяшаць. Паступова ўсыпаць муку і змяціць цеста, пакінуць на паўгадзіны. Цеста падзяліць на невялікія часткі. Вельмі тонка раскачаць і выпякаць на сухой гарачай патэльні 1—2 хвіліны з абодвух бакоў. Гатовыя лавашы скласці горкай і загарнуць у ручнік. Пры выпечцы хатні лаваш можа ўзнімацца. Прыціскайце яго да патэльні складзеным у некалькі разоў ручніком.

ГРЭНКІ З ЯБЛЫКАМІ ПА-БЕРЛІНСКУ

Нам спатрэбіцца: 200 г пшанічнага хлеба, 1/2 шклянкі малака, 2 яблыкі, 1—2 ст. лыжкі цукру, карыца на смак.

Хлеб нарэзаць лустачкамі сярэдняй таўшчыні, памачаць у малако. Яблыкі надзерці на буйной тарцы, выкласці на хлеб, пасыпаць цукрам і карыцай. Запякаць у прагрэтай духоўцы 10—15 хвілін, падаваць гарачымі.

ЛІМОННЫ КЕКС

Гэта рэцэпт класічнага кекса, які растае ў роце, з далікатным водарам лімона. Галоўны сакрэт пышнаста кексаў — пакаёвая тэмпература ўсіх інгрэдыентаў. Так яны лягчэй узбіваюцца.

Вазьміце: 200 г сметанковага масла, 200 г мукі, 150 г цукру, 4 яйкі, цэдру аднаго лімона, 1 чайную лыжку каньяку.

Масла і цукар узбіваем на вялікай хуткасці, пакуль маса не стане святлейшай і цукар не растворуцца. Калі маса будзе добра ўзбіта, то далей можам дадаваць яйкі. Кожны раз дадаём па адным яйку і старанна змешваем. Маса ў выніку будзе падобная на крэм. Затым трэба будзе дадаць цэдру аднаго лімона, чайную лыжку каньяку і прасеяную муку. Муку дадаём не ўсю адразу, а часткамі, старанна вымешваючы на мінімальнай хуткасці.

Форму для кексаў высцілаем пергаментам (або можам старанна змазаць сметанковым маслам і прысыпаць мукой або манкай). Выкладваем цеста і выпякаем у духоўцы пры тэмпературы 200°C каля 40 хвілін. Гатовы кекс можна пасыпаць цукровай пудрай, можна зрабіць глазуру або ўпрыгожыць лімонам. Не забудзьцеся паставіць чайнік!

АЛАДКІ З ХЛЕБА

Нам спатрэбіцца: 1 кг хлеба (замочанага ў вадзе), 5 яек, 5 сталовых лыжак цукру, 5 сталовых лыжак мукі, 1 пакуначак ванільнага цукру, 3—4 яблыкі, 1 шклянка алею, 2 сталовыя лыжкі цукровай пудры.

Хлеб адціснуць, каб не было шмат вады. Яечныя жаўткі расцерці з цукрам, пакласці адціснуты хлеб, усыпаць муку, ванільны цукар, дадаць ачышчаныя буйна надзёртыя яблыкі, усё змяшаць. Бялкі старанна ўзбіць і, асцярожна перамяшваючы, злучыць з цестам. У патэльную наліць алею, даць яму добра нагрэцца, лыжкай выкласці цеста, фармуючы аладкі, абсмажыць іх, пераварочваючы, з абодвух бакоў. Знятыя з патэльні аладкі выкласці ў талерку радамі і пасыпаць цукровай пудрай.

Ядомы анекдот

- Сынок, еш хлеб!
- Але я не люблю хлеб!
- Сыночак, трэба абавязкова есці хлеб!
- Чаму?
- Каб вырасці вялікім і моцным, каб ты змог сам зарабляць сабе на хлеб.
- Але я не люблю хлеб!!!

З ГАДАМІ ХАРАКТАР ЖАНЧЫНЫ СТАНОВІЦЦА ТОЛЬКІ ЛЕПШЫМ

Апытанне і псіхалагічныя тэсты больш як 100 прадстаўніц слабага полу рознага ўзросту дазволілі навукоўцам вызначыць, што з узростам характар жанчыны прыкметна мяняецца. Чым старэйшай становіцца жанчына, тым больш дабрадушнай і менш азлобленай яна становіцца. Да такіх высноў прыйшлі навукоўцы з Вялікабрытаніі.

Асабліва прыкметныя змены ў характары жанчын 40—50 гадоў. Хоць гэтыя дамы і менш скрытыя, чым маладыя жанчыны, затое яны больш памяркоўныя і добрыя да навакольных. А вось характар мужчын з узростам у лепшы бок не мяняецца.

Гэтыя высновы яшчэ раз пацвярджаюць заключэнне навукоўцаў, зробленае некалькі гадоў таму: характар і псіхалагічны партрэт мяняюцца практычна на працягу ўсяго жыцця чалавека.

ФОРМА БРОВАЎ ВЫДАЕ ВАШ ХАРАКТАР

Ужо не першы сезон у модзе шырокія, густыя, цёмныя бровы. Але не ўсе жанчыны гатовы прытрымлівацца гэтага трэнду, і большасць усё-ткі лічыць за лепшае афармляць бровы так, як ім больш пасуе. Але не многія ведаюць, што форма броваў можа шмат што расказаць пра характар.

Амерыканскія візажысты выявілі заканамернасць паміж тым, якой форме броваў аддае перавагу жанчына, і рысамі яе характару. Гэтыя высновы па-

ней пацвердзілі і псіхолагі. Высветлілася, што густыя, прамыя і цёмныя бровы можна часта ўбачыць на тварах сур'ёзных, яркіх, вальяжных і мэтанакіраваных жанчын.

Можна вызначыць і іншую тэндэнцыю: густыя бровы з'яўляюцца прыкметай павышанага ўтрымання мужчынскага гармону тэстастэрону ў крыві жанчыны і гавораць пра тое, што дама выступае за роўнасць полаў.

Калі вы практычна цалкам вышчыпваеце бровы, пакідаючы толькі тонкую нітку валасінак, гэта, хутчэй за ўсё, значыць, што вы адчуваеце сябе адзінокай. Чым больш незапапрабаванай адчувае сябе жанчына, тым танчэйшае яе бровы.

А вось калі вы аддаеце перавагу бровам домікам, то гэта выдае вашу інфантальнасць і часам непастаянства.

АДЗІНОТА ЗАБІВАЕ. І ГЭТА НЕ ПРСТА СЛОВА

Псіхолагі сцвярджаюць, што адзінота не менш небяспечная для чалавека, чым курэнне і лішняе вага, а магчыма, і нават больш. Адсутнасць сувязяў з іншымі людзьмі не толькі робіць нас няшчаснымі, але таксама негатыўна адбіваецца на здароўі душы і цела. Такія апошнія навуковыя звесткі, атрыманыя падчас даследаванняў.

Пачуццё адзіноты або ізаляцыі павышае крывяны ціск, стрэс і агульны ўзровень стомленасці, а таксама павялічвае шанцы на развіццё хваробы Альцгеймера. Акрамя таго, гэтае пачуццё змяншае сілу волі.

Атрыманыя вынікі былі выкладзены прафесарам Джонам Качыюпа з універсітэта Чыкага на штогадовай канферэнцыі Амерыканскай асацыяцыі садзейнічання развіццю навукі. Адзінота не толькі вядзе да змянення паводзін, але і звязана з развіццём супраціўляльнасці нармальнаму цяжэнню крыві па сасудах, адзначыў прафесар Качыюпа.

Адзінота прыводзіць да павелічэння (з самай раніцы) узроўню гармону стрэсу — картызолу, які, у сваю чаргу, уплывае на імунную сістэму, вядзе да павышэння артэрыяльнага ціску і развіцця дэпрэсіі. Адзінота або сацыяльная ізаляцыя таксама вядуць да парушэння глыбокага сну і хуткага прагрэсавання хваробы Альцгеймера.

З пункту гледжання здароўя, сцвярджае прафесар, розніца паміж адзінокам і папулярным чалавекам бліжэй да «курца і некурца»: «Гэтае адкрыццё ашаламіла ўсіх нас — мяне і ўсіх маіх калег — з пункту гледжання наступстваў, што выклікае адзінота. Гэта паказвае, наколькі магутнымі з'яўляюцца чалавечыя стасункі для кожнага з нас.

Адзінока, як правіла, маюць слабае здароўе. Яны радзей займаюцца фізічнымі практыкаваннямі, спажываюць больш калорый. Каб стварыць сабе адчуванне камфорту, яны ядуць больш тлушчаў і салодкага. Адзінота зніжае здольнасць да самакантролю. Вельмі проста пасля няўдалага дня схаліць келіх-другі піўка, а трэці ўжо дасць некаторае заспакаенне», — тлумачыць Джон Качыюпа.

Хутчэй за ўсё, адзінота падчас эвалюцыі стала своеасаблівай падказкай да дзеяння — гэта сігнал ад нашых продкаў паказвае на неабходнасць «рамонт» сацыяльных сувязяў.

Падрыхтавала Ева АДАМАВА.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

СМАЧНА ЕСЦІ

Да шашлык і не толькі

САЛАТА СА ШПІНАТУ З ГРУШАМІ

грушы, зверху раскладзіце невялікую колькасць шпінату, арэхі.

Арыгінальная цёплая салата. Падсмажце грэцкія арэхі. Затым абсмажце грушы з дабаўленнем цукру. На алеі падсмажце дробна нашаткаваную цыбулю, пасаліце, паперчыце, уліце яблычны сок, воцат, гарчыцу, злёгка перамяшайце і дадайце грушы. Выкладзіце ў салатніцу сламяні — лісткі шпінату, арэхі.

ЗЯЛЁНАЯ САЛАТА З АГУРКОМ

Лісце салаты розных гатункаў (латук, рамана, рукала — любіа на ваш смак) вымыйце і нарвіце ў вялікую міску. Буйна

нарэжце агуркі і 2 адварныя яйкі, зеляніну кропу і пятрушкі. Выкладзіце ў салатніцу. Запраўце аліўкавым алеем, натуральным ёгуртам або смятанай. У гэтую салату таксама добра дадаць лісце шчаўя. Дарэчы, замест агурка можна ўзяць радыску. Таксама вельмі смачна атрымаецца.

САЛАТА З РАДЫСКІ І ЦЫБУЛІ

Гэтая салата для тых, хто не ўяўляе свайго жыцця без маянэзу. Нарэзаная невялікімі кавалачкамі радыска, зялёную цыбулю і вараныя яйкі (усіх інгрэдыентаў павіна быць прыблізна аднолькавая колькасць) пакласці ў міску, дадаць жменьку нарэзанага кропу (не шкадуіце), заправіць маянэзам, перамяшаць. Пакаштаваць, пры неабходнасці падсаліць і яшчэ раз старанна перамяшаць.

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

Шацёр ад мух

Каб ахаваць прыемнае дачнае застолле на свежым паветры ад няпрошаных гасцей — назойлівых мух і іншых парнакрылых, якія гудуць, трэба старанна схаваць усю ежу, асабліва салодкае. А зрабіць гэта нескладана.

ВАРЫАНТ 1

Нам спатрэбіцца: тонкая пластыкавая сетка, тоўсты дрот, дэкаратыўная стужка.

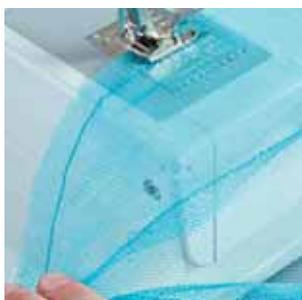
Павялічваючы або памяншаючы зыходны шаблон, вы зможаце змайстраваць мноства шатроў, якія падыдуць па памеры да вашага посуду.

Трэба выкраіць з тонкай пластыкавай сеткі дзевяць кліноў. Сшыўце іх паслядоўна адзін за адным па баках, адступаючы ад боку 1 см. А потым яшчэ раз, адступіўшы ад першага шва каля 0,5 см (каб паміж двума радкамі пралез дрот).

Пасля таго як першая і апошняя дэталі будуць сшыты, прапраўце выраб. Вазьміце кавалкі дроту даўжынёй 35 см і прасуньце іх паміж швамі.

Трывала змацуеце ў пучок канцы дроту на вяршыні шатра, лішнія хвалы зрэжце кусачкамі, а месца замацавання абматайце стужкай. Ніжнія канцы дроту скруціце абцугамі па спіралі ў маленькія абаранкі. Выгніце шацёр на добры бок. Упрыгожце шацёр нашытымі ўручнымі пацеркамі і дэкаратыўным бантам. Ахоўная накідка ад мух гатовая.

-2756-

ВАРЫАНТ 2

Зараз на рынках трапляюцца вельмі танныя металічныя сіты. Не ведаю дакладна, хто іх вырабляе, але па прамым прызначэнні іх лепш не выкарыстоўваць (хіба што прасеяць штосьці сухое). А вось паспрабаваць пераўтварыць іх у вельмі патрэбную рэч, якую, дарэчы, знайсці ў продажы амаль немагчыма, можна паспрабаваць.

Нам спатрэбіцца: металічны друшляк, фольга, тонкі дрот, аэразольная акрылавая фарба меднага колеру (калі хочаце змяніць колер сіта), пацеркі.

З сіта спецыяльным інструментам асцярожна спілуйце лішнія дэталі. У памяшканні, якое добра праветрываецца, аэразольнай фарбай таніруйце паверхню нарыхтоўкі. На фользе шылам, моцна не націскаючы, накрэсліце кругі дыяметрам 2-4 см. З дапамогай лінейкі падзяліце кожны круг на 8 або 16 частак. Нажніцамі выражце з фольгі вялікую колькасць такіх кругоў. Далей нажніцамі апрацуйце кожны пялёстак, па жаданні закругляючы або завастраючы яго. Шылам прапрабіце ў цэнтры кожнай нарыхтоўкі дзве адтуліны.

Выкарыстоўваючы кавалкі дроту даўжынёй 20-22 см і пацеркі, збярэце дэталі ў кветку, групуючы вялікую дэталю з малой. Некалькі маленькіх кветак злучыце толькі з пацеркай. Канцы дроту пакідайце даўжынёй 8-10 см. Прасуньце канцы дроту скрозь адтуліны ў кветках і друшляку і прымацуйце кветкі да ніжняй часткі сіта. У якасці трымальніка зверху ў цэнтры прымацуйце вялікую пацерку. Цуд-сіта гатовая.

-2757-

Шляхецкі баль Запрашалыны білет у Ружанскай браме

Галоўным мерапрыемствам свята «Ружанская брама» аб'яднае стаць не баль у сярэднявечным стылі, гульні і забаўлянікі, а сур'ёзна прэзентацыя. Да ўвагі шырокая грамадзкая будзе прадстаўлены электронны варыянт кнігазбору роду Сапегаў.

Амаль пяць гадоў таму супрацоўнікі Брэсцкай абласной бібліятэкі пачалі цікавую і вялікую працу па пошуках вялікіх і малых бібліятэк палацаў і замкаў берасцейскага краю. Адна з такіх цікавейшых бібліятэк, якую можна назваць кнігазборам роду Сапегаў, «параскідана» па музеях і бібліятэках розных краін. Намаганнямі расійскіх, польскіх, літоўскіх і, вядома, беларускіх спецыялістаў удалося сабраць каталог найбольш каштоўных кніг, якія раней належалі розным пакаленням Сапегаў. Вынікам работы стаў дыск, які створаны пры фінансавай падтрымцы Бюро ЮНЕСКА ў Маскве.

І які заўважыў на прэс-канферэнцыі з нагоды будучага свята Рыгор БЫСЮК, начальнік упраўлення культуры Брэсцкага аблвыканкама, імпрэзу аднадушна вырашылі праводзіць у Ружане. Гэта і сімвалічна, а таксама лагічна і справядліва. Бо менавіта ў Ружанскім палацы кнігі, што ўпрыгожваюць зараз бібліятэкі Вільні, Кракава, Варшавы, Лондана, з любоўю збіраліся гаспадарамі. Запрашаючы гасцей, брастаўчане, пружанцы, ружанцы хацелі трошачкі пахваліцца. Бо зроблены даволі добры кавалак работ па аднаўленні Ружанскага палаца. Згаданая прэзентацыя пройдзе ў правым флігелі палаца, дзе зусім нядаўна пачалі дзейнічаць тры пакоі музея, самага маладога музея з Брэсцкай вобласці.

А пасля інтэлектуальнай часткі свята гасцей чакае вялікае тэатралізаванае прадстаўленне са шляхецкім балем, кірмашом вырабай народных майстроў, выступленнем творчых калектываў. А калі сцягне, арганізатары аб'яцалі лазернае шоу, феерверк.

Фэстываль «Ружанская брама» адбудзецца 4 чэрвеня ў 18 гадзін у Ружанскім палацы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Вадалеям лепш не ўвязвацца ў авантуры, а Блізняты могуць радавацца жыццю

У АВЕН. Паспрабуйце падняцца над мітуснёй — гэта дазволіць максімальна выкарыстаць прадстаўленыя шанцы і магчымасці. На працы можаце пасябраваць з чалавекам, якога раней блізка не ведалі. У сераду шанцаванне можа падвесці, а ваша ініцыятыва будзе не вельмі ўдалай. Па меры магчымасці варта ўносіць у сваё жыццё больш разнастайнасці.

ЦЯЛЕЦ. Фартуна ўсміхаецца і заступаецца за вас у шматлікіх справах. Увасабляецца ў жыццё даўня праекты — яны могуць прынесці поспех. У сераду пажадана не ўздвацца на свае плечы занадта шмат працы — ёсць рызыка не справіцца. Паспрабуйце сачыць за сваімі словамі, бо яны могуць быць выкарыстаны супраць вас у найбліжэйшай будучыні. Не забывайцеся пра творчае абнаўленне іміджу — будзеце выглядаць выдатна.

БЛІЗНЯТЫ. У панядзелак займайцеся толькі тымі справамі, якія ўжо пачаты і патрабуюць працягу. У пятніцу праявіце яе мага больш цяжарна і мяккасці ў зносінах з навакольнымі, імкніцеся не сварыцца і не адказваць грубіянасцю на грубіянства. Улічыце, што сваркі, задуманыя ў гэты дзень, абяцваюць мець зацяжны характар. У нядзелю не паддавайцеся шкодным уплывам, яны лёгка могуць завалодаць вамі.

РАК. У панядзелак не адмаўляйцеся ад дапамогі сяброў, але ў той жа час паспрабуйце не фарсіраваць падзеі. Пажадана не падвяргаць сябе неапраўданай рызыцы, вырашыўшы з наскоку пераадолець занадта вялікую вышыню. Вельмі многім давядзецца ахвяраваць, а страціць могуць быць незамэннымі. Вашы адметныя якасці цяпер — шчырасць і мэтанакіраванасць. У сераду вам можа ўсміхнуцца капрызная фартуна, а суботу непажадана марнаваць на рашэнне сямейных праблем.

ЛЕУ. Гэты тыдзень больш схіляе да весялосці, чым да працы, хоць, вядома, зусім «адмазацца» ад працоўнай дзейнасці не атрымаецца. Вам неабходна бездакорна выгля-

даць. Самы напружаны час на працы — сярэдзіна тыдня. Пятніца паспяхова будзе дзелавых сустрэч і перамоў. У нядзелю самы час паразважаць аб абавязках перад блізкімі людзьмі, асабліва калі вы занадта доўга раздавалі ім пустыя абяцанні.

ДЗЕВА. Творчы ўздым і добры настрой не пакінуць увесь тыдзень, так што скарыстайцеся гэтым удалым спалучэннем. У роздумах аб сэнсе жыцця вам адкрыецца новае значэнне звыклых рэчаў. Не ў вашых сілах паўплываць на ход падзей, але зможаце падрыхтаваць сябе да любых нечаканасцяў, а ўчарашнія апаненты могуць стаць надзейнымі саюзнікамі.

ШАЛІ. Пажадана выкарыстаць усе першарадныя справы загадзя, бо надалей на ўсё можа не хапіць сіл і часу. У сярэдзіне тыдня будзеце патрэбны літаральна ўсім, пачынаючы ад цалкам незнаёмых людзей і калег да самых блізкіх членаў сям'і. Перад вамі будзе пастаўлена даволі складаная задача — знайсці час і сілы для ўсіх. У пятніцу ад дакладнай расстаноўкі прыярытэтаў будучыце залежаць падзеі ў найбліжэйшай будучыні. Паспрабуйце не забывацца пра мэту вашых кантактаў, пастаўцеся ўважліва як да іх зместу, так і да формы.

СКАРПІЁН. Залішняя ўраэзлівасць і спазненні могуць з'явіцца прычынай непрыемных сітуацый, стварэнню якіх вы паспрыяеце менавіта такімі сваімі паводзінамі. Вашы таленты, вядома, вялікія, а мова вострая і выразная, але гаварыць з'едліва ў прысутнасці начальства ўсё ж не варта. Гэта можа прывесці да канфліктнай сітуацыі. Перш чым штосьці змяняць у сваім жыцці, трэба ўзважыць усе «за» і «супраць». Планы, якія вы будавалі на гэты тыдзень, зведваюць змены пад ціскам акалічнасцяў.

СТРАЛЕЦ. Праца можа запатрабаваць шмат часу. Будзеце адказваць не толькі за свае дзеянні і ўчынкi, але і за іншых людзей. Першая палова тыдня будзе спакойнай і размеранай, аднак бліжэй да пятніцы, хутчэй за

ўсё, напружанне будзе нарастаць — у гэты дзень лепш не прадпрымаць ніякіх неабдуманых дзеянняў. У аўторак паспрабуйце не спрыяць узнікненню канфліктнай сітуацыі на працы, не стварайце сабе лішніх праблем. У суботу становішча рэчаў можа змяніцца ў лепшы бок, і вам давядзецца прыняць канчатковае рашэнне, ад якога могуць залежаць перспектывы на найбліжэйшую будучыню. Не паддавайцеся спакусам сумнеўных захапленняў, інакш потым будзеце здзіўляцца, як змаглі такое навярнуць.

КАЗЯРОГ. Неабходна цвёрда ўстаць на ногі і пачаць маштабны наступ практычна ва ўсіх жыццёвых сферах. Падтрымка начальства або вышэйстаячых інстанцый дазволіць досыць хутка пазбавіцца ад варажасці і інтрыг калег. У чацвер зоркі прадказваюць татальную занятасць: не застанеце ніводнай хвіліны вольнага часу на сябе. А вось нядзелю лепш цалкам прысвяціць паўнаватаснаму адпачынку.

ВАДАЛЕЙ. Надыходзіць спрыяльны момант для абнаўлення ў шматлікіх жыццёвых сферах. У панядзелак не варта будаваць грандыёзныя планы, лепш заняцца паступовым і планамерным рашэннем хатніх праблем. У аўторак катэгорычна забаронена нават выслухаваць авантурныя прапановы. У чацвер і пятніцу атрымаецца прадэманстраваць высокі прафесіялізм і сваю незамэннасць у выбранай дзейнасці, вынікам чаго для вас можа стаць прыемная ўзнагарода.

РЫБЫ. Прыродная кемлівасць дазволіць справіцца са шматлікімі важнымі задачкамі. Пажадана не перанапружвацца, а даць магчымасць падзеям ісці сваёй чаргой. У панядзелак пажадана не пачынаць новых спраў і не планваць сур'ёзных сустрэч. У аўторак не варта паказваць навакольным барскіх замацаў, калі такія ў вас ёсць. У чацвер рэальна увасабіць планы — не выпусціце гэты залаты час. Другая палова тыдня будзе больш прадуктыўнай.

Крымінал

ПАКАРАННЯЎ БЕЗ ВІНЫ НЕ БЫВАЕ, —

так саманадзейна заявіў Глеб Жыглоў вуснамі Высоцкага ў вядомым серыяле. Не заўсёды жыццё пацвярджае формулу. Але калі паглядзець глыбей...

У звычайным райцэнтры яшчэ напрыканцы зімы разыгралася нежартоўная драма. У цэнтры яе стаяў, як часта бывае, любоўны трохкутнік. Толькі вельмі спецыфічны. У адносіны двух каханкаў са стажам зацёрлася маладая асоба. Спачатку 36-гадовы жыхар Івацэвічаў даволі доўга сустракаўся з 46-гадовай сяброўкай. Значная розніца ва ўзросце не ўплывала на каханне, пакуль на гарызонце не з'явілася значна маладзейшая за кавалера пасія. І калі розніца паміж суперніцамі складае амаль дваццаць гадоў, то разумела, што старэйшая дама адчула пэўную пагрозу пачуццям. А калі ёй адкрыта сказалі, каб не перашкаджала, розум аказаўся не дараднай учынкам.

Нейкі час яна, праўда, іграла ролю мудрай сяброўкі. Але аднойчы «герой-палюбоўнік» за-

прасіў абедзвюх жанчын у госці. Пасля працяглага застоля з добрай порцыяй алкаголю ён адправіўся з маладой у спальню, а старэйшай сказаў, каб не перашкаджала. Абражаная жанчына пэўны час заставалася на кухні, потым зайшла ў пакой і ўдарыла крыўдзіцеля нажом у сэрца. Удар аказаўся надзіва дакладны.

Суд не прыняў да ўвагі яе высновы, што хацела толькі папужаць, а не забіваць чалавека; што знаходзілася ў стане афекту, выкліканага рэўнасцю. Жанчыну прыгаварылі да 9 гадоў пазбаўлення волі. Пасля выхаду з турмы ў пенсійным узросце наўрад ці захоўваць ёй звязвацца з маладым мужчынам, часу для пераацэнкі каштоўнасцяў хоціць. Але ж у такім узросце трэба было цвярога ацэньваць свой статус раней. Тым больш, што кавалер, мяркуючы па ўсім, быў без комплексаў. Ён нават не пахлапаціўся, каб новая сяброўка не сустрэлася з былой. Наадварот, выстаўляў усё напаказ, нібы гуляючы з агнём. Дагуляўся.

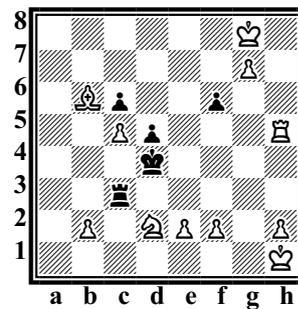
Святлана ЯСКЕВІЧ.

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцыяй майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА

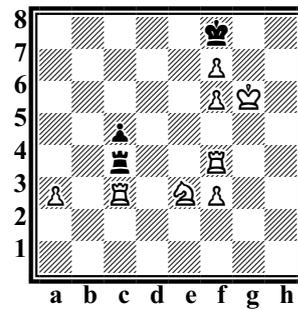
ПЯЦЬ ХВІЛІН НА РОЗДУМ

Ф. Сімховіч

Белыя: Крg8, Фh1, Лh5, Сb6, Кd2, пп. b2, c5, e2, f2, g7, h2 (11).

Чорныя: Крд4, Лс3, пп. c6, d5, f6 (5).
Мат за 3 хады.
П. Радзюк (Мінск)

Белыя: Крg6, Лс3, Лf4, Ке3, пп. a3, f3, f6, f7 (8).

Чорныя: Крf8, Лс4, п. c5 (3).

Мат за 3 хады.
Задача Фроіма Сімховіча (1896—1945) апублікавана ў 1935 годзе ў газеце «64» і атрымала IV прыз, а задача Паўла Радзюка апублікавана ў выданні для аматараў шахматнай кампазіцыі «Альбіно» і атрымала IV пахвальны водгук у 2010 г.

Прывядзіце змест першай і другой задачы.

Чакаем вашых адказаў.

РАШЭННІ ПАПЯРЭДНІХ КАМПАЗІЦЫЙ

Прыводзім адказы на эцюды, апублікаваныя 24 мая 2011 г.
С. Камінер. 1. b7 Лb5 2. Л:f5+ Л:f5 3. Кс6 Лf8 4. g4! Кр:g4 5. Крg7 Лe8 6. Крf7 Лh8 7. Крe7 Лg8 8. Кd8 Лg7+ 9. Кf7 Лg8 10. Кh6+ і белыя выйграюць.
Л. Кубель. 1. d6 Крс6 2. dc Кр:c7 3. ef Крд6 4. Крg2 Крe6! 5. f5+ gf 6. Кр:g3 Кf1+ 7. Крf4 Кр:f6 — пат.
ІСПАНСКАЯ ПАРТЫЯ
(дэбютная даведка)
У іспанскай партыі (e4 e5 2. Кf3 Кс6 3. Сb5!) адрозніваюць дзве сістэмы абароны: з ходам 3... a6 і без яго. У апошнім выпадку магчымы варыянты з 3...

d6 (абарона Стэйніца), 3... f5 (гамбіт Яніша), 3... Кd4 (абарона Берда), 3... Кf6, 3... Сс5, 3... g6 — стары ход, які зноў пачаў сустракацца ў розных спаборніцтвах.

«Гэта цікавая абарона ў свой час некалькі разоў прымянялася А. Алёхіным: няправільнасць яе да гэтага часу нікім пераканаўча не даказана», — пісаў П. Керэс 60 гадоў таму.

У партыі Таль—Смыслоў (Біль 1976 г.) было 4. c3 d6 5. d4 Cd7 6. de de 7. Фе2 Сg7 8. Сс3 Кge7 9. Кbd2 a6 10. Сс4 Фс8 11. o-o o-o 12. b4 Кd8 13. a4 Ке6 14. Кg5 Кс6 15. К:e6 С:e6 16. Кb3 з ініцыятывай на ферзевым флангу.

В. Купрэйчык супраць В. Смыслова ў 44 чэмпіянаце СССР гуляў 6. o-o Сg7 7. Фb3 Ка5 8. Фа4 с6 9. Се2 b5 10. Фс2 Ке7 11. Се3 o-o 12. de de 13. a4 Фс7 14. b4 Кb7 15. ab cd 16 Л:a7 Л:a7 17. С:a7 Кс6 18. Се3 К:b4 19. Фb2 Ка6 20. С:b5 Кс5 21. С:d7 Ф:d7 22. Кbd2 Кd3 23. Фb1 Лс8 24. с4 і белыя ўтрымалі лішнюю пешку.

Тэорыя лічыць за лепшае на 3... g6 працягваць 4. d4! К:d4 5. К:d4 ed 6. Ф:d4 Фf6 7. e5 Фb6 8. Фd3! с6 9. Сс4 Фа5+ (або 9... d5 10. ed Фb4+ 11. Кс3 Ф:d6 12. Фе2 з прыкметнай перавагай) 10. Кс3 Ф:e5+ 11. Се3 d5 12. o-o-o з атакі ўзамен ахвяраванай пешкі.

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО ИМУЩЕСТВА И ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА С ПРИМЕНЕНИЕМ МЕТОДА ПОНИЖЕНИЯ НАЧАЛЬНОЙ ЦЕНЫ

Наименование предмета аукциона	Здание детского сада-яслей с сооружениями и право заключения договора аренды земельного участка	Капитальное строение и право заключения договора аренды земельного участка	Капитальное строение и право заключения договора аренды земельного участка	Производственное здание, здание сарая и право заключения договора аренды земельного участка
Местонахождение недвижимого имущества	Брестская обл., г. Барановичи, пер. Партизанский 3-й, д. 29	Брестская обл., Барановичский р-н, 1,5 км южнее д. Млынок	Брестская обл., Барановичский р-н, 1,5 км южнее д. Млынок	Брестская обл., Ивановский р-н, район д. Снитово
Продавец недвижимого имущества	Концерн «Белнефтехим» (в лице ОАО «Бархим»), тел. 0163 45-43-18	Главное управление внутренних дел Министерства внутренних дел, тел.: 80163 45-72-33, 45-25-01		РУПАД «Бреставтодор», тел. 8 0162 20-31-09
Сведения о предмете аукциона	Здание 1984 г.п., 2-эт., площадь – 3058,2 кв.м, 6 теневых навесов, спортплощадка, мусоро-сортир, забор, 9 декоративных решеток. Земельный участок площадью 0,9285 га, под размещение многоквартирного жилого дома, объектов торговли, по оказанию услуг населению, административного назначения, срок аренды – 10 лет	Специальное хранилище из бетона с четырьмя воздухозаборными трубами, площадь – 1365,1 кв. м. Земельный участок площадью 0,3004 га, срок аренды – 99 лет.	Сооружение специального хранилища из бетона, площадь – 951,0 кв.м. Земельный участок площадью 0,5322 га, срок аренды – 99 лет.	Производственное здание – 1979 г.п., 1-эт., площадь – 47,5 кв.м, с пристройкой. Сарай – 1991 г.п., 1-эт., площадь – 36,3 кв.м. Земельный участок площадью 1,6538 га, для размещения объектов по оказанию услуг, общественного питания, торговли, по согласованию с отделами архитектуры и строительства и экономики Ивановского райисполкома, срок аренды – 90 лет
Начальная цена предмета аукциона, руб.	1 317 540 163	147 760 577	147 568 589	26 172 746
Минимальная цена предмета аукциона, руб.	403 197 319	38 222 279	44 874 110	7 957 323
Сумма задатка, руб.	3 000 000			
Организатор аукциона	Фонд «Брестоблимущество», г. Брест, ул. Ленина, 11, тел.: 80162 20-87-85, 23-44-06, www.brest-region.by			

Аукцион состоится 5 июля 2011 года в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 524 (здание облисполкома).

Для участия в аукционе представляются:
1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с фондом «Брестоблимущество».

2. Заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на р/с 3642902530005 Головной филиал по Брестской области ОАО «Белинвестбанк», код банка 823, получатель платежа – фонд «Брестоблимущество», УНН 200020538, срок внесения – по 4 июля 2011 г. включительно.

3. Для участия в аукционе юридических или физических лиц, в том числе индивидуальных предпринимателей, прилагаются к заявлению, подаваемому:

юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь: копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица; заверенная банком копия платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;

документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык;

заверенная банком копия платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

индивидуальным предпринимателем: документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; заверенная банком копия платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;

физическим лицом, – заверенная банком копия платежного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона.

При подаче заявления на участие в аукционе и заключении соглашения организатору аукциона представляются:

представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица;

представителем физического лица – нотариально заверенная доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Порядок осмотра объекта осуществляется по согласованию с продавцом.
Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан: подписать протокол аукциона; в течение 10 рабочих дней со дня принятия местным исполнительным комитетом решения о предоставлении земельного участка: внести плату за право заключения договора аренды земельного участка (часть

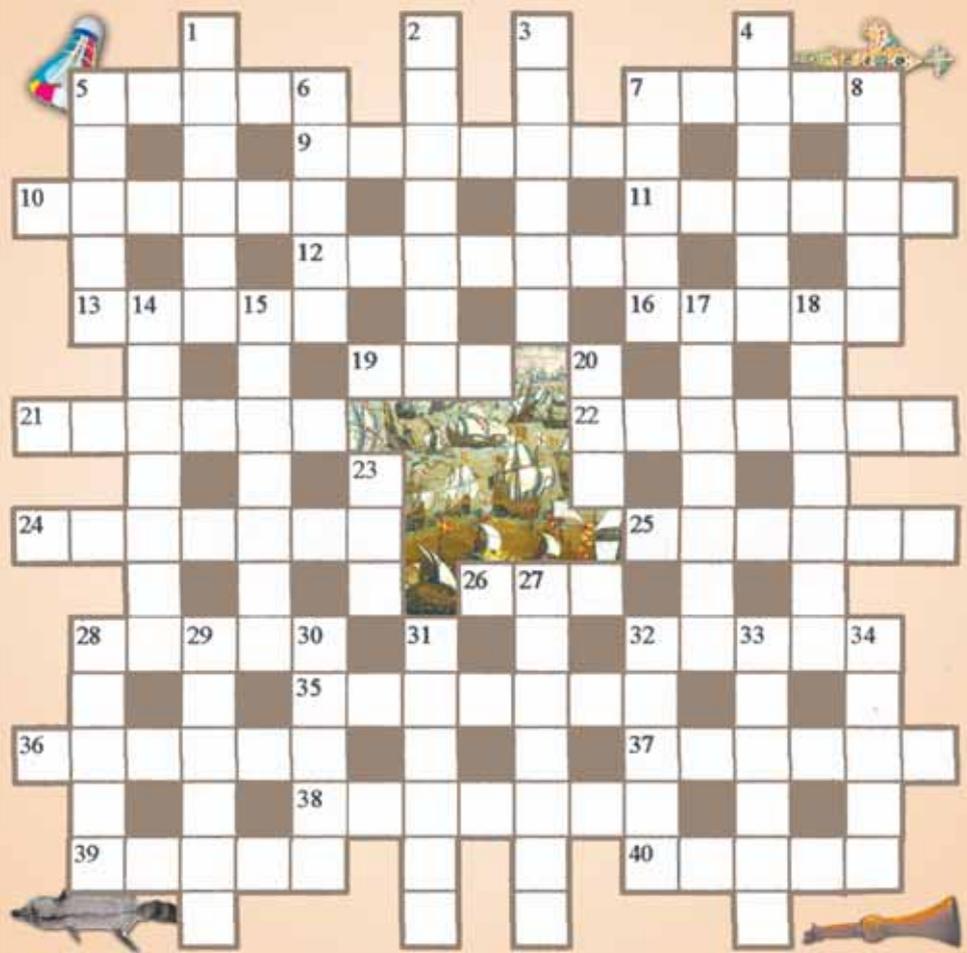
платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, расходы, связанные с формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, государственной регистрацией в отношении этого участка, после чего не позднее 2 рабочих дней заключить с продавцом недвижимого имущества договор купли-продажи, а местным исполнительным комитетом – договор аренды земельного участка.

Порядок оформления участия в аукционе и проведения аукциона определены Положением о порядке продажи объектов республиканской собственности, утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 404, 405, 413, фонд «Брестоблимущество» с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30 по рабочим дням с 6 июля 2011 г. по 4 июля 2011 г. включительно.

КРЫЖАВАНКА

Склаў Уладзімір КУПЦОЎ.

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ:

5. Прыемны пах, а таксама назва хлеба. 7. Змолатае прарослае зерне. 9. Простае рэчыва, якое нельга хімічным спосабам расшчапіць на больш дробнае. 10. Малюск, які мае ракавіну і вельмі марудна рухаецца. 11. Вялікае злучэнне ваенных караблёў. 12. Найвышэйшы сан у хрысціянскай царкве. 13. Рад бярвенняў, пакладзеных зверху для прыкрыцця. 16. Акружэнне ўмацаванага месца з мэтай яго захопу. 19. Званне духоўнай асобы. 21. Цвёрдае горнае рэчыва з вулканізаваных каўчукавых сумесяў. 22. Жазло як знак царскай улады. 24. Помнік у гонар якой-небудзь падзеі. 25. Чалавек, які першы пранік у недаследаванае месца. 26. Адзінка даўжыні ў англійскай сістэме мер. 28. Грашовая спалучэнне як мера уздзеяння на асоб. 32. Від тэатральнага мастацтва. 35. Узгорыстая мясцовасць. 36. Пастападобная страва. 37. Недахоп. 38. Старажытны грамадскі лад. 39. Слупок у табліцы. 40. Сумка для парашута.

ПА ВЕРТЫКАЛІ:

1. Фатаграфічнае адлюстраванне чаго-небудзь. 2. Наваколле паселішча. 3. Вузкая пратапанная дарожка. 4. Прыстасаванне для адчынення і зачынення дзвярэй. 5. Шарык з апырэннем для гульні ў

бадмінтон. 6. Вымагальніцтва шляхам пагроз. 7. Спалучэнне націскага склада з адным ці двума ненаціскнымі. 8. Народны музычны інструмент. 14. Асоба, якая мае тэлефон. 15. Азімая культура. 17. Кожная з дзвюх касцей твару, у якіх умацаваныя зубы. 18. Учынак, паводзіны. 20. Публіцыстычны эцюд. 23. Земляная мера ў Англіі. 27. Загародка з пераплеценых радоў металічных прудоў. 28. Гумавая трубка для адводу вадкасці, газаў. 29. Вызначаны парадак правядзення чаго-небудзь. 30. Шкура пушнога зьяра. 31. Прыстасаванне для мыцця падлогі. 32. Спецыяльная адведзенае месца для гандлю. 33. Невялікі заліў, аддзелены ад мора пясчанай касой. 34. Від мастацтва.

31. Швабра. 32. Вазар. 33. Лагуна. 34. Танец. 23. Акр. 27. Рахотка. 28. Шпінт. 29. Рыхляц. 30. Эса. 22. Акімент. 15. Азімія. 17. Скібіца. 18. Дзвення. 20. Эса. 14. Аб'яна. 5. Ваiana. 6. Рэжак. 7. Ст. 8. Дудка. 14. 19. Сан. 21. Эбанаіт. 22. Скіпетр. 24. Абеліск. 25. Па гарызанталі: 5. Водар. 7. Сопат. 9. Элемэнт. Па вертыкалі: 1. Здымак. 2. Аселіца. 3. Сцежка. 6. Паштэт. 37. Зарана. 38. Работца. 39. Графа. 40. Ра-пінаша. 26. Ррд. 28. Штраф. 29. Балет. 35. Узвешша. Асца. 19. Сан. 21. Эбанаіт. 22. Скіпетр. 24. Абеліск. 25. Па гарызанталі: 5. Водар. 7. Сопат. 9. Элемэнт.

ФЭН-ШУЙ ГАРАСКОП

НЯДЗЕЛЯ, 5 ЧЭРВЕНЯ

Спрыяльны дзень для малітвы і рэлігійных рытуалаў. Імкніцеся не скардзіцца, не выхваляцца, не паводзіць сябе ганарыста. Дзень таксама спрыяльны для пачатку вандравання або рамонту. Неспрыяльны для адкрыцця бізнэсу.

ПАНЯДЗЕЛАК, 6 ЧЭРВЕНЯ

Дзень спрыяе гарманічнаму, спакойнаму вядзенню спраў і мірным, ураўнаважаным зносінам, пазітыўным зменам, паляпшэнню якасці жыцця. Падыходзіць для будаўніцтва, пачатку паездкі.

АЎТОРАК, 7 ЧЭРВЕНЯ

Спрыяльны дзень для зносінаў, наладжвання сувязяў, узаемауважання, гарманічнага ўзаемадзеяння, грамадскай дзейнасці, дзелавых перамоў, заключэння дамоў з дзелавымі партнёрамі, узаемаважнага супрацоўніцтва, падпісання кантрактаў, спрыяльнага ўздзеяння на навакольных.

СЕРАДА, 8 ЧЭРВЕНЯ

Неспрыяльны дзень для пачатку судовага разгляду, любой дзяльбы, размеркавання або завяшчання, праявы агрэсіі, празмернай актыўнасці або, наадварот, поўнай бяздзейнасці — ва ўсім важна ўраўнаважанасць і збалансаванасць.

ЧАЦВЕР, 9 ЧЭРВЕНЯ

Спрыяльны дзень для падпісання дамоў, кантрактаў і адкрыцця бізнэсу (асабліва гандлёвага), павышэння па службе, атрымання прызнання, пратэкцыі, дапамогі ад уплывовых асоб.

ПЯТНІЦА, 10 ЧЭРВЕНЯ

Гэта дзень, калі дасягае піку ваша фізічная энергія. У такі дзень добра займацца справамі, якія патрабуюць канцэнтрацыі і высілкаў. Спрыяльны дзень для вяселля і наогул для важных, сур'ёзных спраў, для ўваходжін, устаноўкі новага абсталявання, абнаўлення, адпачынку і адчування паўнаты жыцця.

СУБОТА, 11 ЧЭРВЕНЯ

Грамадская дзейнасць увянчаецца поспехам. Верагодныя грашовы прыбытак, выйгрыш. Добра збіраць даўгі, назапасіць матэрыяльныя рэсурсы. Энергія дня спрыяе ўзаемауважання ў асабістых адносінах, сімпатыі, каханню.

СЕННЯ

Месяц Маладзік 2 чэрвеня. Месяц у сузор'і Рака.

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	4.42	21.34	16.52
Віцебск	4.24	21.31	17.07
Магілёў	4.32	21.24	16.52
Гомель	4.38	21.12	16.34
Гродна	4.59	21.48	16.49
Брэст	5.09	21.39	16.30

Імяніны

Пр. Івана, Міхаіла, Уладзіміра, К. Хельгі, Эмы, Карала, Францішка.

Фота Мары ЖЫЛІНСКАЙ.

4 чэрвеня

1780 год — нарадзіўся Ян Дамель, беларускі жывапісец. Пакінуў прыкметны след у мастацтве Літвы і Беларусі. Скончыў Віленскі ўніверсітэт (1809), быў вучнем вядомых мастакоў Ф. Смуглевіча і Я. Рустэма. У 1820 годзе праз хлуслівае абвінавачанне расійскай ўлады саслалі Я. Дамеля ў Сібір. Знаходзіўся ў ссылцы ў Табольску, Томску, Енісейску. Выконваў размаляўку тамтэйшых бажніцаў, зблізіўся з кіраўніком Сібіры графам М. Сперанскім, што аблегчыла ягоную долю ссыльнага і дапамагло хутчэй вярнуцца на радзіму. З 1822 года жыў у Мінску. Аўтар гістарычных і рэлігійных карцін, партрэтаў. Памёр у 1840 годзе. Пахавалі мастака ў Касцёле Узвышэння Святога Крыжа на Кальварыйскіх могілках Мінска. Замест помніка над яго магілай павесілі карціну «Маленне збаўцы», якую Я. Дамель лічыў адным з найлепшых сваіх твораў.

1896 год — выпрабаванне першага аўтамабіля, пабудаванага Фордам, было затрымана на гадзінку, бо высветлілася, што габарыты аўтамабіля шырэйшыя, чым дзверы цэха, у якім яго стваралі.

«Лёгкія ішлякі вядуць у тупік».
Уілсан Мізнер (1876—1933), амерыканскі пісьменнік.

Мне гаварыў філосаф
слынны,
Разумных думак строіў
вынікі:
— Калі мяняюцца часіны,
Мяняй, браток,
свае гадзіннікі!

А я спрачаўся:
— Слухай, Пане,
Навошта перад часам
кланяцца?
Мы ж тыя стрэлкі
робім самі —
Прымусім: час няхай
мяняецца!

Усміхнемся!

Апошні званок вельмі падобны на дзень ПДВ, толькі для дзяцей. — Афіцыянт, у мяне муха ў чай!
— Даплаціце за мяса.

Двое сяброў. — Выпіваеш? — Вядома, не! Але ў меру... Таксіст, які падвозіў Мікалая Валуева, усё ж намазаў «дзякуй» на хлеб...

У рэстаране.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар НАРКЕВІЧ Уладзімір Браніслававіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДЫРЬЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, бухгалтэрыі: 292 22 03.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: rek@zvyazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.380. Індэкс 63850. Зак. № 2654.

Нумар падпісаны ў 19.30
3 чэрвеня 2011 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12